מדינת ישראל

משרד ראש הממשלה

(ארכיב)

ירושלים

נוה - יעקב

שם תיק: לשכת ראש הממשלה מנחם בגין -ירושלים - נוה יעקב

מזהה פיזי: גל-12850/20

מזהה פריט: R0002np5

כתובת: 2-106-8-7-5 תאריך הדפסה: 20/09/2022

מס. ליקוט 16-1-8

תאריך כניסה 21.6.77

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה
מזכירות הממשלה

נפתח
ב- 21.6.77

מספר התיק: 161-1-8
השם: רבינוביץ
נה - יצחק

כרך מ' 1
תאריך 21.6.77

כרטיס תנועת התיק

שם המקבל	תאריך המסירה	שם המקבל	תאריך המסירה

מדינת ישראל
משרד ראש הממשלה
מזכירות הממשלה

מספר התיק: .....

השם: .....

.....

.....

כרטיס תנועת התיק

שם המקבל	תאריך המסירה	שם המקבל	תאריך המסירה

ירושלים, י' בתמוז התשמ"ג
21 ביוני 1983

מס' 161-1-8

לכבוד
מר אורי סטריזובר
מנהל המרכז הקהילתי
ת.ד. 27109, נוה יעקב
ירושלים 97350

מר סטריזובר הנכבד,

הריני מאשר בתודה את קבלת מכתבך מיום כ"ה בסיון התשמ"ג, ה-6 ביוני 1983.

הרעיון שהנך מעלה נראה לי יפה וטוב, ואני מאחל לכם הצלחה רבה בביצועו. עם זאת, לצערי הרב, למשרד ראש הממשלה אין אפשרות לסייע לכם תקציבית במימון המפעל הזה.

הבה נקוה כי הגורמים האחרים שפניתם אליהם ייענו בחיוב ויוכלו לעזור.

כל-טוב, הצליחו בכל מעשיכם הטובים.

ב ב ר כ ה ,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

המרכז הקהילתי
נוה יעקב
ת.ד. 27109 ירושלים 97350 טל. 02-854473

6/6/83

משרד ראש הממשלה
ירושלים
16-06-1983
מס' התיק
161-1-8

לכבוד
מר יחיאל קדישאי
מזכיר ראש הממשלה
בנין ראש הממשלה.

מר קדישאי.

הנדון: פרויקט יד לעמנו.

נוה יעקב היא שכונה שבה אחוז גבוה של עולים מארצות שונות. מתוך כך הרגישות לקליטה של עולים בשכונה גבוהה ועלה הרעיון של קליטת בעלי מקצוע מחו"ל לשנת שרות בשכונה על פי צרכי המקום. כמובן שהמגמה היא בנית תשתית לעליתם של בעלי המקצוע הללו בארץ לאחר שנת השרות הנל". מצורף בזה דף תאור הפרויקט. פנינו עם הנושא לגורמים שונים (סוכנות, משרד הקליטה, ההסתדרות הציונים העולמית , ועוד).
אחת הבעיות שטרם נפתרו היא דמי הכיס לאותם מתנדבים מחו"ל, והוצאות המחיה בדירה בשכונה. מדובר בסכום של 250,000 שקל לשנה כולה.
אודה לך באם תבדוק אפשרות לסייע לנו בהפעלת הפרויקט הנל ובגיוס הסכום האמור.

בברכה

אורי סטריזובר
מנהל המרכז.

המרכז הקהילתי

נוה יעקב

ת.ד. 27109 ירושלים 97350 טל. 02-854473

פרוייקט "יד לעמנו"

תאור הפרוייקט -קליטת אנשי מקצוע מחוץ לארץ בתחומי רפואה,חינוך,סוציולוגיה,אדריכלות, פסיכולוגיה וכד'. לעבודה בפרוייקט ספציפי בנוה יעקב, הפרוייקט יוגבל לתקופה של 3 - 6 חודשים ויינתן מצרכים בסיסיים כל השנה. במקביל לעבודה יבמקום יתמחה איש מקצוע בתחום עסוקו באחד המוסדות האקדמיים או האחרים בירושלים ויקבל הנחיה מקצועית.

מטרות הפרוייקט

1) לעודד עליה לארץ
2) טפוח התחושה הציונית אצל יהודים בחו"ל.
3) סיוע וקידום פרוייקטים חנוכיים בריאותיים וסוציאליים אצל אוכלוסית נוה יעקב.
4) החלפת ידע וטפוח המקצועיות בין אנשי מקצוע מחו"ל ואנשי מקצוע בארץ.
5) הכרת המציה הישראלית תוך מגע ישיר בין אנשי המקצוע לאוכלוסיה הישראלית.

יעדים -

1) בנית פרוייקט בתחום כלשהו לפי צרכים חבסיסיים של המקום.
2) לאפשר קליטתו של המתנדב בארץ במידה ומחליט להשאר (קבלת קרדיט מעצם ההשתתפות בתכנית).
3) הקניה חויתית של הצדדים חגאוגרפיים,תרבותיים,פולטיים במדינת ישראל.
4) ארגון מסגרת מקצועית להשתלמות והחלפת אינפורמציה לבעל המקצוע.

הדרישות הכלליות מהמועמדים

1) סיום לימודים באחד מהמקצועות הנדרשים (קבלת תואר)
2) ידע ויכולת שיחה בשפה העברית (ברמת עברית קלה)
3) נכונות לעבוד במסגרת התנדבותית לאורך תקופה של לפחות 6 חודשים.(ניתן לבנות מסגרת לתקופות ארוכות יותר).
4) מוכנות לתרום לפתרון בעיות בתחומים שונים במדינת ישראל.
5) שאלות (ועדת קבלה) - ראיון אישי

המסגרת - המתנדב יגור במקום כשהמתנ"ס יסייע במציאת מקום למגורים. המתנדב יעבוד עם האוכלוסיה על הפרוייקט הספציפי מדי יום במשך 6 ימים בשבוע. מספר שעות בשבוע יוקדש להשתלמות מקצועית.(לעוסקים ברפואה באחד מבתי החולים בעיר, לעוסקים בחינוך במוסד הינוכי מוכר וכו'). לא העשה כל עבודה בשבת אלה אם כן יחליט המתנדב עצמו. בתקופת שהייתו של המתנדב בשכונה יאורגן טיול ברחבי הארץ, ופגישות עם אנשי ציבור. פוליטקאים,ובעלי מקצוע במקום ומחוצה לו,כמו כן יתקיימו סמינרים בנושאים שונים,לא ישולם כל שכר אולם בסיוע גורמים אחרים לפרוייקט השקל האפשרות לתת דמי כיס חודשיים (לכיסוי הוצאות כלכלה) על המתנדב לדאוג, לכיסוי הוצאות נסיעה לארץ. המרכז הקהילתי ידאג לאיש קשר שיענה לצרכי המתנדבים ויסייע בכל הקשור בהתארגנות הראשונית ובחיים בירושלים. המתנדב יהיה אינטגרלי מצוות המתנ"ס כולל השתתפות בשיבות צוות שבועיות והתמודדות עם בעיות שכונתיות כלליות.

פרוט הפרוייקט מאחר והפרוייקט בראשית דרכו,תעשה פעולה בכמה מגמות מקבילות; על פי צרכי השטח בנוה יעקב נבנו מספר פרוייקטים על פי נושאים שונים, הפרוייקטים יפורטו בפני המועמדים:

1) התחלת ישום הפרוייקט בצורה מוגבלת עם סטודנטים מתנדבים מחו"ל הנמצאים כבר בארץ (לתקופה של 6 חודשים).
2) אתור מתנדבים בעלי מקצוע מחו"ל המוכנים לבוא לארץ תוך תכנון מדוקדק של כל הפרטים הקשורים בפרוייקט.
3) הרחבת הפרוייקט למספר מתנדבים גדול יותר ומספר גדול יותר של גופים קולטים בירושלים.

המרכז הקהילתי
נוה יעקב
ת.ד. 27109 ירושלים 97350 טל. 02-854473

פרוייקט " יד לעמנו" (שלב א')

מציאת 2 - 4 מתנדבים מחו"ל המוכנים לבוא לשכונה לעבוד, והנמצאים כבר בארץ. חפוש המועמדים יעשה תוך שיתוף מנהלת והחלוץ בסכונות וכן משרד הקליטה.

דרישות מהמתנדבים

1) רקע אקדמי בתחומי החינוך ו/או חברה.

2) נסיון או נטיה לעבודה עם נוער.

3) יכולת התבטאות בעברית ברמת שיחה פשוטה.

4) גיל 19 - 25.

ת ק ו פ ה: 6 חודשים שינטום.

נושא - תוצע למתנדבים עבודה עם נוער לסוגיו (תוך התיחסות למשפחות בני הנוער והתמודדות עם הרקע הסוציואקונומי שלהם), כמו כן תוצע עבודה בתחומים - חנוך,תרבות,חברה על פי צרכי השכונה.

כלכלה ומגורים - דמי הכיס לצרכי כלכלה ינתנו תוך השתתפות הגורמים התומכים בפרוייקט. המתנ"ס יעשה מאמץ לדאוג למציאת דיור הולם למתנדבים בתוך השכונה במידת האפשר.

לימודים והכשרה--במשקפו השתות בשכונה יוכל המתנדב ללמוד עברית וכן יקבל הכשרה מקצועית בתחום בו יעסוק בעל המקצוע. כל מתנדב יתודרך ע"י מדריך מקצועי.

קשר עם המתנ"ס - המרכז הקהילתי יעמוד לרשות המתנדבים רכז שתפקידו יהיה ארגון הפרטים השונים הקשורים בנושא, להתמודד עם הבעיות המשכניות והאחרות וכן לטפל בצד החברתי של המתנדבים. המתנדבים יחשבו חלק מצוות המרכז הקהילתי.

תנאי העבודה - המתנדבים יעבדו 6 ימים בשבוע. בימי סוף השבוע יוכלו לטייל בארץ כרצונם לא תעשה עבודה בשבת, כל מתנדב יעבוד בהיקף של 8 שעות ביום. בסיום העבודה והתכשרת יקבלו המתנדבים אישור ותעודה על השתתפותם.

הערכה - עם סיום שלב א' בפרויקט "יד לעמנו" נקיים סדנת הערכה כלליה עם המשתתפים, הגורמים השותפים בפרויקט,ותאנשים הקשורים לנושא בשכונה, וזאת על מנת לבדוק היכן אנו עומדים ביחס למטרות. כל משתתף יתבקש למלא הערכה בכתב על סמך מסקנות סדנת הערכה נקיים את השלב השני בפרויקט.

לכבוד

מר יחיאל קדישאי

מזכיר ראש הממשלה

בנין ראש הממשלה

קרית הממשלה

ירושלים.

המרכז הקהילתי נוה יעקב ת.ד. 27109 ירושלים 97350 טל. 854473

בע"ה, ירושלים כ"ד באלול תשל"ט
16 בספטמבר 1979

201/1

לכבוד
מר אליעזר אבן
יו"ר ועד שכונת נוה-יעקב
בנין 24/1
ת"ד 27026.

28.IX.1979
161-1.8

שלום רב,

שר החינוך והתרבות ביקשני לאשר קבלת מכתבך מיום כ"א באלול תשל"ט.

מלכתחילה הוכנו הצעות חילופיות לביקור ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, ולא הוחלט כי נוה-יעקב היא ההצעה היחידה מסיבות של קוצר זמן והמלצת עירית ירושלים הוחלט לקיים את הביקור בשכונת קרית-מנחם - עיר-גנים, ואין לי אלא להצטער על אי ההבנה שהיתה.

בכל מקרה רשמנו לפנינו בקשתכם לביקור השר בשכונה ובטוחני כי במסגרת ביקורי השר בבתי-הספר, נוכל לכלול ביקורו אצלכם ועל כן תקבלו הודעה בבוא העת.

כתיבה וחתימה טובה,

זבולון אורלב
מנהל לשכת השר

העתקים: לשכת ראש הממשלה.
לשכת ראש עירית ירושלים.

לשכת שר החינוך והתרבות

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
המשרד
רחוב שרתי ישראל 34
ירושלים

ירושלים
19.9.79
JERUSALEM

ישראל
0180

לשו

לשכ – רהג

אשר רהג

ירוי

ורו אלי

ועד השכונה - נוה יעקב

ת. ד. 27026 בנין 24/1

כ"א באלול תשל"ט
13.9.79

לכ'
מר זבולון המר
שר החינוך והתרבות
רח' שבטי ישראל 32
ירושלים

משרד ראש הממשלה ירושלים
התקבל
25.IX.1979
161-1-8

שלום רב,

הנדון : ביטול ביקורך וביקור ראש הממשלה בבתי הספר ב"נוה יעקב" בתאריך 2.9.79 .

ועד שכונת "נוה יעקב" תוהה על ביטול בקור כבוד ראש הממשלה וכבוד השר בשכונה.
ילדי בתי הספר, ועד השכונה והתושבים, היו ערוכים לקבלת פנים חמה וכנה.
עד כה לא הובהרה לנו סיבת ביטול הביקור. אצלנו אין סכנה בטחונית, אנו גרים בשכונה בגאוה ובבטחה ובאמונה בירושלים השלמה והבלתי מחולקת.
לא היו שום כוונות ממשיות לשום הפגנה.
הביטול גרם לאכזבה רבה. אנו מצפים לבקורך ולביקור ראש הממשלה בשכונה ואנו מזמינים אותכם למועד הקרוב ביותר שיראה לכם.
אנו מצפים לתשובה דחופה.

בברכת שנה טובה ושנת שגשוג

אליעזר אבן
יו"ר ועד שכונת נוה יעקב

העתק : מר מנחם בגין, ראש הממשלה
מר טדי קולק, ראש העיר
מר אלעד פלד, מ"מ ראש העיר
מר מרדכי ליפמן, מנהל אגף הסברה
מר אליעזר שמואלי, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות

מ.ר.ה.
24-09-1979
נבדק

24-09-1979

"אלמנה יחודי" שלום בן סעדון

מרים הגין

רחוב מאשל ישראל

ירושלים

הקדיב

מחברת רחוב המאשל

9

ירושלים, י"ב בסיון תשל"ט
7 ביוני 1979

161-1-8

לכבוד
מר דוד יעקבי,
כפר הס

מר יעקבי הנכבד,

בהמשך למכתבי אליך מיום י"א בניסן תשל"ט,
הריני שולח לך בזה לידיעתך, העתק מתגובת מנהל
מינהל מקרקעי ישראל, לתוכן פנייתך אל ראש הממשלה.

בכבוד רב
ובברכה נאמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

ירושלים, י"ב בסיון תשל"ט
7 ביוני 1979

161-1-8

לכבוד
מר דוד יעקבי,
כפר הס

מר יעקבי הנכבד,

בהמשך למכתבי אליך מיום י"א בניסן תשל"ט, הריני שולח לך בזה לידיעתך, העתק מתגובת מנהל מינהל מקרקעי ישראל, לתוכן פנייתך אל ראש הממשלה.

בכבוד רב
ובברכה באמנה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש הממשלה

מדינת ישראל

מינהל מקרקעי ישראל

יחידה: (הלשכה הראשית)
ירושלים
לשכת המנהל

תאריך: 16.5.79

מספר: ת/2624

לשכת ראש הממשלה ירושלים
נתקבל
24 V. 1979
מס' 161-1-8

אל: מר י. קדישאי,
מנהל לשכת ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה,
הקריה, ירושלים.

א.נ.,

הנדון: נוה יעקב- הפקעת שטחי יהודים
מכתבך: מיום 8 באפריל 1979.

הריני מתייחס לסייפא של מכתבו של הא' דוד יעקבי מיום יב' בשבט תשל"ט, הטוען כי לא קבל תשובה לבקשתו מיום 4.10.73.

נושא הפקעת שטחי היהודים בנוה-יעקב נדון בעבר בפורמים שונים והיועץ המשפטי לממשלה השיב לאגודת הכפר העברי במכתבו מיום 18.2.74 שהעתק הימנו מצ"ב.

כל פניותינו לב"כ האגודה הנ"ל להמציא למינהל מסמכים של הבעלות עלו בתוהו.

מינהל מקרקעי ישראל מוכן לשלם מידת הפיצויים הכספיים לאחר שהאגודה תוכיח את בעלותה על השטח.

ב ב ר כ ה,

י. עקנין
מנהל המינהל

רחוב שמאי 6 ת"ד 2600 ירושלים 91 020 טל' 249271 (02)

ירושלים, י"א בניסן תשל"ט
8 באפריל 1979

161-1-8

לכבוד
מר דוד יעקובי
כפר הס

מר יעקובי הנכבד,

זאת לאשר בתודה את קבלת מכתבך מי"ז בשבט תשל"ט. התזכיר שצורף אליו, הוגש על שולחנו של ראש-הממשלה, לעיונו ולתשומת-לבו.

בכבוד רב
ובברכת מועדים לשמחה,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

ירושלים, י"א בניסן תשל"ט
8 באפריל 1979

161-1-8

ב י ד

אל: מנהל מינהל מקרקעי ישראל

רצ"ב העתק מכתב על מצורפיו, שקיבל ראש-הממשלה ממר דוד יעקבי. אודה מאד אם תבדוק את הענין ואם תודיעני מה אוכל להשיב לכותב.

בברכת חג שמח,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

דודי,

1. איך אשר קבלת. (דחוף).

2. אתה לפקד מעגל מעגלי ישראל ולשקול בדיקת עומלם המשרה.

לשלום.

מדינת ישראל

ברכה

מאת

לשכת ראש הממשלה

כפר-הס ט"ז בשבט תשל"ט

לפלוני הלוי המשלח מי מנשם בידו של כל חי. 8-1-161

ודע אני שבאדם עסוק ברוב ימות השנה בדברים שברומו של עולם.

אך מקל היתי מבאדם הלם ובל להתבטלות לך בעת ולקרוא את התכבדות המנהיג בכל אות הבן בבריתם של בני ירושלים עיר הקודש ובאו לפני ובל שנים אחוז לחומות העיר ובקיאו ישוב בני עיר וקול הכפר הדברי נוה יקבה".

ישוב כה מאד לא יכלו עד שנפרס מלחמת השחרור.

עתה מלחמת ששת הימים כבר מתנשא הקהל עד המשל הקדום לתחרון, אפילו על מעלת ונחולת ארץ ישראל.

ונדה אך הלם בקהל התכבדות ותבעלה על חות בעיתק.

הבאוד רב ובתבעה

בשם יקבי ועד הכפר הדברי נוה יקבה

בעד עקיבי כפר-הס.

הכפר העברי "נוה יעקב"

אגודה הדדית בע"מ

ח' בתשרי תשל"ד
4.10.1973

161-1-8

לכבוד
ראש הממשלה
שר האוצר
שר הבטחון
השר י. גלילי
שר החקלאות
שר המשפטים
שר הסעד
שר הפנים
שר השכון

א. נ.,

הנדון: נוה יעקב - הפקעת שטחי יהודים

אנו הח"מ, אגודת הכפר העברי - נוה יעקב, פונים בזה אליכם בבקשה לבטל הפקעתם של חלק מן השטחים בנוה יעקב ולהחזירם לבעליהם. כוונתנו לאותו חלק שעליו לא נבנו השיכונים החדשים והכלול בהפקעה, ובעיקר לאותו חלק שבו שוכן המחנה הצבאי - מחנה נוה יעקב. כרקע לבקשתנו, אנו מרשים לעצמנו להביא לפניכם בקצרה את התלאות ואת דרך ההתחתים שהיו מנת חלקנו:

הכפר העברי נוה יעקב (על שם הרב יעקב ריינס) נוסד בחודש מנחם-אב תרפ"ה, על ידי אגודתנו. את האדמה גאלנו מאת הערבים בכסף מלא שנאגר פרוטה לפרוטה על ידי המתיישבים ללא כל עזרה מן המוסדות הלאומיים. אנו הח"מ, הננו בחלקנו חברים מוותיקי הכפר, ובחלקנו בניהם של המייסדים, ילידי המקום ותושביו עד לכיבושו בתש"ח ע"י הלגיון הירדני.

אין צורך להאריך בתיאור התלאות שהיו מנת חלקנו כל השנים: חוסר מים, חוסר תחבורה, ניתוק מירושלים, כשהנקודה השכנה היהודית היחידה היא עטרות, התנכלויות הערבים למקום ולתחבורה, מאורעות תרפ"ט, מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט ועד למלחמת העצמאות.

אנו נאחזנו במקום בכל כוחנו, למרות כל התלאות, ולפני נפילתו מנה הכפר עשרות בתים ,בתי אבן נאים, על מגרשים של כ-2 1/2 דונם, בחלקם עם משקים ורפתות.

הכפר החזיק מעמד במצור תש"ח, ובהיותו שוכן על דרך המלך מרמאללה לירושלים עצר במשך כמה שבועות תגבורות הערביים שנעו מן הצפון והקל בכך את הלחץ על ירושלים וביחוד על ירושלים העתיקה, עד לנפילת הנקודה ב-17 במאי 1948.

2/..

עם שחרור המקום במלחמת ששת הימים, קיווינו כי נוכל לשוב אל בתינו ולהתנחל בנחלתנו - נחלת אבותינו, והפעם תחת שלטון ישראל (יצויין כי לפחות 2 בתים נשתיירו בכפר על תילם גם לאחר שחרור המקום).

לצערנו ולאכזבתנו הופקעו אדמות הכפר על ידי הממשלה עוד באפריל 1968. הפיצויים שהוצעו לנו הם כה מגוחכים (בגבולות של 1.5 עד 7.5 ל"י הממ"ר) שאין אנו רוצים להתייחס אליהם כאן. על חלק מאדמותינו הוקמו שיכונים (שלגביהם לא ניתנו לנו כל זכויות קדימה או הנחות) והקבלנים והיזמים למיניהם וכן רוכשי היחידות במקום הם הנהנים מאדמותינו.

אולם השיכונים אינם תופסים את כל אדמותינו. חלק ניכר, ודוקא אותו חלק שהיווה את מרכז הכפר בשעתו ושאח"כ שימש מחנה הלגיון הערבי, איננו מכיל שיכונים וכנראה גם אינו מתוכנן לכך. כיום משמש חלק זה מחנה צבאי, אולם ככל הנראה יש לו אופי ארעי ואפשר לצפות לפנויו בעתיד.

חלק אחר מכיל מגרשים אחדים ממערב לכביש ירושלים-רמאללה שהם רחוקים מן השיכונים שהוקמו.

בקשתנו היא:

א) כי אותן אדמות שעליהן לא הוקמו השיכונים ושהן הן שהיוו את עיקר הכפר ישוחררו מן ההפקעה ויוחזרו לבעליהן, על מנת שנוכל לשוב להתנחל בנחלת אבותינו.

ב) כי תמורת האדמות שעליהן ניבנו השיכונים יינתנו לנו שטחים מתאימים אחרים או פיצויים הוגנים שיסייעו לנו בשיקום וכהתיישבות האדמות שיוחזרו לנו.

אין המדובר באדמות שהוחזקו על ידי ספקולנטים. המדובר באדמות של יישוב חי שחושביו מסרו את נפשם וחייהם עליו, שעל תולדותיו אנו מצרפים בזה תזכיר מפורט יותר.

אנו נודה לכם, שרי ישראל, אם תואילו להתייחס לבקשתנו בכובד ראש ולהיענות לה.

בכבוד רב,

העתק: ראש מינהל מקרקעי ישראל
אלוף (מ.) מאיר זורע

הכפר העברי - נוה יעקב

ת ז כ י ר

בראש חדש מנחם אב השנה מלאו 48 שנה מאז נכנסו ראשוני המתישבים מבני הישוב החרדי בירושלים למושבה נוה יעקב. אשר רקמה עור והעלתה גידים במשך 24 שנות מאבקים קשים לקיום ישוב יהודי גאה - בלבה של סביבה ערבית רצופה. בתוך תוכה של המולדת העברית הישנה - חדשה שאליה לא השכלנו לחדור עד מלחמת ששת-הימים.

התסיסה שגרמה להקמת המושבה מקורה במצב הכלכלי הקשה ששרר בארץ בשנים הראשונות לאחר מלחמת העולם הראשונה ואשר גרמה לירידת בני הארץ לחוץ לארץ; דבר שהביא להתארגנות בני הישוב הישן במסגרת הסתדרות "המזרחי הצעיר הא"י".

עם פתיחת שערי הארץ. אחרי המלחמה, לעולים חדשים - נפתחו גם השערים ליציאת רבים מבני הארץ. הצעירים הארץ-ישראליים החלו להרגיש כי הקרקע הולכת ונשמטת מתחת לרגליהם וכי מעמדם בחיים הוא רופף מאד. צעירים רבים עזבו את הארץ. לחפש פרנסה בארצות-הברית או במקומות אחרים. ההגירה קבלה ממדים רציניים בשנת תרפ"א (1930-1931) ומצער היה הדבר שרוב היורדים היו מילידי הארץ, אלה שהתרגלו כבר עם האקלים וטבע הארץ והנחוצים ביותר לארץ.

"המזרחי הצעיר" פנה אל המוסדות הלאומיים, בדרישה להעמיד לרשות חבריו קרקע להתישבות ובקש להפנות תשומת לב לצעירים מבני הארץ לפחות באותה המדה שמתענינים בצעירים העולים החדשים. אולם, התשובה שקבל ה"מזרחי הצעיר" היתה אותה התשובה הידועה עוד מן הימים הראשונים לעבודת "חובבי ציון" בארץ-ישראל והיא: "לכו עבדו במושבות והתמחו בראשונה בעבודה חקלאית". תשובה זו כבר ענו "חובבי ציון" לפני ארבעים שנה לבני ירושלים שהתארגנו בחברת "שלום ירושלים" במטרה ושאיפה להתישב על הקרקע.

"המזרחי הצעיר" עשה צעד ממשי, הוא ארגון קבוצות של צעירים מבני הישוב הישן מירושלים, יפו, חברון, צפת וטבריה, ושלח אותם לעבוד במושבות, והם התמחו יפה בעבודה חקלאית. זכות זו לא עמדה להם וגם הפעם נתקבלה תשובה שלילית, כמו לפני ארבעים שנה: "אין די כסף בקופתנו להושיב את בני הארץ על הקרקע".

המזרחי הצעיר הארץ ישראלי, לא התיאש ועשה מעשה רב, כמעשה אבותיו בוני הישוב הישן, החל לארגן את חבריו לרכישת קרקעות לשם התישבות כפרית, ובתומו חשב, שאם רק ירכשו להם החברים את הקרקע בכוחות עצמם יותר קל יהיה להם להשיג את האמצעים הדרושים להתישבות. כי מי זה יעמוד מנגד בראותו את בני הארץ, חוגרים את שארית כחותיהם ומצרפים פרוטה לפרוטה ועושים מאמצים לגאולת האדמה להתישבותם? היתכן שהסתדרות הציונית ומוסדותיה - קרנותיה, והמזרחי העולמי יוכלו להתעלם מהם?! כך נוסדה בירושלים האגודה הראשונה בשם "הכפר העברי".

לפי התכנית נועד "הכפר העברי" להיות כפר גנים, ועל כל חבר הוטל לרכוש חלקת אדמה של חמשה דונמים בערך לנטיעת עצי פרי שונים, וגדול ירקות, להקים לעצמו בית, רפת לבהמות-חלב ולול לגדול עופות, כסעד ועזר לאלה שיש להם עבודה בעיר, אלא שאינה מספיקה די מחיתם.

מנהלי האגודה קיוו כי לרבים מחבריו ישמש הכפר כמעבר לעבודה חקלאית שלמה, וזה יהיה הצעד הראשון ליציאה מן הכרך אל מרחב השדה. מחיי העיר אל חיי הכפר הבריאים.

לפי תקנות האגודה צריך כל חבר לעבד את אדמתו בעצמו, הוא ובני ביתו. תחילה יתרגלו לעבודה מתוך חובה וסופם שיסתגלו אליה במשך הזמן מתוך חיבה.

"המזרחי הצעיר" עמד גם על הצד הלאומי שבדבר, הוא הרגיש בעלבון הלאומי אחרי מאורעות תרפ"א, כאשר נשי הכפרים הערביים, הפלחיות ובנותיהם לא הביאו את תוצרתן החקלאית, אל השכונות היהודיות והיה מחסור חמור בהם. "באותה שעה" - נאמר בחוברת הראשונה של האגודה - "כבשנו כולנו את פנינו בקרקע מרוב בושה על שלא ידענו בכל הזמן שכל הצרכים האלה הם יצירת חוץ שאין לנו חלק בהן". וכיסוד חברת "הכפר העברי", אמר המזרחי הצעיר להביא קץ למצב זה האי נורמלי ומעליב כאחד.

הרוח החיה בארגון החברים להתישבות היה הרב יצחק א. אורנשטין, שהיה מזכיר הסתדרות "המזרחי הצעיר", הוא לקח על עצמו את פעולות ארגון החברים להתישבות. הצמאון לקרקע והשאיפה לראות בהתגשמות הרעיון של האחזות בקרקע היו חזקים מאד אצל החברים שנרשמו לחברת "הכפר העברי", וביניהם רבים מצעירי בני הישיבות שבירושלים. ובהתאם לכך היתה משאלת החברים שמקום התיישבותם יהיה קרוב לעיר. לפיכך הוטל על שניים מחברי הועד הזמני, לבוא בדברים עם סוחרי קרקעות ולתור אחר קרקעות המתאימים, שלא יהיו רחוקים מהעיר אלא כמהלך שעה ברגל, ולהשתדל שיהיו קרובים לדרך ולכביש, ועד כמה שאפשר - למעיין. הנמוקים לכך היו סבירים למדי. באותם הימים עדיין לא היו המכוניות מצויות בארץ, ולכן חפצו שהמרחק לא יהיה גדול, כן הכירו את צרת המים בירושלים ודאגו לבל יהיה מחסור.

שני חברי הועד שהיו הרב יצחק אורנשטין ומר דב נ. ברינקר היו יוצאים בהשכמת הבוקר, עם סוחרי קרקעות בסביבות ירושלים, לפעמים ברגל ולפעמים רכובים על חמורים ופרדות, ובקרו במקומות שונים בסביבות ירושלים. במשך זמן קצר עברו את כל הסביבה הירושלמית בקוטר של עשרה ק"מ מכל צד, ממזרח וממערב, מצפון ומדרום, והתבוננו בטיב המקומות, חקרו את הסביבה ובאו בדברים עם הערבים הגרים בכפרים הסמוכים, ושאלו למצב הקרקעות ובעלותם. ובכל כפר ערבי נתקבלו באהדה ובסבר פנים יפות: תפדלו, בבקשה. אדרבה בואו להתישב בסביבתנו. וסוף סוף, לאחר חקירות ובדיקות מרובות, נתנו עיניהם בגבעה העומדת בקילומטר ה-8 מצפון לירושלים בדרך ההולכת לשכם ולגליל, והחליטו כי כאן צריך לקום הכפר העברי הראשון של החברה.

האדמה הזאת היתה חלק מאדמות הכפר הערבי "בית חנינה". ואחרי מאמצים רבים עלה בידיהם לקנות שטח של אלף דונם אדמה. מיד לאחר קבלת הקושנים הראשונים נגשו למלאכת הבנין. המתישבים אספו פרוטה לפרוטה לשם בנית בתיהם. בתחילה נבנו עשרה בתים ובראש חודש מנחם אב שנת תרפ"ה נכנס ראשון המתישבים לגור בביתו החדש אשר בנוה יעקב. ובאותו חודש נכנסו עוד חברים לגור בבתיהם ובזה הם קבעו הלכה למעשה כי גדולה מצות ישוב ארץ ישראל ואין דוחים אותה גם מפני "חשעת הימים", ומפני "ימי בין המצרים". השם נוה יעקב, ניתן למושבה על שמו של הרב יעקב ריינס מיסד "המזרחי".

תכנית הישוב:

האדמות חולקו למאתים מגרשים, מגרשי בנין ומגרשי נטיעות, כל מגרש הכיל כשני דונם וחצי בערך. הבנינים הוקמו ליד הרחוב המרכזי. מתחת לבנינים היתה החצר ובה האורוות, הרפתות והלולים. בשטח הנשאר גדלו ירקות ונטעו עצי-פרי שונים. בין הבנין והרחוב נשאר מגרש פנוי לגינה קטנה אשר שמשה לגן נוי ופרחים.

היתה קיימת שאלת המים שהעיקה מאד. ירושלים יושבת בין ההרים ולמטר השמים תשתה מים,

אין די מעינות בסביבות ירושלים אשר יוכלו לספק מים לשתיה וביחוד להשקייה. מעין "עין פרה" נמצא במרחק של 5-6 ק"מ ונמוך הוא מ"נוה יעקב" כארבע מאות מטר. מן המעין הזה קבלה ירושלים את מימיה דרך הצנורות המעלים את המים לגבעה גבוהה הנמצאת בדרך מירושלים לנוה יעקב בק"מ השלישי. בשנת 1936 החלה גם מושבת נוה יעקב לקבל את מי המעין הזה. בדרך לרמאללה - בק"מ האחד עשרה נמצא מעיין קטן השייך לאדם פרטי ובסוף הקיץ הוא מתיבש. בשנים הראשונות לנוה יעקב קנו מים מן המעיין הזה. היה הכרח לבנות שני בורות שהכילו יחד קרוב ל-1,300 מטרים מעוקבים מים. ניסו לנקות בורות פרימטיביים שנמצאו בתוך המגרשים מימי הבית השני, אבל כל אלה לא הביאו את הישועה. רק כשהתקינו את הצנורות מ"עין פרה" באה שאלת המים כמעט על פתרונה. הימים ימי מאורעות והיה הכרח לשמור על צנור המים לבל ינתקוהו הערבים.

לאחר בנית הבתים, חסרו למתישבים כספים לבנית משקי חלב ועופות וכל הדברים הדרושים לישוב כפרי, והם בקשו עזרה פעם נוספת מאת המוסדות ומאת מחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית, אולם תשובת מומחי מחלקת ההתישבות היתה: "הרי ארץ ישראל בכלל, והרי ירושלים בפרט, אינם כשרים ומסוגלים להתישבות". וכשאמרו להם: הרי עטרות וקרית ענבים יושבים כבר בהרים, ענה אחד מראשי המחלקה להתישבות: "אילו יכלנו היינו עוקרים גם אותם משרשם, על הראשונים אנו מצטערים ואתם באים להוסיף עליהם".

את המצב הקשה ואת ההתנכרות של המוסדות והקרנות הלאומיים מתאר מר דב נ. ברינקר ז"ל, יו"ר הנהלת הכפר, במאמרו "החלום ופתרונו" (חוברת הכפר העברי נוה יעקב תרפ"ד תרצ"ט): "בגדולות לא הלכנו, כפרי גנים על יד ההרים אמרנו ליסד, ובתכנית היה: שטח של חמשה דונם בערך ירכוש לו כל חבר, ומלבד בית לדירה יקים לו גם רפת למספר בהמות-חלב ולול לעופות. יעבד לו חלקת אדמה לגינת ירקות ויטע מספר עצי פרי. חשבנו בתחילה רק על משק זעיר שיכול לפרנס משפחה קטנה, ולמשפחה גדולה יכול להיות לעזר בכלכלת הבית, ובחרנו את קרבת ירושלים וסביבתה למקום הכפר העברי הראשון.

גם לא בקשנו הרבה. ניסנו לבקש קרקע מ"הקרן הקיימת לישראל", וכאשר לא ניתן לנו, אספנו את פרוטותינו הדלות שלנו, בני הארץ ובני ירושלים, ושל חברינו בגולה, שקבלו את תכניתנו בשמחה רבה, והצטרפו אלינו, וקנינו את הקרקע בכספנו אנו; בקשנו עזרה מ"קרן היסוד" להכשרת האדמה-אדמתנו, וכאשר לא נענינו גם בפעם הזאת, ערכנו שוב מגבית פנימית בין חברנו והכשרנו את אדמתנו, חצבנו בור למים וסללנו דרך וכביש. ושוב בקשנו הלואות לבנינים ושוב לא נענינו, ושוב החלטתנו לגשת גם לבנין בתינו בכוחות עצמנו, ויהי מה. במשך קרוב לשנתים תרפ"ה-תרפ"ו הוקמו קרוב לשלשים בית, המהוים את הכפר העברי נוה יעקב".

מר ברינקר ממשיך מתוך מרירות למראה יחסם השלילי של המוסדות הלאומיים והתעלמותם מנסיון חיובי כל-כך כמו זה של יסוד הכפר העברי נוה יעקב:

"אנו מבקשים וה"הם" לא נענים, אבל ממשיכים לשמור על הקיים, הנפש והרכוש של הכפר העברי נוה יעקב, שעלה לנו בדמים מרובים, כחות עצומים, כחות גוף ונפש, ולאט לאט, צועדים הלאה, מפתחים, משכללים, מגדילים ומרחיבים, כי עדיין אנו חולמים ועדיין אנו מצפים לפתרון הטוב כי יבוא. היינו בעיניהם כחולמים, ולא רק חולמים, כי אם חוזים בהקיץ, ולא נתבייש גם לומר: משוגעים חולי רוח, אשר בולמוס של התישבות אחזה אותם, והיכן - בין סלעי מגור אשר בהרים וצוקי המדבר אשר בצפונה של ירושלים! הנשמע כדבר הזה? הנעשתה עוד התישבות כזאת מאז החלו לעסוק בהתישבות בארץ ישראל? הרי ארץ ישראל בכלל והרי ירושלים בפרט אינם מסוגלים כלל להתישבות. ככה פסקו והחליטו כל גדולי המומחים ששכנו כבוד במחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית - ועד הצירים אז - והללו

"בני ירושלים" החצופים רוצים ללכת נגד "המקובל" ורוצים לבדות את כל חכמי הישוב, והם הקשו את ערפם כסלע הזה שאין להזיזו ממקומו, כרתו ברית את סלעי ההרים של ירושלים, ואינם רוצים להפרד מהם".

הסבל בכפר היה רב ומצבם הקשה של אנשי הכפר נמשך ונמשך. האנשים נאחזו ממש בצפרניהם ובשניהם במקום על אף המצב הקשה מנשוא. בשנת תרפ"ט (1929) גבר המשבר ורבים מתושבי הכפר, וביחוד רכי הלב שבהם, החלו בורחים אחד אחד כיון שלא יכלו להחזיק מעמד בימים הקשים ההם, בגלל חוסר אמצעים ואמונה מספקת. במצב הקשה שנוצר אז שלח הרב אורנשטין, מי שהיה אז מזכיר הכפר ומזכיר הסתדרות "המזרחי הצעיר", מכתב חריף למרכז העולמי של המזרחי, ובמכתבו העמיד את המרכז על המצב לאשורו ודרש לשלוח מיד בלי כל דחוי את תקציב הכפר. אולם המרכז העולמי של המזרחי התעלם כדרכו ממכתב זה, וכשהגיעו מים עד נפש נשלח מכתב שני והפעם בצורה אולטמטיבית. והרי קטע מהמכתב הראשון מיום יט טבת תרפט: "בועידה העולמית בדנציג הקצב סך של 1500 לא"י לשם סדור משק לנוה יעקב. עד היום לא נסה מרכז העולמי של המזרחי להגשים החלטה זו. נדמה לנו כי ידוע לכם היטב המצב הקשה שבו נמצאת המושבה נוה יעקב, ורוצים אנו רק להודיעכם בצער כי התושבים עוזבים אחד אחד את המושבה, ואין אנו יכולים להאמין בשום אופן כי תביטו גם הלאה בשויון נפש על המצב הזה. השקענו בתוך המושבה ממיטב כוחותינו ודמנו לבד מה שהושקע בה בפועל כארבעים אלף לא"י הון פרטי, לא של עשירים, כי אם נצטרפה פרוטה לפרוטה, בצורף דם וזיעה, לשם סדור ישוב משקי שיהיה חדור ברוחנו".

לאט לאט התאוששו הנשארים והכפר נצל מעזיבה מוחלטת. הוקמו גדרות ורפתות ולולים, הובאו פרות מקומיות וגזעיות, הובאו עופות גזעיות, ואדמת השממה החלה להעבד.

אנשי הכפר החזיקו מעמד גם בשנות הדמים של מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט (1936-39) כשהכפר מותקף כמעט מדי לילה בלילה.

בעשר השנים האחרונות תרצ"ט-תש"ח (1939-1948), התבסס הכפר יפה והגיע לידי יציבות מסוימת. ענף הקיטנות וההבראה אף החלה להתפתח בכפר. וממקומות רבים בארץ באו נופשים לבלות את חופשתם במקום וגם ילדים רבים נשלחו לקיטנות שהיו בו. מצב זה נמשך עד פרוץ מלחמת העצמאות בשנת תש"ח. שאז ראינו את פשיטת הרגל המוסרית של תורת חכמי ההתישבות בארץ ומומחיה למיניהם. עתה גדלה חשיבותו של הכפר הזה, כי אבות הכפר נוה יעקב, עשו מעשה רב בעל משמעות גדולה בבואם להתישב על אם הדרך בואכה שכמה. ביחד עם המושב "עטרות" שנוסד ארבע שנים קודם לכן ונמצא כשלשה ק"מ צפונית מערבית מ"נוה יעקב", היו שניהם המשלטים היהודים היחידים בצפונה של ירושלים, בתוך תוכה של סביבה ערבית טהורה. הם החזירו מעמד בגבורה מתוך מסירות גוף ונפש, התקפה אחר התקפה, במשך חדשים וחצי נהדפה מתוך הקרב עצמית, מספר ימים לפני חג הפסח, שנת תש"ח התקיפו הערבים בעזרת הלגיון הערבי את הכפר במשך יום שלם התקפה אחר התקפה, וכבר הזדרזו לבשר ברדיו שלהם כשעתים לפני גמר ההתקפה השניה, שכבשו את נוה יעקב והרגו את תושביו. למחרת ההתקפה באו כתבי חוץ לראות את הדגל הערבי מונף על הבנין המרכזי של הכפר, כפי שהערבים התפארו, אך לתמהונם מצאו במקומו דגל עברי, וראו את ילדי הכפר משחקים ברחוב בכדורי הפגזים שאספו.

לבסוף לא יכלו הם הבודדים לעמוד בפני גלי כוחות האויב שעלו עליהם במספר פי כמה. ביום ראשון ו' אייר (17.5.1948) התקיף האויב במשך 14 שעות רצופות, עד שלא נשאר בידי המגינים תחמשת ואז הוחלט לפנות את הנקודות מתוך צער עמוק, על רכוש ועל עמל שנים שהלכו לטמיון ובחשכת הליל עזבו הכל ונסוגו דרך ההרים אל הר הצופים בהשאירם במקום את ארבעת החללים של היום האחרון ובנשאם על כתפיהם 12 פצועים. עיפים, כושלים ומדוכאים יצאו תושבי עטרות ונוה יעקב ומגיניהם את ישוביהם, אך לא מיואשים, באמונה חזרה לשוב ולבנות את נוה יעקב מחדש.

לאחר 19 שנות שביה, חזרו נוה יעקב ועטרות לידים עבריות. עוד אבנך ונבנית נוה יעקב. תשרי תשל"ד, 48 שנה להנחת אבן הפנה למושבה נוה יעקב.

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל: גב' דבורה ברגמן ליועמ"ש

מאת: מ. אלבז, ע/ממונה מנ"מ

התאריך: ד"ר/ט/30

תיק מס':

הנדון:

ענ"י עקב-הבקשה שהגיע הובא

מתבקש מר י. עדנון מ.נ.מ ד"ר/ט/1

מבקש הסבר מתבקש מ.ו.ל"ה לממשלה

מ.נ.מ ד"ר/ב/ט/

מ. אלבז

מדף 1010

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כו' בשבט תשל"ד
18 בפברואר 1974

1/4/46

לכבוד
אגודות הכפר העברי,
אגודה הדדית בערבון מוגבל, ירושלים, א"י

א.נ.,

בא יום
22. 2. 74 כ"ט שבט תשל"ד
תיק מס ..... נרשם במס

הנדון: גנה יעקב
מכתבכם מיום 4.10.73

1. הרשויות המופקדות על הענין נשוא מכתבכם אל ראש הממשלה, דשדי הארגז הבטחון, החקלאות, המשפטים, הסעד, המנים, השיכון, ואחר גלילי עייבו עיין היטב בבקשת הכלולות במכתבכם, אך לצערי לא נמצאה דרך להענות למבוקש בו.

2. (א) הבקשות שהעליתם במכתבכם הין אלה:
1. ביטול ההפקעה על השטחים שבבעלותכם עליהם לא הוקמו שיכונים.
2. הקצאת אדמות חלופות, תמורת האדמות שהופקעו.

(ב) בדיקת מינהל מקרקעי ישראל העלתה כי כל השטח שהופקע הוך לצבוי הו נמצא בטלב בינוי ואין כל אפשרות לשחרר מן ההפקעה.

(ג) מיצויים עקב הפקעת משולמים בהסגרת הודאותיה של פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943 ועל פי הודאותיה של פקודה זו אין למינהל מקרקעי ישראל אפשרות לסטות מן הכללים על פיהם הוא נוהג לגבי כל אלפי הדונמים הרבים של מקרקעין שהופקעו בירושלים.

3. הנני מציע על כן כי תחדשו בהקדם שימולכם בקבלת המיצויים עבור האדמות שהופקעו.

בכבוד רב,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:
שר החקלאות
שר השיכון
מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מנהל לשכת ראש הממשלה
היועץ המשפטי לאוצר

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כו' משבט תשל"ד
18 בפברואר 1974

1/4/46

לכבוד
אגודות הכפר העברי,
אגודה הדדית בערבון מוגבל, ירושלים, א"י

מ.נ.,

מינהל
כ"ט שבט תשל"ד 22.2.74
תיק מס' ..... נרשם במס' ..... נרשם ל

הנדון: גנה יעקב
מכתבכם מיום 4.10.73

1. הרשויות המופקדות על הענין נשוא מכתבכם אל ראש הממשלה, ושרי האוצר הבטחון, החקלאות, המשפטים, הסעד, הפנים, השיכון, וחשד גלילי עיינו עיין היטב בבקשות המלולות במכתבכם, אך לצערי לא נמצאה דרך להענות למבוקש בו.

2. (א) הבקשות שהעליתם במכתבכם הין אלה:
1. ביטול ההפקעה על השטחים שבבעלותכם עליהם לא הוקמו שיכונים.
2. הקצאת אדמות חלופות, תמורת האדמות שהופקעו.

(ב) בדיקת מינהל מקרקעי ישראל הפלתה כי כל השטח שהופקע הפך לבנוי או נמצא בשלב בינוי ואין כל אפשרות לשחרר מן ההפקעה.

(ג) הפיצויים עקב הפקעה משולמים בהתאם הוראותיה של פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943 ועל פי הוראותיה של פקודה זו אין למינהל מקרקעי ישראל אפשרות לסטות מן הכללים על פיהם הוא נוהג לגבי כל אלפי הדונמים הרבים של מקרקעין שהופקעו בירושלים.

3. הנני מציע על כן כי תחדשו בהקדם שיפולמם בקבלת הפיצויים עבור האדמות שהופקעו.

בכבוד רב,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:
שר החקלאות
שר השיכון
מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מנהל לשכת ראש הממשלה
היועץ המשפטי לאוצר

ירושלים, י"א בניסן תשל"ט
8 באפריל 1979

ב י ד

161-1-8

אל: מנהל מינהל מקרקעי ישראל

רצ"ב העתק מכתב על מצורפיו, שקיבל ראש-הממשלה ממר דוד יעקבי. אודה מאד אם תבדוק את הענין ואם תודיעני מה אוכל להשיב לכותב.

בברכת חג שמח,

י. קדישאי
מנהל לשכת ראש-הממשלה

כפר-הס ג' בשבט תשל"ו

לפלוני. הלא האמשלה מי מקים בקן שלה!
ודע אני שבאדנו עסוק ברוב ימות השנה בענינים
שברומו של עולם.
אך מקל היתי מבאדנו הלם ובל להבינות לך
בעצמו ולקרוא את הערבויר המצוין בעצות
הדן בבעיות של בני ירושלים עשה ובאו זמני
ובל שנים אחות לחומות העיר ובקיאו ישובבני
עשר וקטן הכפר הלבני נוה יקבה".
ישובבה מאד אל תיראו אד שהרס בתחלת
השחרור.
אחרי מלחמת ששת הימים כבר מתנשה הקלף
אל האמשל הקדום ונתחדש, אפילו על מגדל
ונחות לדנות השמה.
ונדה אך הלם תקחו הערבויר ותבינה אנו חוות
דעתך.
הבאדנ רב ובתבדה
השם יברכו ואד בכפר הלבני נוה יקבה
בנד יקבה כפר-הס.

הכפר העברי "נוה יעקב"
אגודה הדדית בע"מ

ח' בתשרי תשל"ד
4.10.1973

לכבוד
ראש הממשלה
שר האוצר
שר הבטחון
השר י. גלילי
שר החקלאות
שר המשפטים
שר הסעד
שר הפנים
שר השכון

א. נ.,

הנדון: נוה יעקב - הפקעת שטחי יהודים

אנו הח"מ, אגודת הכפר העברי - נוה יעקב, פונים בזה אליכם בבקשה לבטל הפקעתם של חלק מן השטחים בנוה יעקב ולהחזירם לבעליהם. כוונתנו לאותו חלק שעליו לא נבנו השיכונים החדשים והכלול בהפקעה, ובעיקר לאותו חלק שבו שוכן המחנה הצבאי - מחנה נוה יעקב. כרקע לבקשתנו, אנו מרשים לעצמנו להביא לפניכם בקצרה את התלאות ואת דרך החתחתים שהיו מנת חלקנו:

הכפר העברי נוה יעקב (על שם הרב יעקב ריינס) נוסד בחודש מנחם-אב תרפ"ה, על ידי אגודתנו. את האדמה גאלנו מאת הערבים בכסף מלא שנאגר פרוטה לפרוטה על ידי המתיישבים ללא כל עזרה מן המוסדות הלאומיים. אנו הח"מ, הננו בחלקנו חברים מותיקי הכפר, ובחלקנו בניהם של המייסדים, ילידי המקום ותושביו עד לכיבושו בחש"ח ע"י הלגיון הירדני.

אין צורך להאריך בתיאור התלאות שהיו מנת חלקנו כל השנים: חוסר מים, חוסר תחבורה, ניתוק מירושלים, כשהנקודה השכנה היהודית היחידה היא עטרות, התנכלויות הערבים למקום ולתחבורה, מאורעות תרפ"ט, מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט ועד למלחמת העצמאות.

אנו נאחזנו במקום בכל כוחנו, למרות כל התלאות, ולפני נפילתו מנה הכפר עשרות בתים ,בתי אבן נאים, על מגרשים של כ-1/2 2 דונם, בחלקם עם משקים ורפתות.

הכפר החזיק מעמד במצור תש"ח, ובהיותו שוכן על דרך המלך מרמאללה לירושלים עצר במשך כמה שבועות חגבורות הערביים שנעו מן הצפון והקל בכך את הלחץ על ירושלים וביחוד על ירושלים העתיקה, עד לנפילת הנקודה ב-17 במאי 1948.

2/..

עם שחרור המקום במלחמת ששת הימים, קיווינו כי נוכל לשוב אל בתינו ולהתנחל בנחלתנו - נחלת אבותינו, והפעם תחת שלטון ישראל (יצויין כי לפחות 2 בתים נשתיירו בכפר על תילם גם לאחר שחרור המקום).

לצערנו ולאכזבתנו הופקעו אדמות הכפר על ידי הממשלה עוד באפריל 1968. הפיצויים שהוצעו לנו הם כה מגוחכים (בגבולות של 1.5 עד 7.5 ל"י הממ"ר) שאין אנו רוצים להתייחס אליהם כאן. על חלק מאדמותינו הוקמו שיכונים (שלגביהם לא ניתנו לנו כל זכויות קדימה או הנחות) והקבלנים והיזמים למיניהם וכן רוכשי היחידות במקום הם הנהנים מאדמותינו.

אולם השיכונים אינם תופסים את כל אדמותינו. חלק ניכר, ודוקא אותו חלק שהיווה את מרכז הכפר בשעתו ושאח"כ שימש מחנה הלגיון הערבי, איננו מכיל שיכונים וכנראה גם אינו מתוכנן לכך. כיום משמש חלק זה מחנה צבאי, אולם ככל הנראה יש לו אופי ארעי ואפשר לצפות לפנויו בעתיד.

חלק אחר מכיל מגרשים אחדים ממערב לכביש ירושלים-רמאללה שהם רחוקים מן השיכונים שהוקמו.

בקשתנו היא:

א) כי אותן אדמות שעליהן לא הוקמו השיכונים ושהן הן שהיוו את עיקר הכפר ישוחררו מן ההפקעה ויוחזרו לבעליהן, על מנת שנוכל לשוב להתנחל בנחלת אבותינו.

ב) כי תמורת האדמות שעליהן ניבנו השיכונים יינתנו לנו שטחים מתאימים אחרים או פיצויים הוגנים שיסייעו לנו בשיקום ובהתיישבות האדמות שיוחזרו לנו.

אין המדובר באדמות שהוחזקו על ידי ספקולנטים. המדובר באדמות של יישוב חי שתושביו מסרו את נפשם וחייהם עליו, שעל תולדותיו אנו מצרפים בזה תזכיר מפורט יותר.

אנו נודה לכם, שרי ישראל, אם תואילו להתייחס לבקשתנו בכובד ראש ולהיענות לה.

בכבוד רב,

העתק: ראש מינהל מקרקעי ישראל
אלוף (מ.) מאיר זורע

הכפר העברי - נוה יעקב

ת ז כ י ר

בראש חדש מנחם אב השנה מלאו 48 שנה מאז נכנסו ראשוני המתישבים מבני הישוב החרדי בירושלים למושבה נוה יעקב. אשר רקמה עור והעלתה גידים במשך 24 שנות מאבקים קשים לקיום ישוב יהודי גאה - בלבה של סביבה ערבית רצופה. בתוך תוכה של המולדת העברית הישנה - חדשה שאליה לא השכלנו לחדור עד מלחמת ששת-הימים.

התסיסה שגרמה להקמת המושבה מקורה במצב הכלכלי הקשה ששרר בארץ בשנים הראשונות לאחר מלחמת העולם הראשונה ואשר גרמה לירידת בני הארץ לחוץ לארץ; דבר שהביא להתארגנות בני הישוב הישן במסגרת הסתדרות "המזרחי הצעיר הא"י".

עם פתיחת שערי הארץ. אחרי המלחמה, לעולים חדשים - נפתחו גם השערים ליציאת רבים מבני הארץ. הצעירים הארץ-ישראליים החלו להרגיש כי הקרקע הולכת ונשמטת מתחת לרגליהם וכי מעמדם בחיים הוא רופף מאד. צעירים רבים עזבו את הארץ. לחפש פרנסה בארצות-הברית או במקומות אחרים. ההגירה קבלה ממדים רציניים בשנת תרפ"א (1931-1930) ומצער היה הדבר שרוב היורדים היו מילידי הארץ, אלה שהתרגלו כבר עם האקלים וטבע הארץ והנחוצים ביותר לארץ.

"המזרחי הצעיר" פנה אל המוסדות הלאומיים, בדרישה להעמיד לרשות חבריו קרקע להתישבות ובקש להפנות תשומת לב לצעירים מבני הארץ לפחות באותה המדה שמתענינים בצעירים העולים החדשים. אולם, התשובה שקבל ה"מזרחי הצעיר" היתה אותה התשובה הידועה עוד מן הימים הראשונים לעבודת "חובבי ציון" בארץ-ישראל והיא: "לכו עבדו במושבות והתמחו בראשונה בעבודה חקלאית". תשובה זו כבר ענו "חובבי ציון" לפני ארבעים שנה לבני ירושלים שהתארגנו בחברת "שלום ירושלים" במטרה ושאיפה להתישב על הקרקע.

"המזרחי הצעיר" עשה צעד ממשי, הוא ארגון קבוצות של צעירים מבני הישוב הישן מירושלים, יפו, חברון, צפת וטבריה, ושלח אותם לעבוד במושבות, והם התמחו יפה בעבודה חקלאית. זכות זו לא עמדה להם וגם הפעם נתקבלה תשובה שלילית, כמו לפני ארבעים שנה: "אין די כסף בקופתנו להושיב את בני הארץ על הקרקע".

המזרחי הצעיר הארץ ישראלי, לא התיאש ועשה מעשה רב, כמעשה אבותיו בוני הישוב הישן, החל לארגן את חבריו לרכישת קרקעות לשם התישבות כפרית, ובתומו חשב, שאם רק ירכשו להם החברים את הקרקע בכוחות עצמם יותר קל יהיה להם להשיג את האמצעים הדרושים להתישבות. כי מי זה יעמוד מנגד בראותו את בני הארץ, חוגרים את שארית כחותיהם ומצרפים פרוטה לפרוטה ועושים מאמצים לגאולת האדמה להתישבותם? היתכן שהסתדרות הציונית ומוסדותיה - קרנותיה, והמזרחי העולמי יוכלו להתעלם מהם?! כך נוסדה בירושלים האגודה הראשונה בשם "הכפר העברי".

לפי התכנית נועד "הכפר העברי" להיות כפר גנים, ועל כל חבר הוטל לרכוש חלקת אדמה של חמשה דונמים בערך לנטיעת עצי פרי שונים, וגדול ירקות, להקים לעצמו בית, רפת לבהמות-חלב ולול לגדול עופות, כסעד ועזר לאלה שיש להם עבודה בעיר, אלא שאינה מספיקה די מחיתם.

מנהלי האגודה קיוו כי לרבים מחבריו ישמש הכפר כמעבר לעבודה חקלאית שלמה, וזה יהיה הצעד הראשון ליציאה מן הכרך אל מרחב השדה. מחיי העיר אל חיי הכפר הבריאים.

לפי תקנות האגודה צריך כל חבר לעבד את אדמתו בעצמו, הוא ובני ביתו. תחילה יתרגלו לעבודה מתוך חובה וסופם שיסתגלו אליה במשך הזמן מתוך חיבה.

"המזרחי הצעיר" עמד גם על הצד הלאומי שבדבר, הוא הרגיש בעלבון הלאומי אחרי מאורעות תרפ"א, כאשר נשי הכפרים הערביים, הפלחיות ובנותיהם לא הביאו את תוצרתן החקלאית, אל השכונות היהודיות והיה מחסור חמור בהם. "באותה שעה" - נאמר בחוברת הראשונה של האגודה - "כבשנו כולנו את פנינו בקרקע מרוב בושה על שלא ידענו בכל הזמן שכל הצרכים האלה הם יצירת חוץ שאין לנו חלק בהן". וכיסוד חברת "הכפר העברי", אמר המזרחי הצעיר להביא קץ למצב זה האי נורמלי ומעליב כאחד.

הרוח החיה בארגון החברים להתישבות היה הרב יצחק א. אורנשטין, שהיה מזכיר הסתדרות "המזרחי הצעיר", הוא לקח על עצמו את פעולות ארגון החברים להתישבות. הצמאון לקרקע והשאיפה לראות בהתגשמות הרעיון של האחזות בקרקע היו חזקים מאד אצל החברים שנרשמו לחברת "הכפר העברי", וביניהם רבים מצעירי בני הישיבות שבירושלים. ובהתאם לכך היתה משאלת החברים שמקום התיישבותם יהיה קרוב לעיר. לפיכך הוטל על שניים מחברי הועד הזמני, לבוא בדברים עם סוחרי קרקעות ולחור אחר קרקעות המתאימים, שלא יהיו רחוקים מהעיר אלא כמהלך שעה ברגל, ולהשתדל שיהיו קרובים לדרך ולכביש, ועד כמה שאפשר - למעיין. הנמוקים לכך היו סבירים למדי. באותם הימים עדיין לא היו המכוניות מצויות בארץ, ולכן חפצו שהמרחק לא יהיה גדול, כן הכירו את צרת המים בירושלים ודאגו לבל יהיה מחסור.

שני חברי הועד שהיו הרב יצחק אורנשטין ומר דב נ. ברינקר היו יוצאים בהשכמת הבוקר, עם סוחרי קרקעות בסביבות ירושלים, לפעמים ברגל ולפעמים רכובים על חמורים ופרדות, ובקרו במקומות שונים בסביבות ירושלים. במשך זמן קצר עברו את כל הסביבה הירושלמית בקוטר של עשרה ק"מ מכל צד, ממזרח וממערב, מצפון ומדרום, והתבוננו בטיב המקומות, חקרו את הסביבה ובאו בדברים עם הערבים הגרים בכפרים הסמוכים, ושאלו למצב הקרקעות ובעלותם. ובכל כפר ערבי נתקבלו באהדה ובסבר פנים יפות: תפדלו, בבקשה. אדרבה בואו להתישב בסביבתנו. וסוף סוף, לאחר חקירות ובדיקות מרובות, נתנו עיניהם בגבעה העומדת בקילומטר ה-8 מצפון לירושלים בדרך ההולכת לשכם ולגליל, והחליטו כי כאן צריך לקום הכפר העברי הראשון של החברה.

האדמה הזאת היתה חלק מאדמות הכפר הערבי "בית חנינה", ואחרי מאמצים רבים עלה בידיהם לקנות שטח של אלף דונם אדמה. מיד לאחר קבלת הקושנים הראשונים נגשו למלאכת הבנין. המתישבים אספו פרוטה לפרוטה לשם בנית בתיהם. בתחילה נבנו עשרה בתים ובראש חודש מנחם אב שנת תרפ"ה נכנס ראשון המתישבים לגור בביתו החדש אשר בנוה יעקב. ובאותו חודש נכנסו עוד חברים לגור בבתיהם ובזה הם קבעו הלכה למעשה כי גדולה מצות ישוב ארץ ישראל ואין דוחים אותה גם מפני "חשעת הימים", ומפני "ימי בין המצרים". השם נוה יעקב, ניתן למושבה על שמו של הרב יעקב ריינס מיסד "המזרחי".

תכנית הישוב:

האדמות חולקו למאתים מגרשים, מגרשי בנין ומגרשי נטיעות, כל מגרש הכיל כשני דונם וחצי בערך. הבנינים הוקמו ליד הרחוב המרכזי. מתחת לבנינים היתה החצר ובה האורוות, הרפתות והלולים. בשטח הנשאר גדלו ירקות ונטעו עצי-פרי שונים. בין הבנין והרחוב נשאר מגרש פנוי לגינה קטנה אשר שמשה לגן נוי ופרחים.

היתה קיימת שאלת המים שהעיקה מאד. ירושלים יושבת בין ההרים ולמטר השמים תשתה מים,

אין די מעינות בסביבות ירושלים אשר יוכלו לספק מים לשתיה וביחוד להשקייה. מעין "עין פרה" נמצא במרחק של 5-6 ק"מ ונמוך הוא מ"נוה יעקב" כארבע מאות מטר. מן המעין הזה קבלה ירושלים את מימיה דרך הצנורות המעלים את המים לגבעה גבוהה הנמצאת בדרך מירושלים לנוה יעקב בק"מ השלישי. בשנת 1936 החלה גם מושבת נוה יעקב לקבל את מי המעין הזה. בדרך לרמאללה - בק"מ האחד עשרה נמצא מעיין קטן השייך לאדם פרטי ובסוף הקיץ הוא מתיבש. בשנים הראשונות לנוה יעקב קנו מים מן המעיין הזה. היה הכרח לבנות שני בורות שהכילו יחד קרוב ל-1,300 מטרים מעוקבים מים. ניסו לנקות בורות פרימטיביים שנמצאו בתוך המגרשים מימי הבית השני, אבל כל אלה לא הביאו את הישועה. רק כשהתקינו את הצנורות מ"עין פרה" באה שאלת המים כמעט על פתרונה. הימים ימי מאורעות והיה הכרח לשמור על צנור המים לבל ינתקוהו הערבים.

לאחר בנית הבתים, חסרו למתישבים כספים לבנית משקי חלב ועופות וכל הדברים הדרושים לישוב כפרי, והם בקשו עזרה פעם נוספת מאת המוסדות ומאת מחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית, אולם תשובת מומחי מחלקת ההתישבות היתה: "הרי ארץ ישראל בכלל, והרי ירושלים בפרט, אינם כשרים ומסוגלים להתישבות". וכשאמרו להם: הרי עטרות וקרית ענבים יושבים כבר בהרים, ענה אחד מראשי המחלקה להתישבות: "אילו יכלנו היינו עוקרים גם אותם משרשם, על הראשונים אנו מצטערים ואתם באים להוסיף עליהם".

את המצב הקשה ואת ההתנכרות של המוסדות והקרנות הלאומיים מתאר מר דב נ. ברינקר ז"ל, יו"ר הנהלת הכפר, במאמרו "החלום ופתרונו" (חוברת הכפר העברי נוה יעקב תרפ"ד תרצ"ט): "בגדולות לא הלכנו, כפרי גנים על יד ההרים אמרנו ליסד, ובתכנית היה: שטח של חמשה דונם בערך ירכוש לו כל חבר, ומלבד בית לדירה יקים לו גם רפת למספר בהמות-חלב ולול לעופות. יעבד לו חלקת אדמה לגינת ירקות ויטע מספר עצי פרי. חשבנו בתחילה רק על משק זעיר שיכול לפרנס משפחה קטנה, ולמשפחה גדולה יכול להיות לעזר בכלכלת הבית, ובחרנו את קרבת ירושלים וסביבתה למקום הכפר העברי הראשון.

גם לא בקשנו הרבה. ניסנו לבקש קרקע מ"הקרן הקיימת לישראל", וכאשר לא ניתן לנו, אספנו את פרוטותינו הדלות שלנו, בני הארץ ובני ירושלים, ושל חברינו בגולה, שקבלו את תכניתנו בשמחה רבה, והצטרפו אלינו, וקנינו את הקרקע בכספנו אנו; בקשנו עזרה מ"קרן היסוד" להכשרת האדמה-אדמתנו, וכאשר לא נענינו גם בפעם הזאת, ערכנו שוב מגבית פנימית בין חברנו והכשרנו את אדמתנו, חצבנו בור למים וסללנו דרך וכביש. ושוב בקשנו הלוואות לבנינים ושוב לא נענינו, ושוב החלטתנו לגשת גם לבנין בתינו בכוחות עצמנו, ויהי מה. במשך קרוב לשנתים תרפ"ה-תרפ"ו הוקמו קרוב לשלשים בית, המהוים את הכפר העברי נוה יעקב".

מר ברינקר ממשיך מתוך מרירות למראה יחסם השלילי של המוסדות הלאומיים והתעלמותם מנסיון חיובי כל-כך כמו זה של יסוד הכפר העברי נוה יעקב:

"אנו מבקשים וה"הם" לא נענים, אבל ממשיכים לשמור על הקיים, הנפש והרכוש של הכפר העברי נוה יעקב, שעלה לנו בדמים מרובים, כחות עצומים, כחות גוף ונפש, ולאט לאט, צועדים הלאה, מפתחים, משכללים, מגדילים ומרחיבים, כי עדיין אנו חולמים ועדיין אנו מצפים לפתרון הטוב כי יבוא. היינו בעיניהם כחולמים, ולא רק חולמים, כי אם חוזים בהקיץ, ולא נתבייש גם לומר: משוגעים חולי רוח, אשר בולמוס של התישבות אחזה אותם, והיכן - בין סלעי מגור אשר בהרים וצוקי המדבר אשר בצפונה של ירושלים! הנשמע כדבר הזה? הנעשתה עוד התישבות כזאת מאז החלו לעסוק בהתישבות בארץ ישראל? הרי ארץ ישראל בכלל והרי ירושלים בפרט אינם מסוגלים כלל להתישבות. ככה פכקו והחליטו כל גדולי המומחים ששכנו כבוד במחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית - ועד הצירים אז - והללו

"בני ירושלים" החצופים רוצים ללכת נגד "המקובל" ורוצים לבדות את כל חכמי הישוב, והם הקשו את ערפם כסלע הזה שאין להזיזו ממקומו, כרתו ברית את סלעי ההרים של ירושלים, ואינם רוצים להפרד מהם".

הסבל בכפר היה רב ומצבם הקשה של אנשי הכפר נמשך ונמשך. האנשים נאחזו ממש בצפרניהם ובשניהם במקום על אף המצב הקשה מנשוא. בשנת תרפ"ט (1929) גבר המשבר ורבים מתושבי הכפר, וביחוד רכי הלב שבהם, החלו בורחים אחד אחד כיון שלא יכלו להחזיק מעמד בימים הקשים ההם, בגלל חוסר אמצעים ואמונה מספקת. במצב הקשה שנוצר אז שלח הרב אורנשטין, מי שהיה אז מזכיר הכפר ומזכיר הסתדרות "המזרחי הצעיר", מכתב חריף למרכז העולמי של המזרחי, ובמכתבו העמיד את המרכז על המצב לאשורו ודרש לשלוח מיד בלי כל דחוי את תקציב הכפר. אולם המרכז העולמי של המזרחי התעלם כדרכו ממכתב זה, וכשהגיעו מים עד נפש נשלח מכתב שני והפעם בצורה אולטמטיבית. והרי קטע מהמכתב הראשון מיום יט טבת תרפט: "בועידה העולמית בדנציג הקצב סך של 1500 לא"י לשם סדור משק לנוה יעקב. עד היום לא נסה מרכז העולמי של המזרחי להגשים החלטה זו. נדמה לנו כי ידוע לכם היטב המצב הקשה שבו נמצאת המושבה נוה יעקב, ורוצים אנו רק להודיעכם בצער כי התושבים עוזבים אחד אחד את המושבה, ואין אנו יכולים להאמין בשום אופן כי תביטו גם הלאה בשויון נפש על המצב הזה. השקענו בתוך המושבה ממיטב כוחותינו ודמנו לבד מה שהושקע בה בפועל כארבעים אלף לא"י הון פרטי, לא של עשירים, כי אם נצטרפה פרוטה לפרוטה, בצורף דם וזיעה, לשם סדור ישוב משקי שיהיה חדור ברוחנו".

לאט לאט התאוששו הנשארים והכפר נצל מעזיבה מוחלטת. הוקמו גדרות ורפתות ולולים, הובאו פרות מקומיות וגזעיות, הובאו עופות גזעיות, ואדמת השממה החלה להעבד.

אנשי הכפר החזיקו מעמד גם בשנות הדמים של מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט (1936-39) כשהכפר מותקף כמעט מדי לילה בלילה.

בעשר השנים האחרונות תרצ"ט-תש"ח (1939-1948), התבסס הכפר יפה והגיע לידי יציבות מסוימת. ענף הקיטנות וההבראה אף החלה להתפתח בכפר. וממקומות רבים בארץ באו נופשים לבלות את חופשתם במקום וגם ילדים רבים נשלחו לקיטנות שהיו בו. מצב זה נמשך עד פרוץ מלחמת העצמאות בשנת תש"ח. שאז ראינו את פשיטת הרגל המוסרית של חורת חכמי ההתישבות בארץ ומומחיה למיניהם. עתה גדלה חשיבותו של הכפר הזה, כי אבות הכפר נוה יעקב, עשו מעשה רב בעל משמעות גדולה בבואם להתישב על אם הדרך בואכה שכמה. ביחד עם המושב "עטרות" שנוסד ארבע שנים קודם לכן ונמצא כשלשה ק"מ צפונית מערבית מ"נוה יעקב", היו שניהם המשלטים היהודים היחידים בצפונה של ירושלים, בתוך תוכה של סביבה ערבית טהורה. הם החזירו מעמד בגבורה מתוך מסירות גוף ונפש, התקפה אחר התקפה, במשך חדשים וחצי נהדפה מתוך הקרב עצמית, מספר ימים לפני חג הפסח, שנת תש"ח התקיפו הערבים בעזרת הלגיון הערבי את הכפר במשך יום שלם התקפה אחר התקפה, וכבר הזדרזו לבשר ברדיו שלהם כשעתים לפני גמר ההתקפה השניה, שכבשו את נוה יעקב והרגו את תושביו. למחרת ההתקפה באו כתבי חוץ לראות את הדגל הערבי מונף על הבנין המרכזי של הכפר, כפי שהערבים התפארו, אך לתמהונם מצאו במקומו דגל עברי, וראו את ילדי הכפר משחקים ברחוב בכדורי הפגזים שאספו.

לבסוף לא יכלו הם הבודדים לעמוד בפני גלי כוחות האויב שעלו עליהם במספר פי כמה. ביום ראשון ו' אייר (17.5.1948) התקיף האויב במשך 14 שעות רצופות, עד שלא נשאר בידי המגינים חחמשת ואז הוחלט לפנות את הנקודות מתוך צער עמוק, על רכוש ועל עמל שנים שהלכו לטמיון ובחשכת הליל עזבו הכל ונסוגו דרך ההרים אל הר הצופים בהשאירם במקום את ארבעת החללים של היום האחרון וכנשאם על כתפיהם 12 פצועים. עיפים, כושלים ומדוכאים יצאו תושבי עטרות ונוה יעקב ומגיניהם את ישוביהם, אך לא מיואשים, באמונה חזרה לשוב ולבנות את נוה יעקב מחדש.

לאחר 19 שנות שביה, חזרו נוה יעקב ועטרות לידים עבריות. עוד אבנך ונבנית נוה יעקב. תשרי תשל"ד, 48 שנה להנחת אבן הפנה למושבה נוה יעקב.

22.6.75

ועד השכונה - נוה יעקב

ת. ד. 27026 בנין 24/1

ירושלים, כ"ג אב תשל"ח

30.8.78

לכבוד

מר מנחם בגין

ראש ממשלת ישראל

משרד ראש הממשלה

הקריה

ירושלים

משרד ראש הממשלה ירושלים
נתקבל
1.IX.1978
161-1-8 סס

אדוני ראש הממשלה

במכתב זה אני מבטא את בקשת מעלון שכונתנו „נוה יעקב" מהם תוכל ללמוד על הנוי הרע בשכונתנו

מעלונים אלה מופשטים לך בקשת ברכת

טובי השכונה לקראת השנה החדשה ויחולו הבטחה

במשומתיך למען ~~כל~~ השלום

תהא שנה זו שנה טובה, שנת שלום ושמחה

לכל בית ישראל באשר הם שם

בכבוד רב

ובברכת שנה טובה ומאד

חתימה טובה

דימנט טוביה, מזכיר הועד

ועד שכונת נוה יעקב
ת. ד. 27026 - ירושלים

נ ו ר ה

עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס' 10 — מאי 1978

דבר המערכת

אנו שמחים להגיש לכם את העלון העשירי במספר, אשר גלגולים רבים עברו עליו.

זהו עלון שלכם תושבי השכונה, ונועד להיות אמצעי הקשר ביניכם, ובין כל הגופים והמוסדות שיש להם נגיעה לשכונה ולשמש כלי ביטוי ובמה בה תוכלו אתם התושבים להביע את דעתכם.

אנו פונים אליכם בבקשה לכתוב לעלון, להעלות טענות ולהציע הצעות. נשמח לפרסם רשימות, מכתבים, צילומים וציורים שיגיעו למערכת.

שחקיה איננדוידואלית

המועצה הסוציאלית בשיתוף עם המחלקה למשפחה וקהילה בעירית ירושלים, החליטה להפעיל שחקיה אינדיוידואלית, ולצורך זה נערך קורס לשש נשים מתוך השכונה. באמצע חודש ינואר החלו חמש מתוכן לבקר בבתי תושבים לפי רשימה שנתקבלה מלשכת הסעד וטיפת חלב. הנשים מבקרות עכשיו ב־10 משפחות אחת לשבוע הן מביאות איתן משחק מלמדות את המשפחה, לשחק בקבוצה ומשאירות את המשחק למשך שבוע. בביקור הבא הן מחליפות את המשחק ומבלות עם המשפחה בערך כשעה וע"י כך נוצרים קשרים טובים מאוד בין האורחת למשפחה.

הקבוצה מלווה ע"י עובדת סוציאלית מומחית לשחקיות. התקווה היא להגיע תוך ששה חודשים לשמונים משפחות בערך, והמטרה הסופית להקים ספריה של צעצועים אותם תוכל כל משפחה ללוות במשך מספר ימים תמורת תשלום סימלי.

כאן המקום לציין שכל פעולותיה של המועצה הסוציאלית נעשית בשיתוף פעולה מלא והדוק, עם המרכז הקהילתי.

חנה דסקל
יו"ר המועצה הסוציאלית

ועדת תרבות בשכונה

לקראת אירועי שנות השלושים, הוכר הצורך בוועדת תרבות המורכבת מתושבי השכונה. ביוזמת העובדת הקהילתית, ורכזת המבוגרים של המרכז הקהילתי, הוקמה ועדת תרבות.

פנינו למספר אנשים אשר הסכימו להיות מעורבים בצורה פעילה, בהכנת תוכניות לפעולות תרבות בשכונה וביצוען.

לועדה הצטרפו האנשים הבאים: סימה אלפנדרי, טוביה דימנט, ד"ר אברהם אורבך, אבי קוצ'ן, יוסף ששון, יואל קמחי, ד"ר גרשון צצשוילי, ישראל סרוק, נחמן גרשון, שולה רייך.

למותר לציין כי צוות המרכז הקהילתי, רואה חשיבות מרובה בשיתוף פעיל של תושבי השכונה, לגבי מכלול הפעולות הנעשות בשכונה.

נשמח אם תהיינה פניות מצד תושבים המוכנים לתרום לוועדה זו. המעוניינים יפנו למשרדי המרכז הקהילתי.

אסתר ויסמן

בשכונת נוה יעקב

בשכונת נוה יעקב
כואב בית אל
תושבים מתגוררים
ודגל ישראל

בשכונת נוה יעקב
כואב בית אל

בשכונת נוה יעקב
בין הר ובין מדבר
בתים יפים, גנים ורחוב
זורמים כמי נהר

בשכונת נוה יעקב
כואב בית אל

בשכונת נוה יעקב
ככר וכרך הומים
זקן, אשה, צעיר וטף
חיי אבות חוזרים

בשכונת נוה יעקב
כואב בית אל

חזי מרוז, בלוק 202

חויות מביקור במשחקיה

בחדר קטן מדי צר וחמים נפגשים ה"זוחלים". ילדי הגנון הגן, כיתה א' ודור המבוגרים. על השטיח מתרוצצים להם סולמות, חרוזים, קוביות, גלגלים, טבעות והכל בשלל גדלים וצבעים. וכן מתרוצצים ילדים המחפשים משהו מעניין לעשות — בניה, זריקה, הריסה. פה ושם יושבות אמהות ומפטפטות ואם או אב עם ילדים משחקים יחדיו. על יד השלחנות יושבים האינטלקטואלים" ושקועים במשחקי מחשבה, ובפינה "הקשקשנים". ו"הצייירים" עורכים ניסויים בצבע על הלוח שעוד לא מצא את מקומו האידיאלי.

המדובר הוא במשחקיה של המרכז הקהילתי הפועלת בימים ב' וג' במקלט של ביה"ס הממ"ד בין השעות 18.00—16.00 אחה"צ.

מעלותיה של המשחקיה רבות: מפגש הורים וילדים, מפגש של מגוון גילאים, אתם וילדיכם לומדים להתרכז במשחק בו בחרתם, למרות הרעש מסביב ולמרות שסובבים אתכם משחקים שונים.

כפי שכבר ציינתי מקום המשחקיה הוא בחדר קטן מדי, והצפיפות בו לצערנו גדלה מפעם לפעם, נקוה כי בעתיד ידאג המרכז הקהילתי, לחדר גדול ומרווח יותר.

אני מרגישה חובה עלי לציין את רחל, האחראית על המשחקיה, שמנהלת אותה בדרכי נועם, ועל כך יעידו ודאי מבקרים רבים.

שרה בן עמי
נוה יעקב 1/10

ערב פולקלור אמריקאי

ביום ד' 22.2.78 קיים המרכז הקהילתי בשיתוף עם משרד הקליטה ערב פולקלור אמריקאי.

תוכנית הערב כללה מוזיקה פולקלוריסטית שניגנו אותה שלושה חברה על גיטרה, כינור, בנג'ו וכפיות. הם סחפו עמם את כל הקהל לריקודי עם אמריקנים.

הפסנתרן שיתף את קהל המשתתפים בשירים ממחזות זמר מפורסמים כמו: כנר על הגג, גברתי הנאוה, סיפור הפרברים ועוד.

במהלך הערב הוקרן סרט צבעוני וחזינו ביופיה של ארה"ב מחוף אל חוף.

כמו כן, נמכרו בערב וה גופיות מודפסות וחילק פופ־קורן בשפע לכל המשתתפים.

בהזדמנות זו ברצוני להודות לחברי וועדת הקליטה על עזרתם בארגון אירוע זה.

ילדים צופים בחצגת תיאטרון "קו"

תושבי השכונה!

בעלון זה מתפרסם שיר מפרי עטו של חזי מרוז, תושב השכונה, המוקדש לנוה יעקב.

השיר ייקרא בערב של נוה יעקב.

בערב זה נארח בשכונה את התושבים שחיו במקום עד ליום 17.5.48 (יום בו נסוגו תושבי נוה יעקב מכפרם) והוא יתקיים ביום ירושלים.

לקראת אותו ערב נבקש אתכם ללמוד היטב את מילות השיר.

המערכת

5 דקות עם...

מר יוסף גדיש
סגן ראש העיר
הממונה על תיק החינוך בעיריה

יוסף גדיש

בהתקרב המועד לסיום שנת הלימודים תשל"ח, ראיינה מערכת העלון את מר י. גדיש, סגן ראש העיר, כנושא החינוך בשכונת נוה יעקב.

המערכת: מה נעשה עד כה ומה המצב לעתיד בקשר עם הבניה של מוסדות החינוך והציבור בשכונה?

מר גדיש: בביה"ס הממלכתי מתקדמת בנית אולם ההתעמלות והעיריה עושה מאמצים לסיים את הבניה לתחילת שנת הלימודים הבאה, דהיינו ל־1.9.1978. ליד ביה"ס הממלכתי בונה משרד השיכון ספריה, בכספי תרומה שהשיג ראש העיר. ספריה זו היא חלק של בי"ס מקיף הכולל חטיבת ביניים לכיתות ז'—ט', 24 כיתות, ולחטיבה עליונה כיתות י'—י"ב, 18 כיתות וכן אולם ספורט, בריכת שחיה ומתנ"ס (מרכז קהילתי).

נעשים מאמצים כי עוד בשנת הכספים 1978 יתחילו בבנית שלב א' שיכלול את חטיבת הביניים, בריכת השחיה ואולם הספורט.

משרד השיכון בונה בי"ס ממלכתי שני ובו 18 כיתות ובניתו תסתיים לקראת שנת הלימודים תש"מ ה־1.9.79. כן בונה משרד השיכון 2 כיתות גן אשר בנייתן תסתיים ביוני 1978. עירית ירושלים מתחילה בימים אלה לבנות 3 כיתות גן ובקרוב תפרסם מכרז ל־3 כיתות גן נוספות.

לפני כחודשיים עבר ביה"ס העצמאי למבנה טרומי, אבל, העיריה ומשרד השיכון מטפלים באיתור שטח מתאים למבנה קבע ומיד לאחר איתורו יתחיל משרד השיכון בתכנונו. העיריה בקשה ממשרד השיכון לבנות לביה"ס הממלכתי מס' 2, 4 כיתות אשקובית נוספות אבל עד היום לא קיבלנו תשובה כל שהיא לבקשתנו זו.

המערכת: לאור הבעיות שהתעוררו בקשר עם איזורי הרישום לביה"ס הממלכתי בשכונה מה עושה העיריה בנדון לקראת שנת הלימודים תשל"ט?

מר גדיש: כדי להבטיח שאוכלוסית התלמידים בשני בתי הספר הממלכתיים תהיה ברמה שווה, החליטה העיריה שלשניהם יהיה איזור רישום אחד וחלוקת התלמידים של כיתות א' תבוצע לפי קריטריונים שיבטיחו את אמת המידה של אינטגרציה בשני בתי הספר.

המערכת: מה דעתך על פעילותו של המרכז הקהילתי בשכונה?

מר גדיש: אני שמח שהמרכז הקהילתי מפתח את פעילותו ופעולותיו בשכונה, ואני מציין בסיפוק את פתיחת הסניף של תזמורת הנוער העירונית.

המערכת: בשנה הבאה תהיה לנו בעייה קריטית של מעונות יום לגילאי 2–3. מעונות היום והגנים הפרטיים הקיימים בשכונה לא יוכלו לאכלס את כל הגילאים האלה ויהיה מחסור חמור במקומות עבורם. מה חושבת העיריה לעשות בנושא זה?

מר גדיש: בשכונה קיימים 2 מעונות יום: של "תנועת האשה הדתית לאומית" ושל "ויצ"ו". אבל מכיון שהשכונה ברוכת ילדים ואחוז הזוגות הצעירים גבוה בה, תתכנן העיריה 2 מעונות יום נוספים.

המערכת: רוב מוסדות החינוך נמצאים בגבולות השכונה, מה חושבת העיריה לעשות בכדי לתגבר את השמירה בהם?

מר גדיש: העיריה מודעת לנושא ובעיה זו תועבר על ידי לטיפולו של האחראי על הבטחון במוסדות החינוך, אשר ייפגש עם ועד השכונה והועדים של מוסדות החינוך השונים לדיון ולסיכום הנושא.

המערכת: לסיום, מה דעתך על השכונה?

מר גדיש: אני לא מסכים לדעה, כי שכונת נוה יעקב היא שכונה בעייתית. קיימות אמנם בעיות שהתושבים ונציגיהם והעיריה מתגברים ומנסים להתגבר עליהן. השכונה התפתחה מאז איכלוסה והיא אחת השכונות היפות והמסודרות בירושלים. שכונה אשר נעים לחיות בה.

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

משחקיה של המרכז הקהילתי בביה"ס הממלכתי דתי

נוה יעקב — 1978

שולחן עגול

מערכת העלון נפגשה עד כה במסגרת השולחן העגול שהפך כבר לנוהג, עם בני נוער ועם עולים חדשים. לרגל היופעת הגליון העשירי הוחלט הפעם לדון בהתפתחות השירותים, והפעילות הקהילתית בשכונה. אורחינו הפעם היו מתוך המערכת הארגונית והשרותים השונים, וכפגישה השתתפו:

ראובן אורסל — יו"ר ועד הורים המרכזי בביה"ס המ"מ — תושב השכונה.
זעמ באמטוגלו — עובדת קליטה במרכז הקהילתי.
רחל גרבר — ועדת הפליטה השכונתית — תושבת השכונה.
אבי נוויאל — מנהל המרכז הקהילתי.
אסתר ויסמן — עובדת קהילתית במרכז הקהילתי.
חבצלת פרבר — מנהלת המש"ם (מרכז שירותים מקומיים).
ירדנה אבנר — אחראית על התחנה לטיפול באם ובילד (שיפת חלב).
דוד נגון — מפקד נקודת המשטרה.
בני לחב — חבר ועדת השכונה — תושב השכונה.

המערכת: איך נראית השכונה בעינייכם?

ראובן — הכנתי לעצמי שלוש נקו־דות שאפשר לשמור עליהן ולפתח אותן ועל ידי כך ליצור מסיכה נוספת לתושבי השכונה: שכונה חדשה שעדיין מובילות מבחינת התושבים, וזולה מבחינת הוצאת הדיור; שכונה עירונית מבודדת ושקטה, מקום נוח לגידול הלדים, למשפחות ולאנ־שים המעדיפים את השקט על פני הרעש של התחבורה העירונית.

נקודה שלישית שעדיין לא נוצלה בצ־מוד לשכונה, קיים אזור תעשייתי גרחב אשר ודאי יוכל ליצור בעתיד גם מקומות עבודה לשכירים ולעצמאיים, ואפשרות של שטחים פתוחים בסביבה הצמודה להמשך פיתוחה של השכונה.

רחל — אני מסכימה לדברי ראובן ש־כאן נוה לגדל ילדים, נכון גם שזה רחוק ושקט, והתחבורה אינה סואנת לעומת זאת חסרים כאן מגרשי משחקים, ומקומות שהילדים יוכלו לשחק ולהשתעשע בהם ולא לעשות זאת על הכבישים. יחד עם זאת קו התחבורה לשכונה הוא מתחת לכל ביקורת, ולמי שאין מכונית פרטית כמעט בלתי אפשרי עניין לנוע בין

רחל גרבר

בני — אפתח בתיאור על מה שהיה בשנה האחרונה בבואי לכאן. בתחילת שנת 1974 כיד לאחר מלחמת יום כיפור הש־כונה נראתה אז מבודדת והרבה לא רצו לבוא ולהתקע בה. התדמית היתה של שכונה שאין לה מעוף והדבורים על פיתוח ומשאבים שיוקצו לה היו לוטים בערפל.

כיום המצב שונה כל הדירות מכורות, וישנה דרישה גדולה של תושבים משכונות אחרות לעבור לכאן, ואם הגענו לכ־15,000 תושבים בתוך 4—5 שנים זה יפה מאוד, אינ לא ציפה לכך מראש.

בשכונה היום מצב השירותים הוא פחות או יותר בסדר, אך מה שחסר זה סופרמר־קט. וכבנה קבוע לקופ"ח.

בעיה נוספת הכואבת במיוחד היא בעית הפעלת תחנת מ.ד.א. זו השכונה היחידה בירושלים בה קיימת תחנה כזו, ואנו התחייבנו להפעילה על בסיס של מתנדב־בים. קיימנו בתחנה קורסים לעזרה ראש־שונה, נרשמו מתנדבים ומה שקורה היום הוא שאי אפשר להפעילה בשעות הערב מחוסר מתנדבים וזה קורה לעיתים קרובות.

אנו צריכים לדאוג להפעילה, זו התחנה

בני לחב

שלנו, ובאם לא יהיו בה מתנדבים היא תסגר, וחבל על כל המשאבים שהושקעו בהקמתה.

ובאשר לתחבורה אם בתחילת 75—1974 היא לא היתה סבירה, ולעיתים רחוקות, הרי כיום היא טובה מאוד, ואני חושב ש־אין תלונות של התושבים כנגד שרות זה. בעיה שאנו צריכים להתגבר עליה זוהי בעית הסכסוכ בתחנות האוטובוסים, וכאן אנו בטלבים מתקדמים של הטיפול.

המשמר האזורי פועל בשכונה בצורה סדירה ואני חושב שהתקדמנו יפה.

ירדנה — הייתי רוצה בתחילה לתת־עכב של ענין התחבורה, למי שבא מבחוץ לעבוד בשכונה, נראה מצבו של שרות זה לא כל כך אידיאלי, בשעה הלוחצת ביותר שהיא השעה 8.00 בבוקר אין מספיק אוטו־בוסים זו שעה קשה מאוד לעובדי השירו־תים וצריך להכניס אוטובוס נוסף בשעה 7.55—7.50. חוץ מזה קיים צורך לשנות את מסלול האוטובוס, ובמקום שיפנה למ־עגלות הרב פרדס יסע ישר בשד' נוה יעקב לבוא והתקע בה. התדמית היתה של המשטרה, ואז להרבה אמהות המביאות את ילדיהן מקצות השכונה, והנזקקות למ־עון יום של ויצ"ו ולטיפת חלב יהיה קשר יישיר למוסדות אלה.

תחנת טיפת חלב בשכונה, נפתחה חוד־שים לפני מלחמת יום כיפור, אז היו רשו־מות בה 100 משפחות. וכיום רשומות 1200 מבקרות בה בדרך כלל כשליש מה־משפחות בשכונה, והטיפול הניתן הוא מונע בלבד כאשר הטיפול בזמן המחלה ניתן בקופ"ח.

אנו מספלים בנשים בתחילת ההריון, וממשיכים עם התינוקות והפעוטות עד גיל 3, נכנסים לפעולות בגני הילדים ועוברים גם לביה"ס, כך שאנו מקופים את האוכ־לוסיה עד לסוף גמר הלימודים בביה"ס. בטיפול מנע הכולל הדרכת ולימוד לדור־רים איך לגדל את ילדיהם במצב בריאות טוב. אנו שמים דגש על גילוי מוקדם של כל מיני בעיות, ונותנים חיסונים שונים. כן יש לנו שרות לתכנון המשפחה, והמש־פחות פונות גם בבעיות אחרות. גם הגננות פונות לתחנה לעצה, וכן יש קשר עם המש"מ והעובדת הסוציאלית של הגנים.

בתחנה עובדות שבע אחיות וישנן גם ארבע אחיות המבקרות בבתיה"ס שמתוכן שתיים מוסמכות.

המערכת: האם לפי הנסיון שלך קל או קשה לעבוד בנוה יעקב?

ירדנה — הייתי אומרת שזה לא קל, אנחנו רואים את עבודתנו כעבודה חינו־כית בכל תחום ובכל דבר שאנו עוסקים בו וזה מתחיל בכך שדורשים מאנשים ל־בוא לפי הזמנות מבחינה זו יש כבר קושי. בסה"כ הייתי אומרת שזו שכונה כמו שכו־נות אחרות, ומבחינת מהות העבודה וב־עיות יומיומיות שאנו נתקלים בהן אין שום שוני זאת שכונה עם אותו הרכב אוכ־לוסיה משפחות עם מצב כלכלי — ברמה גבוהה או נמוכה אין הבדל זה לא יותר טוב או יותר רע, יש קשיים.

דוד — התחלתי את עבודתי כאן בנו־במבר 1973 כאשר בקושי היו 400 משפ־חות בשכונה, שרר בה מצב חרום, השכונה היתה ריקה, ושרתו אז 30 חיילים ו־10 שוטרים בשטח השכונה בלבד.

בהתחשב שנוה יעקב מוקפת בישובי מיעוטים, ואין לה כבשיב אלטרנטיבי נוסף פרט לקיים שעובר באיזור בו גרה אוכלו־סיה עוניינת היא צורך לדאוג שהכביש יהיה פתוח, והתושבים שנשארו בשכונה יוכלו להגיע לעבודתם ולחזור הביתה ללא תק־לות היות והתחבורה היתה מאוד קשה באותם ימים בעור חלק מהתושבים בשרו־תיה את המשטרה ולמעשה רוב הפעילות היתה מסביב לנקודת המשטרה.

כיום התרחבה התחנה ושטח השיטור שלה גדל, אנחנו ממטרלים לא רק בשכונה, אלא גם באזור התעשיה שבעטרות ובשדה התעופה, ומגיעים עד רמאללה שהיא גבול שטח השיפוט של עיריית ירושלים.

השוטרים יוצאים כל בוקר לסריקות ב־בתיה"ס וגני הילדים. ובלילה יש פעילות של משמר הגבול, המשמר האזרחי והמש־טרה. נקודת המשטרה פתוחה 24 שעות ב־יממה כך שמבחינה בטחונית השכונה מ־כוסה פחות או יותר.

ירדנה אבנר

אבי — איך נראית השכונה בעיני כיום? הייתי אומר שזה דבר מורכב משום המעורר בית הגדולה שלי שזו המרכז במה שנעשה בשכונה מבחינת תוכניות הפיתוח, בעיות, קשיים, הדברים הטובים, והבעיות האוביק־טביות שלנו במרכז הקהילתי הפועל בסכי־לנה יעקב קיים פיגור גדול, ישנה תחו־מבלי שיש לנו מבנה מיוחד לפעילות. כא־שר הגעתי לשכונה באוקטובר 76 ידעתי עליה מהעתונות מהטלוויזיה ומהרדיו, ה־תדמית שלה או היתה הדמיית של שכונה בעיתית שהציבור מתיחס אליה בשלילה ומי שנכנס לגור בה זה רק אלה שאין להם ברירה ואין להם סידור אחר.

בתוך כל זה נכנסתי והייתי צריך ללמוד להכיר את השכונה, את השרותים הפו־עליה בה אם זה שרותי המימסד אז שרותי ההתנדבות שהציפו אותה, ואשר במידה מסויימת עדיין פועלים בה.

אנחנו התחלנו אז לפעול בשני בתי ה־ספר היו לנו קשיים בתחילה היינו צריכים ללמוד את השכונה לבנות צוות ולארגן זה לקח לנו מספר חודשים. כיום אנחנו מרגישים עם עצמנו כחלק אינטגראלי ב־תוך השכונה ונדמה לי שאנחנו גם מורג־שים בה דרבה יותר, וכי ישנה מודעות מצד התושבים למרכז הקהילתי אם כי אני מוכרח לציין שהדברים בה בעיצומו של התהליך שהייתי מכנה אותו כתחילתו, למרות שחלק מהאוכלוסיה מודע למרכז ולפעולותיו, עדיין אפשר לפגוש אנשים שלא מכירים ולא שמעו עליו.

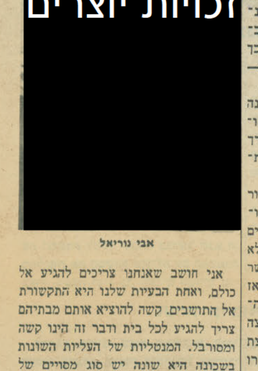

אבי נוויאל

אני חושב שאנחנו צריכים להגיע אל כולם, ואחת הבעיות שלנו היא התקשורת אל התושבים. קשה להוציא אותם מבתיהם צריך להגיע לכל בית ודבר זה הינו קשה ומסורבל. המנטליות של העליות השונות בשכונה היא שונה יש סוג מסויים של עולים שלהם מדעות גבוהה ליצ־יאה לפעי־לות קהילתית, ואותם אפשר לגייס בקלות ולעומת זאת יש סוג אחר של עולים ששם הבעיה היא יותר מורכבת וקשה להוציא אותם מהבית. כך שהיום אנחנו פועלים גם בתחום זה של יצירת קשר עם אוכלו־סיה. זו. אנו משתדלים גם ליצור את הקשר עם האוכלוסיה באמצעות עתון דף המידע וביקורי בית של עובדי המרכז.

אציין שאנחנו עובדים הרבה מאוד וב־שיתוף פעולה עד כמה שאפשר עם משר־דים ומוסדות שלא פועלים בשכונה, ומ־ביאים אותם למדעות למען פעילות בשכו־נה, ויחד עם זה עובדים בשיתוף פעולה גם עם כל המוסדות והגופים הפועלים בש־כונה.

ראובן — מניתי קודם את היתרונות ה־אפשריים של השכונה, ולפני שאני מגיע לתחום של ביה"ס הממלכתי אציין שבקצב הפיתוח של שירותי התשתית כמו שהועלה כאן החל מבית מרקחת והסופרמרקט וכלה בקופ"ח בקוי אוטובוסים ובכביש המוביל לנוה יעקב קיים פיגור גדול, ישנה תחו־שה כללית שהשכונה תוכננה להתאכלס בקצב מסויים אבל אף אחד לא האמין שהיא אומנם תתאכלס בקצב זה, וכתוצאה מכך נוצר הפיגור הענק הזה בשרותי התשתית. ובית"ס הממלכתי הוא הדוגמא לכך, בית"ס תוכנן ל־560 ילד וכיום לומדים בו 900 ילדים. הובטח שב־1.9.77 ביה"ס ממלכתי נוסף, אבל הצליחו לפתוח באיחור של שליש סניף לביה"ס הקיים, ואנחנו מפעילים היום לחצים שיפתח סניף מורחב שיקלוט שם שאמור להיות ביה"ס חדש

דוד נגון

←

משתתפי השולחן העגול

בשנה הבאה, איפה חטיבת הביניים כאשר אנחנו יודעים שבשנה הבאה יש כבר חמש כיתות מתוך בית"ס הממלכתי הקיים וש־תוך שנתיים תהיה כאן אוכלוסית ילדים המסוגלת לאכלס ביה"ס שלם. ביה"ס רבה קסטרופאלי, ונדמה לי שכשמסתכלים על התמונה יש פה מגוון רי רחב של שרותים הן מוסדיים והן משרדיים, ואין צורך על כל דבר לרוץ העירה, פה את רוב הדברים ניתן למצוא במקום. יתכן ובאיכות פחות טובה, קצת יותר ביוקר, אולם ניתן להס־תדר.

בעיה נוספת היא פעילותם של שלוחות העירייה בנושא הנקיון והוצאות הזבל, זה־נקיון סביב המרכזים. המפקח העירוני לא מסתובב בשכונה כמעט, הוא צריך לעבור ולבדוק מה נעשה בשכונה מבחינת הנקיון.

נושא נוסף הוא הביוב בשכונה, המתקי־נים אינם פועלים באופן סדיר, יש נזילה בצנרת. היחידות שאחראיות על הפיקוח העירוני לא מגיעות הנה, והשאלה כיצד נעשה הפיקוח העירוני על מה שקורה. נכון שפיתחו כאן גנות, האם מספיקות גינות הנוי, ופינות המשחק בשביל הילדים, לעומת כמות האוכלוסיה הויושבת כאן, נראה לי שאין שום יחס!

האם יש חורשה או מקום מוצל סביב השכונה שהלדים יוכלו לצאת פעם לשם, אין!

אם היו חושבים על התחבורה וקשר עם איזור התעשיה, הדבר בחלי היה מוסיף הרבה לשכונה ולתושבים.

חבצלת — אני רוצה לחזור לתמונה הכ־ללית ולשאלה המקורית, ולהתיחס לנוש־אים לפי ראות עיני, מאחר ואני חדשה ל־

חבצלת פרבר

פור והגברת המומנט הזה של איזון גם מהבחינה הפיזית.

מבחינת שרותי תשתית והבעיה שהם מפגרים אחר אכלוס זה בעיה כלל ארצית, ופה יחסית זה עוד בסדר, הפיגור אינו קטסטרופאלי, ונדמה לי שכשמסתכלים על התמונה יש פה מגוון רי רחב של שרותים הן מוסדיים והן משרדיים, ואין צורך על כל דבר לרוץ העירה, פה את רוב הדברים ניתן למצוא במקום. יתכן ובאיכות פחות טובה, קצת יותר ביוקר, אולם ניתן להס־תדר.

עכשו קצת לגושא הבעיות התרשמויות שלי הן טריות ורעננות ובוודאי אינן מבו־ססות על כל המידע שמסתובב כאן אבל נפגשתי, שוחחתי, סיירתי והסתכלתי, וכבר מתחילה להצטייר לי תמונה לגבי בעיות וסדרי עדיפויות והדברים שאומר עכשו אמרתי גם באזני אנשים בעיירה.

היום סדר העדיפויות הוא כזה שהבעיות החברתיות קהילתיות הן דחופות הרבה יותר מהבעיות הפיזיות. באשר לבעיות הפיזיות הם שבראה לי עומד על הפרק ב־ראש בראשונה זה נושא הסופרמרקט, נושא קופ"ח שיש לי חשש שהוא לא רחוק מתת־פוצצות, והרעיון הבלתי רישמי שמסתובב כיום אצלנו שבד בבד עם תחילת בניית מבנה הקבוע של קופ"ח להקים מבנה ארעי, והפילוסופיה שמאחורי תרגיל זה היא שלא לבנות מבנה ארעי שיטענים עליו שארעי הוא הקבוע ביותר, אלא שתיכ־בניה של מבנה קבע ובכל זאת יהיה גם בו זמנית פתרון, ואני חושבה שהנוגעים בדבר נוטים לפתרון זה.

בעיה פיזית, וזה כבר עובר לתחום החברתי, הנראית לי אקוטית ותהיה עוד אקוטית לזמן רב, זה הנושא של מבני החינוך למיניהם, ואני מתכוונת לכל הר־מות ולכל הגילאים החל במעונות יום, במ־עונות, גני ילדים, בית ספר וחטיבה ביניים וכלה בטיפת חלב נוספת. מהנושא של מערכת החינוך אני רוצה לעבור לבעיות אשר אמרתי שלדעתי הן בקדימות הרבה יותר בולטת היום.

אמרנו תמיד שקליטה חברתית באה אחרי שנותנים דיור, ובכן אחרי שהבעיות החריפות נפתרו אז קצת ירדו מהפרק מג־לים את הבעיות החברתיות והקהילתיות, ואני רוצה להזכיר דבר מהצוקות של אוכלוסית הסעד למינה. הקבוצות השוו־ליות של העולים אם אלה קבוצות יוצאי בוכרה או גרוזיה ואחרים, או עולים קשי־שים, וקשישים בכלל שיש לתת אם הדעת פותרות רצינית כשהסתובבתי וראיתי שזה לא כצעקתה ונדמה לי שהיום השכונה גמ־צאת במצב של התאזנות מבחינת הרכב האוכלוסיה, והקו הוא בהתלט לקראת שי־

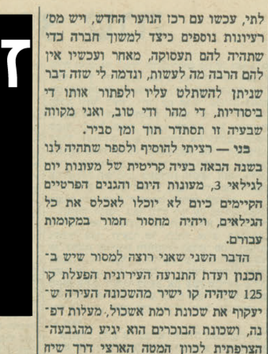

משתתפי השולחן העגול

לתי, עכשו עם רכז הנוער החדש, ויש מס' רעיונות נוספים כיצד למשוך חבורה כדי שתהיה להם תעסוקה, מאחר ועכשיו אין להם הרבה מה לעשות, ונדמה לי שזה דבר שניתן להשתלט עליו ולפתור אותו די ביסודיות, די מהר ודי טוב, ואני מקווה שבעיה זו תסתדר תוך זמן סביר.

בני — רציתי להוסיף ולספר שתחיה לנו בשנה הבאה בעיה קריטית של מעונות יום לגילאי 3, מעונות היום והגנים הפרטיים הקיימים כיום לא יוכלו לאכלס את כל הגילאים, ויהיה מחסור חמור במקומות עבורם.

הדבר הטבי שאני רוצה למסור שיש ב־תכנון ועדת התנועה העירונית הפעלת קו 125 שיהיה קו ישיר מהשכונה העירה ש־יעקוף את שכונת רמת אשכול, מעלות דפ־נה, ושכונת הבוכרים הוא יגיע מהגבעה הצרפתית לכוון המטה הארצי דרך שיח ג'ראח והתחנה הסופית שלו תהיה ברחוב יפו.

לגבי פינוי אשפה אני רוצה למסור שקיבלנו דיווח"ם מהעיריה שהוחלט להפ־עיל כאן שיטת פינוי ע"י מכולות, כך ש־עומדים להכניס בקרוב מכולות. וכל השיי־טה תוחלף, איפוא שאי אפשר יהיה להפ־עיל שיטה זו תשאר השיטה הקיימת.

אני רוצה לתקן רושם שנוצר כתוצאה מפרסום כתבה בעתון שכ־90% מהאוכלו־סיה בשכונה הם עולים חדשים, הדבר אינו נכון יש לי כאן מספרים מדוייקים מתוך כ־3,000 משפחות המתגוררות בשכונה 1,500 הן עולים חדשים; 1,270 הן של זוגות צעי־רים ותיקים; 130 משפחות הטבת תנאי דיור ועוד 100 של זוגות צעירים הגרים בתנאי שכר דירה.

ראובן אורסל

לבסוף אמסור מידע לגבי מוסדות הדת, יש לנו בשכונה 14 בתי כנסת שמהם 3 במבני קבע, 1 נמצא במסגרת ביה"ס ה־ממ"ד 2 נמצאים בצריף, ושאר ה־8 נמצ־אים בדירות ובמקלטים. יש בעיה של הר־חבת מוסדות הדת, ורואים זאת בפרט ב־חגים ובימים נוראים, שאין מקום לכל המתפללים.

אבי — מהדברים שאמרתי קודם אפשר לקבל רושם קצת מוטעה. כשנכנסתי לש־כונה היתה התנועה החוצה, והיום נפסקה תנועה זו כמעט כליל זוהי שכונה עובדת.

אני חושב שהתחדמית של השכונה לפחות בעיני תושביה השתפרה, והפכה להיות חיובית, וכיום שומעים הרבה יותר תוש־בים המדברים על השכונה בטון חיובי, וב־התבטאויות של טוב לי כאן בשכונה, וזה אומר הרבה גם לגבי הציאה החוצה, להיפך היום יש כניסה לשכונה, ומתוך מה שאני שומע מבחוץ יש התענינות רבה בה. נוה יעקב היא אחת השכונות הפעילות ב־יותר מבחינת חברתית ותרבותית, ותתן השכונה "נוה" ידוע ומוכר, ואני מקבל הדים חיובים מכל המסגרות בעיר ומחוצה לה ועל כך יכולה להיות גאותה של הש־כונה. השכונה מבורכת בפעילות נרחבת, ו־אנחנו מקוים שהדברים עוד ישתפרו ויהיו יותר טובים בעיקר בתחום פעילות הנוער והמבוגרים. לגבי אגף הנוער, אשלים את דברי חבצלת, הבעיה היא שלנו בראש ב־ראשונה במקום, והדברים לא יפתרו בקלות עד שלא יהיה מקום לבית נוער.

ההסתדרות קנתה את האולם במרכז ה־מסחרי ותקותי היא שבמסגרתו נפתח מועדון גם עבור הנוער כך שברגע שיהיה לנו מקום מתאים, אני סבור שימצא התפרון גם לבעית הנוער.

רחל — ברצוני לשאול את אבי מהו אחוז הזוגות הצעירים המשתתפים בפעי־לות של המרכז הקהילתי בשכונה. יש כ־1,270 משפחות של זוגות צעירים ומעניין אם הם משתתפים בפעילות, אם מגיע אלי־הם מידע של המרכז, ובאם פועלים כדי להוציאם מהבתים.

אבי — קשה מאוד לדבר היום על אחו־זים כשמדברים על שכונה המונה היום כ־15,000 תושבים, הדבר יראה קצת בפרו־פורציה לא נכונה, אבל בהחלט יש לנו היום פעילות שמשתתפים בה זוגות צעי־רים. יש חוגי יצירה, משחקיה, חוגי הש־כלה, סידור פרחים, סריגה, התעמלות, ריי־קודי מחול, מועדון הסר"ט-הטוב, אמיליל ומק־רמה. זה עדיין רחוק מלהשביע רצון ואם לתוך זה נכנסים 60—50 זוגות, כמספר, זה מכובד אבל כשמדובר באחוזים מתוך כלל האוכלוסיה זה מעט, ויש עדיין הרבה מה לעשות.

המערכת: מהי התייחסות שלכם לגבי תהליך הקליטה החברתית בנוה יעקב. ב־התחשב שהאוכלוסיה בשכונה היא מגוונת.

ראובן — מבחינת ביה"ס כמכשיר לקי־ליטה חברתית, נעשו נסיונות של ועד ה־הורים בתיאום עם הנהלת ביה"ס לפעילו־יות של הורי הכיתה למען הכיתה עצמה, כאשר במסגרת זו משלובים כלל ההורים וע"י כך מביאים אותם לעבודה משותפת.

רחל — אנחנו מנסים להגיע אל העולים החדשים, שזה מקרוב באו בעזרת כתובות שמקבלים ממשרד הקליטה אך הבעיה היא שיש איזה שהוא קצר, והכתובות שמקבלים אינן מדוייקות, ואז מפספסים חלק מהעו־לים. יש בעיה בשילוב בין העולים והוותי־קים. באם מארגנים מסיבות או אירועים שונים ההשתתפות היא מועטה פונים אל האגשים ומזמינים אותם אבל קשה להו־ציא מהבית הן את העולים החדשים, והן את הוותיקים.

אבי — שכונת נוה יעב היא אחת מתוך 4 שכונות בכל הארץ שמשרד הקליטה נכנס אליה בפרוייקט של קליטה חברתית אינטנסיבית.

בפרויקט זה משקיעים הרבה מאמצים הן מבחינת כח אדם, והן מבחינת משאבים כספיים להגברת הפעילות בהרבה בתים של עולים חדשים. יש במרכז שתי עובדות בתחום הקליטה החברתית עובדת קליטה, ועובדת קליטה עם הרוסים בלבד. בפרו־ייקט זה מדובר על הגברת הפעילות ב־עולים, חוגי בית, מסיבות עם עולים חד־שים והרחבת הקשרים בין התושבים הוו־תיקים לבינם.

המערכת: ניסינו להעלות ב"שולחן עגול" זה מספר בעיות והנבטים על מצב השרותים והארגונים הפועלים בנוה יעקב. ברור לנו כי במסגרת שיחה זו לא מציצנו את כל הנושאים אך אנו מקוים כי המעט שהועלה יזרוק מעט אור על הבעיות ויביא למחשבה ועשיה.

תושב יקר!

מדי פעם אתה מקבל את עלון השכונה אז דף המידע, בגליון הקודם של העלון עיינת כנראה בלוח החוגים של המרכז הקהילתי, ונוכחת לדעת שבשכונה מתנהלים חיים חברתיים רציניים בתחומי — ספורט, אומנות, לימוד שפות ועוד.

אם אתה לא הופעת אצלנו כדי להשתתף באחד החוגים, או במאורע כלשהוא, הדלתות שלנו פתוחות לפניך תמיד. אנחנו יכולים להבטיח תמיכה בהשתתפותך, ושילוב בחיי החברות בשכונה.

ואם אתה עדיין מעדיף לשתוק, היינו רוצים לדעת: מדוע? בודאי, אנו יודעים שיש לך אלף סיבות וסיבה, אבל אתה יודע שהכל נעשה בשבילך ולמענך, ואילו היה לך רצון בכך, כמות הסיבות היתה מצטמצמת ואולי בעלמת בכלל.

מה מפריע לך בכל זאת? אולי משהו לא כשורה אצלנו, ואת הסיבות צריך לחפש אצלנו ולא אצלך? אנו מצפים לתשובתך, לפי רצונך אם תמצא לנכון אנו מוכנים לפרסם את מכתבך בעלון.

כתובתנו ת.ד. 27109 ירושלים.

גרשון צצשוילי
חבר ועדת תרבות של השכונה.

נוה יעקב לפני 30 שנה

הנני מביא בזה יומן — המתאר את אשר התהווה בנוה־יעקב מתענית אסתר תש"ח ועד נטישת המקום בליל ה־17.5.48 (ח' אייר תש"ח).

היומן נכתב בידי עוה"ד צבי טל, שהיה ממגיניה של נוה־יעקב. ההשראה לכך באה מאת החוקר הירושלמי הותיק מר דב נתן ברינקר ז"ל, יו"ר הנהלת הכפר ומו"ל "לוח ירושלים", שהיה בעל תחושה היסטורית. היומן השתרבב בתוך תיקי הכפר העברי — נוה יעקב, והיה מונח במשך שנים באחד התיקים ושם מצאתיו. לאחר ברורים שונים הגעתי אל העו"ד צבי טל אשר העיד כי רשימות אלו נכתבו בכתב ידו — והדבר פרח מזכרונו עד שראה את היומן מחדש. **שמואל אבן אור**

שנה זו שעברה עלינו גדושה במעשה גבורה מופלאים. מעשים אלה, שבתנאים רגילים היו מוצגים למופת ומתוארים מכל צדדיהם, נעשו ללחם חוקנו יום יום עד שלבנו גס בהם.

בצפונה של ירושלים שכנו שני ישובים עבריים: עטרות במרחק של כ־10 ק"מ מירושלים ונוה יעקב במרחק של כ־7 ק"מ ממנה. שני ישובים אלה היוו את המחיצה היחידה בין הבירה ובין רמאללה וכל כחות הלגיון. מתחלת ימי המלחמה ועד תענית אסתר תש"ח היתה התנועה בין ירושלים וישובים אלה כרוכה בסכנה. בראשונה יריות ומארבים ולבסוף אף מחסומים ומוקשים בדרך העוברת את שיך ג'ראח ושעפט.

תושבי המקום עמדו על משמרתם לילה לאחר עבודת יום מפרכת. לא פעם הדפו התקפות קשות בנשק מועט. עוד זכור המשורין הבריטי שנתפס בנוה יעקב ובו עריקים בריטים, לפי הסברה הם פוצצו ברח' בן יהודה. וכך עשו גם הנשים את מלאכתן יום יום בשעה שלבן פרפר בין תקוה לחשש עת נסעו הבעלים והבנים העירה. הספק, היה מכרסם את הלב; עם כל הד פצוץ, עם כל יריה עלתה חרדה בעינים: "האם אין זאת התקפה על המכונית", ועד שזכו לראות את היקרים להם חוזרים בשלום לעת ערב כלו עיניהן. אכן, עמידה עקשנית זו והעבודה האפורה יום יום של תושבי הכפר ושל מעט החיילים שנשלחו לעזרה. שנתגלו כאן ובמאות של ישובים אחרים, עמדו לנו ולישוב כולו.

24.3.48 תענית אסתר תש"ח

יום מר. שיירה עם מזון יצאה אלינו ולעטרות בידה מראש שמארב מוכן לה ע"י שעפט. הוחלט לנסוע אעפ"כ. הכריע הנמוק שהישובים חסרים את צרכי המחיה הראשוניים. השיירה עלתה על מוקש ומיד הותקפה ע"י כנופיה לעיני משורין בריטי. אנשי השיירה השיבו אש עד שנהרגו כולם פרט לאחד. ארבעה עשר יהודים נהרגו, ביניהם תושב נוה־יעקב ותושב עטרות. האבל כבד ובלב מועקה. המצור כנראה ימשך ומה תהא עלינו?

פורים

אמש הותקפנו באש מקלעים ומכו"ם. גם עטרות הותקפה. ההתקפות נהדפו אך קיבותנו ריקות. רבים מן התושבים נשארו תקועים בעיר מאין יכולת לחזור. אנו מנותקים כליל. הקשר היחיד עם "העולם" ועם עטרות. האלחוט והאיתות. כעודד אותנו האור הקורץ ממרחק. אני נזכר במקרא: "ומתוק האור, וטוב לעינים לראות" (קהלת י"א ז').

28.3

התעוררנו. "פרימוס" הופיע אצלנו והטיל לחם ושאר ירקות. משמע שאין זו בדיה. משמע שיש מטוסים. ושאר הדברים הנאמרים בלחישה אף הם ישנם מן הסתם. חדוה גדולה בלב. "יש . . ." ומתחת לאפם של הבריטים, ועל אפם.

הצליפות מטרידות. קשה לנוע בין העמדות ואף בין הבתים.

תחילת אפריל

חבר נהרג מצליפה. באמצעות הבריטים והצלב האדום הצלחנו להעביר את הגויה העירה. דכאון. חסר נשק, חסרה תחמשת. הנשק הכבד" שלנו היא מרגמה "3 בלי פגזים ושני מקלעים. מרבית הרובים — איטלקים.

בקורו הראשון של הפרימוס הוא כנראה גם אחרון. הבריטים אימו בהפלת כל מטוס זר שיחוג בסביבת שדה התעופה של ה־R.A.F. בעטרות.

מצב האספקה לע"ע לא רע. יש חלב וגבינה ישמנת יותר מכדי הצורך. לעומת זאת אין לחם. טוב שיש לנו מים בשפע.

7 אפריל

אמש הגיעו שתי מכוניות עם "כל טוב". נהגיהן בריטים שהסכימו להעביר אלינו ציוד בשכר. אתם נסעו שני חברים אחד מהם חזר והאחד נשאר בכפר. שניהם נסעו מחופשים כבריטים. בשעפט היו שני מחסומים. למזלנו היתה בדיקת השומרים הערביים במחסומים שטחית. הובא נשק. מספר רובים, תחמושת רבה, פגזי "3 למרגמה, מקלע וציוד אלחוט. אין לתאר את השמחה.

לפי ההיראות שקבלנו הקימונו מחסום על הכביש ואנו פוגעים בתחבורה הערבית בהצלחה נכרת. הבריטים קבלו על עצמם לשמור על התחבורה הערבית. הם העמידו משורין עם תיתח במבוא הכפר ומשורין שני סמוך לעטרות. המשורינים שומרים על התחבורה הערבית מן הבקר עד ארבע אחה"צ. משעה זו ועד הבוקר שלמחרת אנו פוגעים בתחבורת האויב.

פעמים בא טנק תחת המשורין. שעות עמידתו של המשורין מביאות גם לנו הרוחה — הצליפות פוסקות בזמן זה.

9.4

אתמול, היתה לנו טבילת אש כהלכתה. משורין מטיפוס המשוריינים שלנו עבר על ידנו בדרכו לרמאללה, ועליו מתנוסס הדגל הערבי. הודענו לבריטים שעמדו בשערנו שאנו נפגע במשורין זה לכשיחזור, מאחר שהוא גזול בידי הערבים, כנראה משירת כפר־עציון שהותקפה ע"י נבי דניאל. הבריטים לא רצו להסתבך בקרב והסתלקו. בחזירתו הותקף המשורין על ידנו ונהפך. נמצאו בו אח"כ כמה ערבים הרוגים עריק בריטי הרוג ועריקים בריטים עם ערבים. גדולה היתה הגאוה ורב הספוק על הגזלה שהוצאה מידי האויב.

לאחר גמר חלופי היריות חזרו הבריטים לשעה קלה. סרג'נט מהדיויזיה המוטסת נכנס לכפר והודיע שעתידה לעבור שירה של הלגיון, ואם תיירה אפילו יריה אחת, ימחה הלגיון את הכפר מעל האדמה. אמר, והסתלק מיד יחד עם חבריו. סמוך לכך הגיח הלגיון מאחרי הסבוב של עטרות. משורינו תפסו עמדות ללא פרובוקציה מצדנו החלו בהרעשת המקום. גדולה היתה התדהמה וגדול היה הפחד. היתה זו פגישתנו הראשונה עם פגזי תותח, ואלה דכאו קשות את רוח האנשים. מאחר שלא היה בידנו כל נשק אנטי טנקי התקרבו המשורינים לטוחים של עשרות ומאות מטרים ותותחים של 2 ו־6 ליטראות ירקו אש. כנופיות הצטרפו להתקפה והפגיזו במרגמת "3 ומקלעים. כפי שהתברר היתה זו התקפה מתוכננת בין הלגיון והכנופיות, ויוזמיה — נוסעי המשורין שהפכנו. החשמל נותק, קוי הטלפונים נותקו כל עמדה פעלה ביזמה עצמית. האויב פרץ וכבש את המגדל במבוא הכפר ואת הבית הראשון בו. כל אותו הזמן שדר האלחוט קריאות לעזרה. תשובות העדוד שנתקבלו עודדונו. ידענו שלא יפקירונו. מעטים נגד רבים, בנשק מול לועי תותחים עמדנו ובעזה"י הדפנו את האויב וגרמנו לו אבדות קשות. מבינינו נהרג חבר אחד שנים נפצעו. חברינו עמדו באומץ מפליא. אך גם הנשים והטף גילו עוז בלתי מצוי. מכונסות בבתיהם אספו האמהות את ילדיהן ובשקט וארוך רוח הרגיעו את התינוקות וחיכו לגמר הקרב. עם חשכה נהרג מפקד הפעולה של הלגיון והאויב נסוג.

10.4 מוצ"ש

כדרכו, התפאר האויב בכבוש הנקודה עוד לפני הקרב, ואתמול באו עתונאים מסוכנויות שונות לראות כביכול את "הדגל הערבי המתנסס על נוה יעקב". הם הסתובבו בכפר וצלמו על אף התנאי המפורש. היה גם סוכן של B.B.C. מלאך רע על כרחו ענה אמן. הילדים שרו וניגנו בחליל וכל זה נקלט ע"מ להשמיע אח"כ ברדיו כאות הכחשה להתפארות הערבים. כל המבקרים הביעו את התפעלותם מן העמידה הנאה שגלינו.

בריגאדיר ג'ונס מן הדיויזיה המוטסת בקר אף הוא. הוא דרש בתוקף שנפנה את המקום. והבטיח מכוניות לפנוי ולווי לשיירה. התשובה שקבל היתה שיפנה למוסדות היהודיים המתאימים ומהם בלבד נקבל פקודות. הוא בא בטרוניה עמנו על שהתקפנו כביכול את הלגיון שלשום הוכחנו לו כי עקבות פגזי המרגמות מעידים על שתוף פעולה בין הלגיון ובין הכנופיות, כי לאותה שיירה של הלגיון לא היו כלל מרגמות. הוכחה זו רככה אותו במקצת. היום לפנות ערב קברנו את ההרוג הי"ד. יריות כבוד ומצבת עץ זמנית. הוחלט לקברו בארון ולשלחו בהזדמנות הראשונה.

פסח

עבודה רבה בהכשרת המטבח. יין לארבע כוסות יש לנו, אולם בהרעשת הלגיון האחרונה נשברו בקבוקי די.די.טי. והנוזל נשפך על כל המצות. אוכלים אורז וקטניות ועשב הרחובה. קטעים מסוימים בהגדה העלו המעות בעינים.

1.5.48 אסרו חג

אתמול באה שיירה עם מזון. מתברר שתמורת הבטחה מצד המוסדות לא לפגוע בתחבורה הערבית, הסכימו הבריטים לתת ליווי לשיירת מזון גדולה. על אף החפוש המדוקדק שערכו הבריטים לפני צאת השיירה הצליחו להעביר אלינו כמות חומר נפץ. קבלנו גם חבילות איישות ובעיקר סיגריות. מתהלכים כמתרוננים. הגיעו גם כמה מן החושבים שנשארו תקועים כל אותו זמן בעיר, ומהם שמענו על המתרחש בארץ. את פצועינו שלחנו העירה במכוניות אלה.

10.5 ר"ח אייר

הוחלט על פנוי הזקנים והטף. הבריטים נתנו ליווי והיום יצא הפנוי לפועל. מצד אחד הוקל ללב. לפחות לא יסבלו תמימים אלה. אעפ"כ נצבט הלב. צהלת הילדים ונוכחות ההורים והנשים השרו עלינו רוח טובה מעתה נוצר כעין חלל ריק ושממון. משהו חסר בנוף. מעט החמימות המשפחתית נטלה. מי יודע אם נזכה עוד להתראות.

11.5 ב' אייר

מתקרב, במלא משמעותו האיומה תאריך ה־15 במאי, יום פנוי הצבא הבריטי, וכל הכרוך עמו. אנו מצטופפים בחדר האלחוט ומאזינים לחדשות. חדשות קשות. קלטנו את קריאותיו של גוש עציון לעזרה. חרדים אנו לגורלו לא פחות מלגורלנו. לרבים מאתנו קרובים וחברים שם. אף מפקד הגוש הוא מתושבי כפרנו.

15 מאי

אתמול, ערב שבת, כבשו אנשי עטרות את שדה התעופה לאחר שהבריטים פנוהו. הערבים עברו מיד להתקפה. אח"כ באה הוראה לפנות את עטרות ולרכז את כל הכח בנוה־יעקב הסמוכה יותר לעיר. יחד עם אנשי עטרות נהוה כ־150 איש ועם תוספת נשקם יש סכויים שנעמוד. בליל שבת יצאנו לתפוס את הגבעות בדרך לעטרות ע"מ להבטיח את דרכם. אנשי עטרות צעדו חרש בעקפם את כפרי הערבים. היינו סמוכים מאד לכפר רם ושמענו מקרוב את קולות הערבים. בעטרות הושאר האור דלוק כדי שלא ירגיש האויב בפנוי. רקיטה ירוקה בשרה לנו שכל השיירה הגיעה בשלום.

ונחזור לכפר, כאן נודע לנו על נפילת הגוש הי"ד. דכאון וחרדה. אם הגוש לא עמד כיצד נעמוד אנו. ידענו על רכוזי אויב בסביבה. על עצמת שריוניו ותותחיו. הבוקר פתח האויב בהפגזה על עטרות הריקה. מעלות השחר עד שעה 11.00. רק בשעה זו הבחין האויב שהמקום עזוב. ראינו בכאב את עשן עטרות עולה שהציתוה אויבים רכוש עצום ועמל שנים רבות ירד לטמיון. חרון אין אונים וכאב בלבבות.

17 מאי

אתמול, ביום א' בבוקר, החלה ההתקפה הגדולה על נוה־יעקב והיה זה קרב אחרון. מן הבוקר החלה הרעשת תותחים כבדים מביר נבללה. האש עברה בשיטתיות מבית למשנהו והרסה את הבתים בעקביות. לאחר הרעשת רכוך זו הופיעו טנקים כבדים ומשורינים והמשיכו להרעיש ולתקוף. הטנקים שנסו לפרוץ נהדפו ע"י . . . רובים/איטלקים. פגז "3 שנורה מאתנו פגע פגיעה ישירה, במשוריין של האויב והרסו. השריקות והנפץ היו מחרידים. פעמים אחדות ניסו הערבים להסתער אך בכל פעם נהדפו מקלען אחד עם המקלע נחרסקו ע"י פגז. ידי הרופאים היו מלאות עבודה. מדי פעם באו פצועים נוספים ואחד משני הרופאים נפצע אף הוא. הקשר בין העמדות ע"י רצים. בשעה שתים אחה"צ אפסו כוחות המגינים, מספרם קטן והלך והיה זה רגע קריטי. אותה שעה באה הודעה מן העיר: "החזיקו מעמד, יש לכם סכויים טובים". היתה זו תשובה על דרישתנו לשלוח טור משורין לעזרה. מפקד המקום הסיק מן התשובה שאמנם טור כזה יישלח ומיד החליט להודיע על כך בעמדות. למרות הסכון הרב שלח רצים לכל העמדות להודיע על צאת הטור המשורין לעזרתנו. ידיעה זו פעלה כקסם. הרוחות התעודדו, והחברים, שספק אם היו עוצרים הסתערות אלו באה כמה דקות לפני כן, עברו עתה אפילו להתקפת נגד. האש המעטה אך קולעת של אנשינו הפילה חללים רבים באויב. לעת ערב חדלה ההפגזה והחלה הסתערות הערבים מכל הכוונים. היה זה הרגע הקשה ביותר. לאחר שלא טעמנו כלום במשך כל היום, מדולדלים מיוגעים ומעטים לא האמנו שנוכל לעצור הסתערות כזו. שני מקלעים הועברו ממקום למקום בריצה כדי לסתום פרצות שנתהוו. היום זה גם שעצרנו כח להדוף את ההסתערות. עם חשכה התרחק האויב ותפס עמדות רחוקות יותר מסביב לכפר. האנשים עטו אל האוכל והמים. נערכה התיעצות מפקדים. אבדותינו היו 5 הרוגים וכ־40 פצועים. מאחר שמספר זה היה כשליש מכל אנשינו, ומאחר שהאויב תקף במספר רב של טנקים ורכב משורין ובידינו לא היה כל נשק אנטי טנקי, מצב הנשק לא היה מניח את הדעת ופגזינו אזלו, ולא היו כל סכויים שנעמוד אפילו כמה שעות החליטו המפקדים על פנוי המקום.

בקדחתנות נעשו ההכנות האחרונות. השמדנו את שנתן להשמיד ונטלנו את כל הנשק וחלק מן התחמושת ואת כל פצועינו. ההכנות ארכו שעה מרובה ובשעה אחת אחר חצות נערכנו ליציאה. הצער היה עמוק. רכוש ועמל שנים ועוד נקודה עברית נעזבת. מעשה הפנוי היה מפעל גבורה יצאנו חרש להרים ועקפנו עמדות האויב. במספר כה מועט של בריאים נשאנו את האלונקות והנשק. ללא דרך עלינו הרים וירדנו בקעות. היו מקומות שהוכרחנו לטפס על ארבע, אבני נגף הכשילונו אך את משאנו היקר לא הנחנו. היו רגעים קשים של יאוש. הרגשנו שאם נתקדם בקצב כזה לא נגיע לעולם למחוז חפצנו. הוכרחנו לנוח כל רבע שעה. כל שריר היה מאומץ, כל נפש עיפה וכל עצם כואבת. עם שחר חזרו שני גששים והודיעו שאנו נמצאים מזרחית לשעפט בסמוך לה. נחרדנו. המשכנו דרכנו בקצב מהיר. אף זה היה מחסדי ד' עלינו, שהלכנו לאור היום סמוך מאוד לאויב ולא הרגיש בנו. האויב התחיל להפגיז את הכפר המפונה. עיפים ורצוצים הגענו לתעודתנו. אנו נמצאים כעת בין כתלי ביה"ח הדסה בהר הצופים.

דרוש

מנהל חשבונות

ומנהלן

בשעות אחה"צ והערב

המעוניינים נא לפנות

לת.ד. 27109

נוה יעקב, ירושלים

פינת התחבורה

[redacted]

חגורת הבטיחות

חוק חובת חגירת חגורת בטיחות שהוחל בשנת 1975 מתייחס אמנם אך ורק לנהגים והיושבים לצידם הנוסעים בדרכים בין עירוניות. אך כבר כיום יש רבים החוגרים את החגורה גם בעיר. הוכח מעל לכל ספק שחגורת הבטיחות היא הגורם היחידי המגן על גופך בזמן תאונה.

אך חגירת החגורה אין בה די, יש לחגור אותה בצורה נכונה ועל כן יש להקפיד על שלושה כללים עיקריים:

א. על החגורה להיות מונחת על הגוף בצורה חלקה ולא מפותלת.

ב. האבזם חייב להיות בצד הירך ולא על החזה או הבטן.

ג. החגורה — אסור שתהיה רפוייה מדי על הגוף. המרווח הנכון בין החגורה והגוף חייב לאפשר למשתמש בה להכניס את כף ידו בין הגוף והחגורה.

נהג כביטחה, נהג באדיבות — ואל תשכח לחגור אתחגורת הבטיחות!

היחידה לבטיחות בדרכים
משרד התחבורה

[redacted]

חוג מחול גרוזיני

בהתחלת ינואר נפתח חוג לילדים, לילדי מוד מחול גרוזיני. החוג מודרך ע"י הרקדן הגרוזיני המפורסם, מיכאל ספישוולי בליווי מתופף.

משתתפים כיום כ־18 ילדים בני 14—7 מתוכנן שהחוג יתפתח כלהקה שתופיע גם בתוך השכונה, וגם במקומות שונים בארץ.

תושבי השכונה!

ב־9.1.78 בשעות אחה"צ הודיעה אשה אלמונית למשטרת ירושלים על חפץ חשוד המונח ליד האשפה בבית מס' 1 בשכונה.

בהודעתה הסבירה האלמונית כי אינה רוצה להודהות מאחר והיא עלולה למסור הודעת שוא, ולהיות לצחוק, יחד עם זאת ייתכן וזה באמת מטען חבלה.

בהגיע למקום השוטר מנקודת המשטרה בשכונה, זוהה החפץ החשוד כמטען חבלה שהיה עלול להתפוצץ תוך כמה דקות.

ראויה אשה "אלמונית" זו הגב' רנה פפור דיירת בית מס' 1 להערכה והוקרת וועד השכונה בשמו ובשם כל תושבי השכונה מביע לה את הערכתו והוקרתו, על גילוי ערנות ותושיה, שמנעו אסון כבד. יחד עם זאת מבקש הועד מכל התושבים לגלות ערנות, ולשים לב לכל חפץ חשוד ולהודיע מיד למשטרה, על כל חפץ כזה שנתגלה.

להקפיד גם: לזרוק פסולת או שקיות אשפה אך ורק במיכלים, כדי למנוע חשדות ובהלות שוא. לא להשאיר בחצרות או בחדרי המדרגות חפצים עזובים, לבדוק מדי פעם את ארונות החשמל בחדרי המדרגות, לתדרך את הילדים להיות עירניים וזהירים, ולשמור לא לנגוע בחפצים חשודים.

בהזדמנות זו קורא ועד השכונה פעם נוספת לתושבים להתנדב למשמר האזרחי.

תושב יקר!

למען בטחון שכונתנו התנדב למשמר האזרחי!

בתודה ובברכה
ועד השכונה

[redacted]

חבלני משטרה מפרקים את מטען החבלה שנתגלה בשכונה בכניסה לבנין 1
צילם: יצחק אלהרר

6242

נ"ר

עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס' 10 — מאי 1978

דבר המערכת

אנו שמחים להגיש לכם את העלון העשירי במספר, אשר גלגולים רבים עברו עליו.

זהו עלון שלכם תושבי השכונה, ונועד להיות אמצעי הקשר ביניכם, ובין כל הגופים והמוסדות שיש להם נגיעה לשכונה ולשמש כלי ביטוי ובמה בה תוכלו אתם התושבים להביע את דעתכם.

אנו פונים אליכם בבקשה לכתוב לעלון, להעלות טענות ולהציע הצעות. נשמח לפרסם רשימות, מכתבים, צילומים וציורים שיגיעו למערכת.

שחקיה איננדוידואלית

המועצה הסוציאלית בשיתוף עם המח־לקה למשפחה וקהילה בעירית ירושלים, החליטה להפעיל שחקיה אינדיוידואלית, ולצורך זה נערך קורס לשש נשים מתוך השכונה. באמצע חודש ינואר החלו חמש מתוכן לבקר בבתי תושבים לפי רשימה שנתקבלה מלשכת הסעד וטיפת חלב. הנ־שים מבקרות עכשיו ב־10 משפחות אחת לשבוע הן מביאות איתן משחק מלמדות את המשפחה, לשחק בקבוצה ומשאירות את המשחק למשך שבוע. בביקור הבא הן מחליפות את המשחק ומבלות עם המשפחה בערך כשעה וע"י כך נוצרים קשרים טו־בים מאוד בין האורחת למשפחה.

הקבוצה מלווה ע"י עובדת סוציאלית מומחית לשחקיות. התקווה היא להגיע תוך ששה חודשים לשמונים משפחות בערך, והמטרה הסופית להקים ספריה של צעצו־עים אותם תוכל כל משפחה ללוות במשך מספר ימים תמורת תשלום סימלי.

כאן המקום לציין שכל פעולותיה של המועצה הסוציאלית נעשית בשיתוף פעו־לה מלא והדוק, עם המרכז הקהילתי.

חנה דסקל
יו"ר המועצה הסוציאלית

ועדת תרבות בשכונה

לקראת אירועי שנות השלושים, הוכר הצורך בוועדת תרבות המורכבת מתושבי השכונה. ביוזמת העובדת הקהילתית, ור־כזת המבוגרים של המרכז הקהילתי, הוק־מה ועדת תרבות.

פנינו למספר אנשים אשר הסכימו להיות מעורבים בצורה פעילה, בהכנת תוכניות לפעולות תרבות בשכונה וביצוען.

לועדה הצטרפו האנשים הבאים: סימה אלפנדרי, טוביה דימנט, ד"ר אברהם אור־בך, אבי קוצ'ן, יוסף ששון, יואל קמחי, ד"ר גרשון צצשוילי, ישראל סרוק, נחמן גרשון, שולה רייך.

למותר לציין כי צוות המרכז הקהילתי, רואה חשיבות מרובה בשיתוף פעיל של תושבי השכונה, לגבי מכלול הפעולות ה־נעשות בשכונה.

נשמח אם תהיינה פניות מצד תושבים המוכנים לתרום לוועדה זו. המעוניינים יפנו למשרדי המרכז הקהילתי.

אסתר ויסמן

בשכונת נוה יעקב

בשכונת נוה יעקב
בואך בית אל
תושבים מתגוררים
ודגל ישראל

בשכונת נוה יעקב
בואך בית אל

בשכונת נוה יעקב
בין הר ובין מדבר
בתים יפים, גנים ורחוב
זורמים כמי נהר

בשכונת נוה יעקב
בואך בית אל

בשכונת נוה יעקב
כבר וכרך הומים
זקן, אשה, צעיר וטף
חיי אבות חוזרים

בשכונת נוה יעקב
בואך בית אל

חזי מרוז, בלוק 202

חויות מביקור במשחקיה

בחדר קטן מדי צר וחמים נפגשים ה־"זוחלים". ילדי הגנון הגן, כיתה א' ודור המבוגרים. על השטיח מתרוצצים להם סולמות, חרוזים, קוביות, גלגלים, טבעות והכל בשלל גדלים וצבעים. וכן מתרוצ־צים ילדים המחפשים משהו מעניין לעשות — בניה, זריקה, הריסה. פה ושם יושבות אמהות ומפטפטות ואם או אב עם ילדים משחקים יחדיו. על יד השלחנות יושבים האינטלקטואלים" ושקועים במשחקי מח־שבה, ובפינה "הקשקשנים". ו"הציירים" עורכים ניסויים בצבע על הלוח שעוד לא מצא את מקומו האידיאלי.

המדובר הוא במשחקיה של המרכז הקהילתי הפועלת בימים ב' וג' במקלט של ביה"ס הממ"ד בין השעות 18.00—16.00 אחה"צ.

מעלותיה של המשחקיה רבות: מפגש הורים וילדים, מפגש של מגוון גילאים, אתם וילדיכם לומדים להתרכז במשחק בו בחרתם, למרות הרעש מסביב ולמרות שסובבים אתכם משחקים שונים.

כפי שכבר ציינתי מקום המשחקיה הוא בחדר קטן מדי, והצפיפות בו לצערנו גדלה מפעם לפעם, נקוה כי בעתיד ידאג המרכז הקהילתי, לחדר גדול ומרווח יותר.

אני מרגישה חובה עלי, לציין את רחל, האחראית על המשחקיה, שמנהלת אותה בדרכי נועם, ועל כך יעידו ודאי מבקרים רבים.

שרה כן עמי
נוה יעקב 1/10

ערב פולקלור אמריקאי

ביום ד' 22.2.78 קיים המרכז הקהילתי בשיתוף עם משרד הקליטה ערב פולקלור אמריקאי.

תוכנית הערב כללה מוזיקה פולקלוריס־טית שניגנו אותה שלושה חברה על גיט־רה, כינור, בנג'ו וכפיות. הם סחפו עמם את כל הקהל לריקודי עם אמריקנים.

הפסנתרן שיתף את קהל המשתתפים בשירים ממחזות זמר מפורסמים כמו: כנר על הגג, גברתי הנאוה, סיפור הפרב־רים ועוד.

במהלך הערב הוקרן סרט צבעוני וחזינו ביופיה של ארה"ב מחוף אל חוף.

כמו כן, נמכרו בערב זה גופיות מודפ־סות וחילק פופ־קורן בשפע לכל המש־תתפים.

בהזדמנות זו ברצוני להודות לחברי וועדת הקליטה על עזרתם בארגון אירוע זה.

[redacted]

ילדים צופים בהצגת תיאטרון "קו"

תושבי השכונה!

בעלון זה מתפרסם שיר מפרי עטו של חזי מרוז, תושב השכונה, המוקדש לנוה יעקב.

השיר ייקרא בערב של נוה יעקב.

בערב זה נארח בשכונה את התושבים שחיו במקום עד ליום 17.5.48 (יום בו נפוגו תושבי נוה יעקב מכפרם) והוא יתקיים ביום ירושלים.

לקראת אותו ערב נבקש אתכם ללמוד היטב את מילות השיר.

המערכת

[redacted]

משחקיה של המרכז הקהילתי בביה"ס הממלכתי דתי

5 דקות עם...

מר יוסף גדיש
סגן ראש העיר
הממונה על תיק החינוך בעיריה

[redacted]

יוסף גדיש

בהתקרב המועד לסיום שנת הלימודים תשל"ח, ראיינה מערכת העלון את מר י. גדיש, סגן ראש העיר, בנושא החינוך בשכונת נוה יעקב.

המערכת: מה נעשה עד כה ומה המצב לעתיד בקשר עם הבניה של מוסדות החינוך והציבור בשכונה?

מר גדיש: בביה"ס הממלכתי מתקדמת בנית אולם ההתעמלות והעיריה עושה מאמצים לסיים את הבניה לתחילת שנת הלימודים הבאה, דהיינו ל־1.9.1978. ליד ביה"ס הממלכתי בונה משרד השיכון ספריה, בכספי תרומה שהשיג ראש העיר. ספריה זו היא חלק של בי"ס מקיף הכולל חטיבת ביניים לכיתות ז'—ט', 24 כיתות, ולחטיבה עליונה כיתות י'—י"ב, 18 כיתות וכן אולם ספורט, בריכת שחיה ומתנ"ס (מרכז קהילתי).

נעשים מאמצים כי עוד בשנת הכספים 1978 יתחילו בבנית שלב א' שיכלול את חטיבת הביניים, בריכת השחיה ואולם הספורט.

משרד השיכון בונה בי"ס ממלכתי שני ובו 18 כיתות ובניתו תסתיים לקראת שנת הלימודים תש"מ ה־1.9.79. כן בונה משרד השיכון 2 כיתות גן אשר בנייתן תסתיים ביוני 1978. עירית ירושלים מתחילה בימים אלה לבנות 3 כיתות גן ובקרוב תפרסם מכרז ל־3 כיתות גן נוספות.

לפני כחודשיים עבר ביה"ס העצמאי למבנה טרומי, אבל, העיריה ומשרד השיכון מטפלים באיתור שטח מתאים למבנה קבע ומיד לאחר איתורו יתחיל משרד השיכון בתכנונו. העיריה בקשה ממשרד השיכון לבנות לביה"ס הממלכתי מס' 2, 4 כיתות אשקובית נוספות אבל עד היום לא קיבלנו תשובה כל שהיא לבקשתנו זו.

המערכת: לאור הבעיות שהתעוררו בקשר עם איזורי הרישום לביה"ס הממלכתי בשכונה מה עושה העיריה בנדון לקראת שנת הלימודים תשל"ט?

מר גדיש: כדי להבטיח שאוכלוסית התלמידים בשני בתי הספר הממלכתיים תהיה ברמה שווה, החליטה העיריה שלשניהם יהיה איזור רישום אחד וחלוקת התלמידים של כיתות א' תבוצע לפי קריטריונים שיבטיחו את אמת המידה של אינטגרציה בשני בתי הספר.

המערכת: מה דעתך על פעילותו של המרכז הקהילתי בשכונה?

מר גדיש: אני שמח שהמרכז הקהילתי מפתח את פעילותו ופעולותיו בשכונה, ואני מציין בסיפוק את פתיחת הסניף של תזמורת הנוער העירונית.

המערכת: בשנה הבאה תהיה לנו בעייה קריטית של מעונות יום לגילאי 2–3. מעונות היום והגנים הפרטיים הקיימים בשכונה לא יוכלו לאכלס את כל הגילאים האלה ויהיה מחסור חמור במקומות עבורם. מה חושבת העיריה לעשות בנושא זה?

מר גדיש: בשכונה קיימים 2 מעונות יום: של "תנועת האשה הדתית לאומית" ושל "ויצ"ו". אבל מכיון שהשכונה ברוכת ילדים ואחוז הזוגות הצעירים גבוה בה, תתכנן העיריה 2 מעונות יום נוספים.

המערכת: רוב מוסדות החינוך נמצאים בגבולות השכונה, מה חושבת העיריה לעשות בכדי לתגבר את השמירה בהם?

מר גדיש: העיריה מודעת לנושא ובעיה זו תועבר על ידי לטיפולו של האחראי על הבטחון במוסדות החינוך, אשר ייפגש עם ועד השכונה והועדים של מוסדות החינוך השונים לדיון ולסיכום הנושא.

המערכת: לסיום, מה דעתך על השכונה?

מר גדיש: אני לא מסכים לדעה, כי שכונת נוה יעקב היא שכונה בעייתית. קיימות אמנם בעיות שהתושבים ונציגיהם והעיריה מתגברים ומנסים להתגבר עליהן. השכונה התפתחה מאז איכלוסה והיא אחת השכונות היפות והמסודרות בירושלים. שכונה אשר נעים לחיות בה.

נוה יעקב — 1978

שולחן עגול

מערכת העלון נפגשה עד כה במסגרת השולחן העגול שהפך כבר לנוהג, עם בני נוער ועם עולים חדשים. לרגל הופעת הגליון העשירי החלטו הפעם לדון בהתפתחות השירותים, והפעילות הקהילתית בשכונה. אורחינו הפעם היו מתוך המערכת האירגונית והשירותים השונים, ופגישה השתתפו:

ראובן אוסלו — יו"ר ועד ההורים המרכזי בביה"ס המ"מ — תושב השכונה.
זעמ באמגולד — עובדת קליטה במרכז הקהילתי.
רחל נרבי — ועדת הסליטה השכונתית — תושבת השכונה.
אבי נוריאל — מנהל המרכז הקהילתי.
אפתי ויסמן — עובדת קהילתה במרכז הקהילתי.
חבצלת פרבי — מנהלת המש"ם (מרכז שירותים מקומיים).
ירדינה אבנר — אחראית על התחנה לטיפול באם ובילד (טיפת חלב).
דוד נגון — מפקד נקודת המשטרה.
בני להב — חבר ועדת השכונה — תושב השכונה.

המערכת: איך נראית השכונה בעיניכם?

ראובן — הכנתי לעצמי שלוש נקו־דות שאפשר לסמוך עליהן ולפחות אותן ועל ידי כך ליצור משיכה נוספת לתושבי השכונה: שכונה חדשה שעדיין מובילית מבחינת התושבים, זזולה מבחינת הנוצאת הדיור; שכונה עירונית מבודדת ושקטה, מקום נוח לגידול ילדים, למשפחות ולאנ־שים המעדיפים את השקט על פני הרעש של התחבורה העירונית.

נקודה שלישית שעדיין לא נוצלה בצ־מוד לשכונה, קיים איזור תעשייתי נרחב אשר ודאי יוכל ליצור בעתיד גם מקומות עבודה לשכירים ולעצמאיים, ואפשרות של שטחים פתוחים בסביבה הצמודה להמשך פיתוחה של השכונה.

רחל — אני מסכימה לדברי ראובן ש־כאן נוה לגדל ילדים, נכון גם שזה רחוק ושקט, והתחבורה אינה סואנת לעומת זאת חסרים כאן מגרשי משחקים, ומקומות שהילדים יוכלו לשחק ולהשתעשע בהם ולא לעשות זאת על הכבישים. יחד עם זאת קו התחבורה לשכונה הוא מתחת לכל ביקורת, ולמי שאין מכונית פרטית כמעט בלתי אפשרי עבורו לגור כאן.

רחל נרבי

בני — אפתח בתיאור על מה שהיה בשנה ראשונה בבואי לכאן. בתחילת שנת 1974 מיד לאחר מלחמת יום כיפור הש־כונה נראתה אז מבודדת והרבה לא ראו לבוא והיתקשו בה. המדפיס הוסיף בשנה שאין לה מעוף והדברים על פיתוח ומשאבים שיוקצו לה היו לוטים בערפל.

כיום המצב שונה כל הדירות מכורות, ושכנה דרישה גדולה של תושבים משכונות אחרות לעבור לכאן, ואם הגענו לכ־15,000 תושבים בתוך 4—5 שנים זה יפה מאוד, אי־ש לא ציפה לכך מראש.

בשכונה היום מצב השירותים הוא פחות או יותר בסדר, אך מה שחסר זה סופרמר־קט, וכבנה קבוע לקופ"ח.

בעיה נוספת הכואבת במיוחד היא בעית הפעלת תחנת מ.ד.א. זו השכונה היחידה בירושלים בה קיימת תחנה כזו, ואנו התחייבנו להפעילה על בסיס של מתנד־בים. קיימו בתחנה קורסים לעזרה ראי־שונה, נרשמו מתנדבים ומה שקורה היום הוא שאי אפשר להפעילה בשעות הערב מחוסר מתנדבים וזה קורה לעיתים קרובות.

אנו צריכים לדאוג להפעילה, זו התחנה שלנו, ובאם לא יהיו בה מתנדבים היא תסגר, וחבל על כל המשאבים שהושקעו בהקמתה.

ובאשר לתחבורה אם בתחילת 75—1974 היא לא היתה סבירה, ולעיתים רחוקות, הרי כיום היא טובה מאוד, ואני חושב ש־אין תלונות של התושבים כנגד שרות זה. בעיה שאנו צריכים להתגבר עליה זוהי בעית הסכסכות בתחנות האוטובוסים, וכאן אנו בשלבים מתקדמים של הטיפול.

המשכר האזרחי פועל בשכונה בצורה סדירה ואני חושב שהתקדמנו יפה.

ירדינה — הייתי רוצה בתחילה להת־עכב על ענין התחבורה, למי שבא מבחוץ לעבוד בשכונה, נראה מצבו של שרות זה לא כל כך אידיאלי, בשעה הלוחצת ביותר שהיא השעה 8.00 בבוקר אין מספיק אוטו־בוסים זו שעה קשה מאוד לעובדי השירו־תים וצריך להכניס אוטובוס נוסף בשעה 7.55—7.50. חוץ מזה קיים צורך לשנות את מסלול האוטובוס, ובמקום שיפנה למ־כונה נראתה אז מבודדת והרבה לא ראו לבוא והיתקתקו בה, התדמית היתה של שכונה שאין לה מעוף והדברים על פיתוח ומשאבים שיוקצו לה היו לוטים בערפל.

כיום המצב שונה כל הדירות מכורות, ושכנה דרישה גדולה של תושבים משכונות אחרות לעבור לכאן, ואם הגענו לכ־15,000 תושבים בתוך 4—5 שנים זה יפה מאוד, אי־ש לא ציפה לכך מראש.

בשכונה היום מצב השירותים הוא פחות או יותר בסדר, אך מה שחסר זה סופרמר־קט, וכבנה קבוע לקופ"ח.

בעיה נוספת הכואבת במיוחד היא בעית הפעלת תחנת מ.ד.א. זו השכונה היחידה שלנו, ובאם לא יהיו בה מתנדבים היא תסגר, וחבל על כל המשאבים שהושקעו בהקמתה.

ובאשר לתחבורה אם בתחילת 75—1974 היא לא היתה סבירה, ולעיתים רחוקות, הרי כיום היא טובה מאוד, ואני חושב ש־אין תלונות של התושבים כנגד שרות זה. בעיה שאנו צריכים להתגבר עליה זוהי בעית הסכסכות בתחנות האוטובוסים, וכאן אנו בשלבים מתקדמים של הטיפול.

המשכר האזרחי פועל בשכונה בצורה סדירה ואני חושב שהתקדמנו יפה.

ירדינה — הייתי רוצה בתחילה להת־עכב על ענין התחבורה, למי שבא מבחוץ לעבוד בשכונה, נראה מצבו של שרות זה לא כל כך אידיאלי, בשעה הלוחצת ביותר שהיא השעה 8.00 בבוקר אין מספיק אוטו־בוסים זו שעה קשה מאוד לעובדי השירו־תים וצריך להכניס אוטובוס נוסף בשעה 7.55—7.50. חוץ מזה קיים צורך לשנות את מסלול האוטובוס, ובמקום שיפנה למ־כונה נראתה אז מבודדת והרבה לא ראו לבוא והיתקתקו בה, התדמית היתה של שכונה שאין לה מעוף והדברים על פיתוח ומשאבים שיוקצו לה היו לוטים בערפל.

כיום המצב שונה כל הדירות מכורות, ושכנה דרישה גדולה של תושבים משכונות אחרות לעבור לכאן, ואם הגענו לכ־15,000 תושבים בתוך 4—5 שנים זה יפה מאוד, אי־ש לא ציפה לכך מראש.

בשכונה היום מצב השירותים הוא פחות או יותר בסדר, אך מה שחסר זה סופרמר־קט, וכבנה קבוע לקופ"ח.

בעיה נוספת הכואבת במיוחד היא בעית הפעלת תחנת מ.ד.א. זו השכונה היחידה

בני להב

שלנו, ובאם לא יהיו בה מתנדבים היא תסגר, וחבל על כל המשאבים שהושקעו בהקמתה.

ובאשר לתחבורה אם בתחילת 75—1974 היא לא היתה סבירה, ולעיתים רחוקות, הרי כיום היא טובה מאוד, ואני חושב ש־אין תלונות של התושבים כנגד שרות זה. בעיה שאנו צריכים להתגבר עליה זוהי בעית הסכסכות בתחנות האוטובוסים, וכאן אנו בשלבים מתקדמים של הטיפול.

המשכר האזרחי פועל בשכונה בצורה סדירה ואני חושב שהתקדמנו יפה.

ירדינה — הייתי רוצה בתחילה להת־עכב על ענין התחבורה, למי שבא מבחוץ לעבוד בשכונה, נראה מצבו של שרות זה לא כל כך אידיאלי, בשעה הלוחצת ביותר שהיא השעה 8.00 בבוקר אין מספיק אוטו־בוסים זו שעה קשה מאוד לעובדי השירו־תים וצריך להכניס אוטובוס נוסף בשעה 7.55—7.50. חוץ מזה קיים צורך לשנות את מסלול האוטובוס, ובמקום שיפנה למ־כונה נראתה אז מבודדת והרבה לא ראו לבוא והיתקתקו בה, התדמית היתה של שכונה שאין לה מעוף והדברים על פיתוח ומשאבים שיוקצו לה היו לוטים בערפל.

כיום המצב שונה כל הדירות מכורות, ושכנה דרישה גדולה של תושבים משכונות אחרות לעבור לכאן, ואם הגענו לכ־15,000 תושבים בתוך 4—5 שנים זה יפה מאוד, אי־ש לא ציפה לכך מראש.

בשכונה היום מצב השירותים הוא פחות או יותר בסדר, אך מה שחסר זה סופרמר־קט, וכבנה קבוע לקופ"ח.

בעיה נוספת הכואבת במיוחד היא בעית הפעלת תחנת מ.ד.א. זו השכונה היחידה

אני פונה באמצעות העלון אל התושבים, ומבקש מהם שיגלו עירנות יתר לגבי חפצים חשודים ושלא יתבישו לצלצל למשטרה ולהודיע על כל חפץ שנראה להם כח־שוד, ולאלה שעדיין לא התנדבו למשמר האזרחי אני אומר "זוהי התנדבות לשם עזרה לאנשי המשטרה במקום, וכל אחד מהמתנדבים שומר על ביתו לכן בואו והת־נדבו, מיקומה המיוחד של השכונה מחייב זאת".

מבחינת בטיחות בדרכים אני מבקש מה־יוצאים בבוקר לעבודתם ברכב צאו מהבית יותר מוקדם אל תרוצו בכבישי השכונה, ילדיכם יוצאים בשעה זו לרחוב הם רוצים להגיע בשלום לילדיהם אין סיבה שאנ־שים ובמיוחד בעלי הרכב הפרטי יצאו ב־באיחור מבתיהם ויתחילו לרוץ בעשותם כך הם גורמים לצפיפות בצומת נוה יעקב—רמאללה, ולאורך הכביש המוביל העירה.

לתושבים בעלי הרכב הפרטי בשכונה עומדים לשימושם מגרשי חנייה נרחבים, ו־הם אינם צריכים להחנות את רכבם לאורך הכבישים, כתוצאה מכך נחסמת הדרך לת־נועה סדירה.

אני מבקש מהתושבים ומהנהגים לשמור על כללי הזהירות. קרו בשכונה מס' תאו־נות אשר בחלק מהם היו אשמים הנהגים ובחלק לא — הרכב הוא רכב טכני ולא תמיד יש שליטה על ההגה במיוחד כאשר מזג האויר נשום והכביש חלק ורטוב ואז הסכנה היא גדולה. אני חוזר ומבקש מה־נהגים סעו בזהירות וראו לא כל ילד החוצה אם הכביש כאילו ילדכם הוא, קומו קצת יותר מוקדם סעו בשלום לעבודה וחזרו בשלום הביתה.

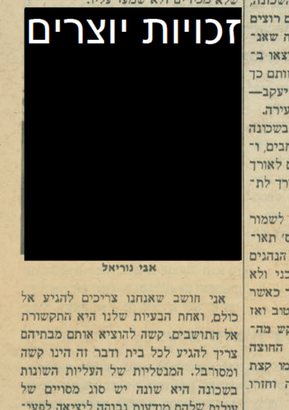

אבי נוריאל

אני חושב שאנחנו צריכים להגיע אל כולם, ואחת הבעיות שלנו היא החקשורת אל התושבים. קשה להוציא אותם מבתיהם צריך להגיע לכל בית ודבר זה הינו קשה ומסורבל. המנטליות של העליות השונות בשכונה היא שונה יש סוג מסויים של עולים שלהם מודעות גבוהה ליציאה לפעי־לות קהילתית, ואותם אפשר לגייס בקלות ולעומת זאת יש סוג אחר של עולים ששם הבעיה היא יותר מורכבת וקשה להוציא אותם מהבית. כל שהיום אנחנו פועלים גם בתחום זה של יצירת קשר עם אוכלו־סיה זו. אנו משתדלים גם ליצור את הקשר עם האוכלוסיה באמצעות עתון דף המידע וביקורי בית של עובדי המרכז.

אציין שאנחנו עובדים הרבה מאוד וב־שיתוף פעולה עד כמה שאפשר עם משר־דים ומוסדות שלא פועלים בשכונה, ומ־באים אותם למדעות למען פעילות בשכו־נה, ויחד עם זה עובדים בשיתוף פעולה גם עם כל המוסדות והגופים הפועלים בש־כונה.

ראובן — מניתי קודם את היתרונות ה־אשבריים של השכונה, ולפני שאני מגיע לתחום של ביה"ס הממלכתי אציין שבקצב הפיתוח של שירותי התשתית כמו שהועלה כאן חל מבית מרקחת והסופרמרקט וכלה בקופ"ח בקרי אוטובוסים ובכביש המוביל לנוה יעקב קיים פיגור גדול, ישנה תחו־שה כללית שהשכונה תוכננה להתאכלס בקצב מסויים אבל אף אחד לא האמין שהיא אוכלסה תתאכלס בקצב זה, וכתוצאה מכך נוצר הפיגור הנכון הזה בשרותי התשתית. וביה"ס הממלכתי הוא הדוגמא לכך, ביה"ס תוכנן ל־560 ילד וכיום לומדים בו 900 ילדים. הובטח שב־1977 ביה"ס ממלכתי נוסף, אבל הצליחו לפתח באיחור של שליש סניף לביה"ס הקיים, ואנחנו מפעילים היום לחצים שיפתח סניף מרחב שיקלוט מה שאמור להיות ביה"ס חדש

←

דוד נגון

אבי — איך נראית השכונה בעיני כיום? הייתי אומר שזה דבר מורכב משום המעור־בות הגדולה שלי ושל המרכז בכה שנעשה בשכונה מבחינת תוכניות הפיתוח, בעיות, הדברים הטובים, והבעיות האובוק־טביות שלנו במרכז הקהילתי הפועל בסכי־מה גדולה עם הבעיות המיוחדות משלה מבלי שיש לנו מבנה מיוחד לפעילות. כא־שר הגעתי לשכונה באוקטובר 76 ידעתי עליה מהעתונות מהטלוויזיה ומהרדיו, ה־תדמית שלה אז היתה תדמית של שכונה בעיתית שהציבור מתיחס אליה בשלילה ומי שנכנס לגור בה זה רק אלה שאין להם ברירה ואין להם סידור אחר.

בתוך כל זה נכנסתי והייתי צריך ללמוד להכיר את השכונה, את השרותים הפו־עלים בה אם זה שרותי המימסד או שרותי התנדבות שהציפו אותה, ואשר במידה מסויימת עדיין פועלים בה.

ירדינה אבנר

אנחנו התחלנו אז לפעול בשני בתי ה־ספר היו לנו קשיים בתחילה היינו צריכים ללמוד את השכונה לבנות צוות ולארגן זה לקח לנו מספר חודשים. כיום אנחנו מרגישים את עצמנו כחלק אינטגראלי ב־תוך השכונה ונדמה לי שאנחנו גם מורג־שים בה הרבה יותר, וכי ישנה מדעות מצד התושבים למרכז הקהילתי, אם כי אני מוכרח לציין שהדברים הם בעיצומו של התהליך שהיתי מכנה אותו כתחילתו, למרות שחלק מהאוכלוסיה מודע למרכז ולפעולותיו, עדיין אפשר לפגוש אנשים שלא מכירים ולא שמעו עליו.

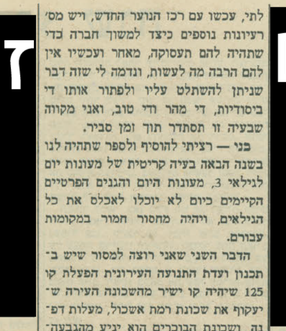

משתתפי השולחן העגול

פור והגברת המומנט הזה של איזון גם מהבחינה הפיזית.

מבחינת שרותי תשתית והבעיה שהם מפגרים אחר אכלוס זה בעיה כלל ארצית, ופה יחסית זה עוד בסדר, הפיגור אינו קטסטרופאלי, ונדמה לי שכשמסתכלים על התמונה יש פה מגוון די רחב של שרותים הן מוסדיים והן משרדיים, ואין צורך על כל דבר לרוץ העירה, פה את רוב הדברים ניתן למצוא במקום, יתכן ואביאים פחות טובה, קצת יותר ביוקר, אולם ניתן להס־תדר.

עכשו קצת לנושא הבעיות התרשמויות שלי הן טריות ורעננות ובוודאי אינן מבו־ססות על כל המידע שמסתובב כאן אבל נפגשתי, שוחחתי, סיירתי והסתכלתי, וכבר מתחילה להצטייר לי תמונה לגבי בעיות וסדרי עדיפויות והדברים שאומר עכשו אמרתי גם באזני אנשים בעיריה.

היום סדר העדיפויות הוא כזה שהבעיות החברתיות קהילתיות הן דחופות הרבה יותר מהבעיות הפיזיות. באשר לבעיות הפיזיות יש מה שנראה לי עומד על הפרק ב־ראש בראשונה זה נושא הסופרמרקט, נושא קופ"ח שיש לי תשש שהוא לא רחוק מהת־פוצצות, והרעיון הבלתי רישמי שמסתובב כיום אצלנו שבד בבד עם תחילת בנית מבנה הקבוע של קופ"ח להקים מבנה ארעי, והפילוסופיה שמאחורי תרגיל זה היא שלא לבנות מבנה ארעי שטוענים עליו שארעי הוא הקבוע ביותר, אלא שתהיה בניה של מבנה קבע ובכל זאת יהיה גם בו זמנית פתרון, ואני חושבת שהנוגעים בדבר נוטים לפתרון זה.

בעיה פיזית, רוח כבר עובר לתחום החברתי, הנראיות לי אקוטית ותהיה עוד אקוטית לזמן רב, זה הנושא של מבני החינוך למיניהם, ואני מתכוונת לכל הר־מות ולכל הגילאים החל בפעוטון יום, במ־ועניות, גני ילדים, בית ספר וחטיבת ביניים וכלה בטיפת חלב נוספת. מהנושא של מערכת החינוך אני רוצה לעבור לבעיות אשר אמרתי שלדעתי הן בקדימות הרבה יותר בולטת היום.

אמרנו תמיד שקליטה חברתית באה אחרי שנותנים דיור, ובכן אחרי שהבעיות החריפות נפתרו או קצת ירדו מהפרק מג־לים את הבעיות החברתיות והקהילתיות, ואני רוצה להזכיר דבר כמו המצוקות של אוכלוסיה הסעד למיניה, הקבוצות השו־ליות של העולים אם אלה קבוצות יוצאי בוכרה או גרוזיה ואחרים, או עולים קשי־שים, וקשישים בכלל שיש לתת את הדעת על תערוגות שונים. אחר כך הנושא של תלמידים טעוני טיפות, והבעיה האחרונה שאני רוצה להציג זה נושא הנוער שבמידה רבה אני מקווה ישורת ע"י המרכז הקהי־

בשנה הבאה, איפה חטיבת הביניים כאשר אנחנו יודעים שבשנה הבאה יש כבר חמש כיתות מתוך בה"ס הממלכתי הקיים וש־תוך שנתיים תהיה כאן אוכלוסית ילדים המסוגלת לאכלס ביה"ס שלם. ביה"ס רנה קסיין אינו יכול לקלוט את התלמידים מהשכונה, מכיוון שהוא מלא, ולהשאירם כאן בשכונה עד כיתה ח' אי אפשר הבעיה היא חמורה. כל שירותי התשתית האלה מפגרים ב־4—3 שנים ובאם ימשך המצב הזה הפיגור ילך ויגדל.

בעיה נוספת היא פעילותם של שלוחות העיריה בנושא הנקיון והוצאת הזבל, זה־נקיון סביב המרכזים. המפקח העירוני לא מסתובב בשכונה כמעט, הוא צריך לעבור ולבדוק מה נעשה בשכונה מבחינת הנקיון.

נושא נוסף הוא הביוב בשכונה, המתק־נים אינם פועלים באופן סדיר, ישנה נזילה בצנרת. היחידות שאחראיות על הפיקוח העירוני לא מגיעות הנה, והשאלה כיצד נעשה הפיקוח העירוני על מה שקורה נכון שפיתחו כאן גנות, האם מספיקות גינות הנוי, ופינות המשחק בשביל הילדים, לעומת כמות האוכלוסיה הויושבת כאן, נראה לי שאין שום יחס!

האם יש חורשה או מקום מוצל סביב השכונה שהילדים יוכלו לצאת פעם לשם, אין!

אם הין חושבים על התחבורה וקשר עם איזור התעשיה, הדבר בודאי היה מוסיף הרבה לשכונה ולתושבים.

חבצלת — אני רוצה לחזור לתמונה הכ־ללית ולשאלה המקורית, ולהתייחס לנוש־אים לפי ראות עיני, מאחר ואני חדשה ל־

חבצלת פרבי

גמרי בתפקיד זה. הגעתי לשכונה והתחלתי לטייל בה, סיפורי דומה לסיפורו של אבי, אומנם התדמית השתפרה מאז, היתה לי הפתעה רצינית כשהסתובבתי וראיתי שזה לא כצעקתה וגדמה לי שהיום השכונה גמ־צאת במצב של התאזנות מבחינת הרכב האוכלוסיה, והקו הוא בהתלט לקראת שי־

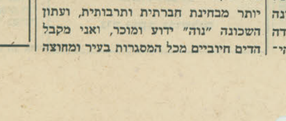

ראובן אוסלו

לבסוף אמסור מידע לגבי מוסדות הדת, יש לנו בשכונה 14 בתי כנסת שמהם 3 במבני קבע, 1 נמצא במסגרת ביה"ס ה־ממ"ד 2 נמצאים בצריף, ושאר ה"8 נמצ־אים בדירות ובמקלטים. יש בעיה של הר־חבת מוסדות הדת, וראיתי זאת בפרט ב־חגים ובימים נוראים, שאין מקום לכל המתפללים.

אבי — מהדברים שאמרתי קודם אפשר לקבל רושם קצת מוטעה. כשנכנסתי לש־כונה היתה התנועה החוצה, והיום נפסקה תנועה זו כמעט כליל זוהי עובדה.

אני חושב שהחתמת של השכונה לפחות בעיני תושביה השתפרה, והפכה להיות חיובית, וכיום שומעים הרבה יותר תוש־בים המדברים על השכונה בטון חיובי, וב־התבטאויות של טוב לי כאן בשכונה, זוה אומר הרבה גם לגבי הציאה החוצה, להיפך היום יש כניסה לשכונה, ומתוך מה שאני שומע מבחוץ יש התעניינות רבה בה. נוה יעקב היא אחת השכונות הפעילות ב־יותר מבחינת חברתית ותרבותית, ונתון השכונה "נוה" ידוע ומוכר, ואני מקבל הדים חיוביים מכל המסגרות בעיר ומחוצה לה, ועל כך יכולה להיות גאוותה של הש־כונה. השכונה מבורכת בפעילות נרחבת, ו־אנחנו מקווים שהדברים עוד ישתפרו ויהיו יותר טובים בעיקר בתחום פעילות הנוער והמבוגרים. לגבי אגף הנוער, אשלים את דברי חבצלת, הבעיה היא שלנו בראש ב־ראשונה במקום, והדברים לא יפתרו בקלות עד שלא יהיה מקום לבית נוער.

ההסתדרות קנתה את האולם במרכז ה־מסחרי ותקותי היא שבמסגרתו נפתח מועדון גם עבור הנוער כך שברגע שיהיה לנו מקום מתאים, אני סבור שימצא הפתרון גם לבעית הנוער.

רחל — ברצוני לשאול את אבי מהו אחוז הזוגות הצעירים המשתתפים בפעי־לות של המרכז הקהילתי בשכונה. יש כ־1,270 משפחות של זוגות צעירים ומעניין אם הם משתתפים בפעילות, אם מגיע אלי־הם מידע של המרכז, ובאם פועלים כדי להוציאם מהבתים.

אבי — קשה מאוד לדבר היום על אחו־ים כשמדברים על שכונה המונה היום כ־15,000 תושבים, הדבר יראה קצת פברי־פורציה לא נכונה, אבל בהחלט יש לנו היום פעילות שמשתתפים בה זוגות צעי־רים. יש חוגי יצירה, משחקיה, חוגי הש־כלה, סידור פרחים, סריגה, התעמלות, רי־קודי עם, מועדון הסרט־הטוב, אמיליר ומק־רמה. זה עדיין רחוק מלהשביע רצון ואם לתוך זה נכנסים 60—50 זוגות, כמספר, זה מכובד אבל כשמדובר באחוזים מתוך כלל האוכלוסיה זה מעט, ויש עדיין הרבה מה לעשות.

המערכת: מהי התייחסות שלכם לגבי תהליך הקליטה החברתית בנוה יעקב, ב־התחשב שהאוכלוסיה בשכונה היא מגוונת.

ראובן — מבחינת ביה"ס כמכשיר לקי־ליטה חברתית, נעשו נסיונות של ועד ה־הורים בתיאום עם הנהלת ביה"ס לפעילו־יות של הורי הכיתה למען הכיתה עצמה, כאשר במסגרת זו משלובים כלל ההורים וע"י כך מביאים אותם לעבודה משותפת.

רחל — אנחנו מנסים להגיע אל העולים החדשים, שזה מקרוב באו בעזרת כתובות שיקבלו ממשרד הקליטה אך הבעיה היא שמבקלים אין עדיין שהוא קצר, והכתובות שמקבלים אינן מדוייקות, ואז מפספסים חלק מהעו־לים. יש בעיה בשילוב בין העולים והוותי־קים, באם מארגנים מסיבות או אירועים שונים השתתפות היא מועטה פונים אל האנשים ומזמינים אותם אבל קשה להו־ציא מהבית הן את העולים החדשים, והן את הוותיקים.

אבי — שכונת נוה יעב אחת מתוך 4 שכונות בכל הארץ שמשרד הקליטה נכנס אליה בפרוייקט של קליטה חברתית אינטנסיבית.

בפרוייקט זה משקיעים הרבה מאמצים הן במחינת כח אדם, והן מבחינת משאבים כספיים להגברת הפעילות בהרבה בתים של עולים חדשים. יש במרכז שתי עובדות בתחום הקליטה החברתית עובדת קליטה, ועובדת קליטה עם הרוסים בלבד. בפרו־ייקט הזה מדובר על הגברת הפעילות ב־טיולים חוגי בית, מסיבות עם עולים חד־שים והרחבת הקשרים בין התושבים הוו־תיקים לבינם.

המערכת: ניסינו להעלות ב"שולחן עגול" זה מספר בעיות והבטים עם מצב השרותים והארגונים הפועלים בנוה יעקב.

ברור לגו כי במסגרת שיחה זו לא מיצינו את כל הנושאים אך אנו מקוים כי המעט שהועלה יזרוק מעט אור על הבעיות ויביא למחשבה ועשיה.

תושב יקר!

מדי פעם אתה מקבל את עלון השכונה או דף המידע, בגליון הקודם של העלון עיינה כנראה בלוח החוגים של המרכז הקהילתי, ונוכחת לדעת שבשכונה מתנהלים היום תרבותיים רצויים בתחומי — ספורט, אומנות, לימוד שפות ועוד.

אם אתה לא הופעת אצלנו כדי להשתתף באחד החוגים, או במאורע כלשהוא, הדלתות שלנו פתוחות לפניך תמיד. אנחנו יכולים להבטיח תמיכה בהשתתפותך, ושילוב בחיי התרבות בשכונה.

ואם אתה עדיין מעדיף לשתוק, היינו רוצים לדעת: מדוע? בודאי, אנו יודעים שיש לך אלף סיבות וסיבה, אבל אתה יודע שהכל נעשה בשבילך ולמענך, ואילו היה לך רצון בכך, כמות הסיבות היתה מצטמצמת ואולי נעלמה בכלל.

מה מפריע לך בכל זאת? אולי משהו לא בשורה אצלנו, ואת הסיבות צריך לחפש אצלנו ולא אצלך? אנו מצפים לתשובתך, לפי רצונך אם תמצא לנכון אנו מוכנים לפרסם את מכתבך בעלון.

כתובתנו ת.ד. 27109 ירושלים.

נרשון צצשוילי
חבר ועדת תרבות של השכונה.

נוה יעקב לפני 30 שנה

הנני מביא בזה יומן — המתאר את אשר התהווה בנוה־יעקב מתענית אסתר תש"ח ועד נטישת המקום בליל ה־17.5.48 (ח' אייר תש"ח).

היומן נכתב בידי עוה"ד צבי טל, שהיה ממגיניה של נוה־יעקב. ההשראה לכך באה מאת החוקר הירושלמי הותיק מר דב נתן ברינקר ז"ל, יו"ר הנהלת הכפר ומו"ל "לוח ירושלים", שהיה בעל תחושה היסטורית. היומן השתרבב בתוך תיקי הכפר העברי — נוה יעקב, והיה מונח במשך שנים באחד התיקים ושם מצאתיו. לאחר ברורים שונים הגעתי אל העו"ד צבי טל אשר העיד כי רשימות אלו נכתבו בכתב ידו — והדבר פרח מזכרונו עד שראה את היומן מחדש. **שמואל אבן אור**

שנה זו שעברה עלינו גדושה במעשה גבורה מופלאים. מעשים אלה, שבתנאים רגילים היו מוצגים למופת ומתוארים מכל צדדיהם, נעשו ללחם חוקנו יום יום עד שלבנו גס בהם.

בצפונה של ירושלים שכנו שני ישובים עברים: עטרות במרחק של כ־10 ק"מ מירושלים ונוה יעקב במרחק של כ־7 ק"מ ממנה. שני ישובים אלה היוו את המחיצה היחידה בין הבירה ובין רמאללה וכל כחות הלגיון. מתחלת ימי המלחמה ועד תענית אסתר תש"ח היתה התנועה בין ירושלים וישובים אלה כרוכה בסכנה. בראשונה יריות ומארבים ולבסוף אף מחסומים ומוקשים בדרך העוברת את שיך ג'ראח ושעפט.

תושבי המקום עמדו על משמרתם לילה לאחר עבודת יום מפרכת. לא פעם הדפו התקפות קשות בנשק מועט. עוד זכור המשורין הבריטי שנתפס בנוה יעקב ובו עריקים בריטים, לפי הסברה הם פוצצו ברח' בן יהודה. וכך עשו גם הנשים את מלאכתן יום יום בשעה שלבן פרפר בין תקוה לחשש עת נסעו הבעלים והבנים העירה. הספק, היה מכרסם את הלב; עם כל הד פצוץ, עם כל יריה עלתה חרדה בעינים: "האם אין זאת התקפה על המכונית", ועד שזכו לראות את היקרים להם חוזרים בשלום לעת ערב כלו עיניהן. אכן, עמידה עקשנית זו והעבודה האפורה יום יום של תושבי הכפר ושל מעט החיילים שנשלחו לעזרה. שנתגלו כאן ובמאות של ישובים אחרים, עמדו לנו ולישוב כולו.

24.3.48 תענית אסתר תש"ח

יום מר. שיירה עם מזון יצאה אלינו ולעטרות בידעה מראש שמארב מוכן לה ע"י שעפט. החולט לנסוע אעפ"כ. הכריע הנמוק שהישובים חסרים את צרכי המחיה הראשוניים. השיירה עלתה על מוקש ומיד הותקפה ע"י כנופיה לעיני משורין בריטי. אנשי השיירה השיבו אש עד שנהרגו כולם פרט לאחד. ארבעה עשר יהודים נהרגו, ביניהם תושב נוה־יעקב ותושב עטרות. האבל כבד ובלב מועקה. המצור כנראה ימשך ומה תהא עלינו?

פורים

אמש הותקפנו באש מקלעים ומכו"ם. גם עטרות הותקפה. ההתקפות נהדפו אך קיבותנו ריקות. רבים מן התושבים נשארו תקועים בעיר מאין יכולת לחזור. אנו מנותקים כליל. הקשר היחיד עם "העולם" ועם עטרות. האלחוט והאיתות. כעודד אותנו האור הקורץ ממרחק. אני נזכר במקרא: "ומתוק האור, וטוב לעינים לראות" (קהלת י"א ז').

28.3

התעוררנו. "פרימוס" הופיע אצלנו והטיל לחם ושאר ירקות. משמע שאין זו בדיה. משמע שיש מטוסים. ושאר הדברים הנאמרים בלחישה אף הם ישנם מן הסתם. חדוה גדולה בלב. "יש..." ומתחת לאפם של הבריטים, ועל אפם.

הצליפות מטרידות. קשה לנוע בין העמדות ואף בין הבתים.

תחילת אפריל

חבר נהרג מצליפה. באמצעות הבריטים והצלב האדום הצלחנו להעביר את הגויה העירה. דכאון. חסר נשק. חסרה תחמשת. הנשק הכבד" שלנו היא מרגמה "3 בלי פגזים ושני מקלעים. מרבית הרובים — איטלקים.

בקורו הראשון של הפרימוס הוא כנראה גם אחרון. הבריטים אימו בהפלת כל מטוס זר שיחוג בסביבת שדה התעופה של ה־R.A.F. בעטרות.

מצב האספקה לע"ע לא רע. יש חלב וגבינה ישמנת יותר מכדי הצורך. לעומת זאת אין להם. טוב שיש לנו מים בשפע.

ד' אפריל

אמש הגיעו שתי מכוניות עם "כל טוב". נהגיהן בריטים שהסכימו להעביר אלינו ציוד בשכר. אתם נסעו שני חברים אחד מהם חזר והאחד נשאר בכפר. שניהם נסעו מחופשים כבריטים. בשעפט היו שני מחסומים. למזלנו היתה בדיקת השומרים הערביים במחסומים שטחית. הובא נשק. מספר רובים, תחמושת רבה, פגזי "3 למרגמה, מקלע וציוד אלחוט. אין לתאר את השמחה.

לפי ההיראות שקבלנו הקימונו מחסום על הכביש ואנו פוגעים בתחבורה הערבית בהצלחה נכרת. הבריטים קבלו על עצמם לשמור על התחבורה הערבית. הם העמידו משורין עם תיתח במבוא הכפר ומשורין שני סמוך לעטרות. המשורינים שומרים על התחבורה הערבית מן הבקר עד ארבע אחה"צ. משעה זו ועד הבוקר שלמחרת אנו פוגעים בתחבורת האויב.

פעמים בא טנק תחת המשורין. שעות עמידתו של המשורין מביאות גם לנו הרוחה — הצליפות פוסקות בזמן זה.

9.4

אתמול, היתה לנו טבילת אש כהלכתה. משורין מטיפוס המשוריינים שלנו עבר על ידנו בדרכו לרמאללה, ועליו מתנוסס הדגל הערבי. הודענו לבריטים שעמדו בשערנו שאנו נפגע במשורין זה לכשיחזור, מאחר שהוא גזול בידי הערבים, כנראה משירת כפר־עציון שהותקפה ע"י נבי דניאל. הבריטים לא רצו להסתבך בקרב והסתלקו. בחזירתו הותקף המשורין על ידנו ונהפך. נמצאו בו אח"כ כמה ערבים הרוגים עריק בריטי הרוג ועריקים בריטים עם ערבים. גדולה היתה הגאוה ורב הספוק על הגזלה שהוצאה מידי האויב.

לאחר גמר חלופי היריות חזרו הבריטים לשעה קלה. סרג'נט מהדיויזיה המוטסת נכנס לכפר והודיע שעתידה לעבור שירה של הלגיון, ואם תיירה אפילו יריה אחת, ימחה הלגיון את הכפר מעל האדמה. אמר, והסתלק מיד יחד עם חבריו. סמוך לכך הגיח הלגיון מאחרי הסבוב של עטרות. משוריניו תפסו עמדות וללא פרובוקציה מצדנו החלו בהרעשת המקום. גדולה היתה התדהמה וגדול היה הפחד. היתה זו פגישתנו הראשונה עם פגזי תותח, ואלה דכאו קשות את רוח האנשים. מאחר שלא היה בידנו כל נשק אנטי טנקי התקרבו המשורינים לטוחים של שערות ומאות מטרים ותותחים של 2 ו־6 ליטראות ירקו אש. כנופיות הצטרפו להתקפה והפגיזו במרגמת "3 ומקלעים. כפי שהתברר היתה זו התקפה מתוכננת בין הלגיון והכנופיות, ויוזמיה — נוסעי המשוריין שהפכנו. החשמל נותק, קוי הטלפונים נותקו כל עמדה פעלה ביזמה עצמית. האויב פרץ וכבש את המגדל במבוא הכפר ואת הבית הראשון בו. כל אותו הזמן שדר האלחוט קריאות לעזרה. תשובות העדוד שנתקבלו עודדונו. ידענו שלא יפקירונו. מעטים נגד רבים, בנשק מול לועי תותחים עמדנו ובעזה"י הדפנו את האויב וגרמנו לו אבדות קשות. מבינינו נהרג חבר אחד שנים נפצעו. חברינו עמדו באומץ מפליא. אך גם הנשים והטף גילו עוז בלתי מצוי. מכונסות בבתיהם אספו האמהות את ילדיהן ובשקט ואורך רוח הרגיעו את התינוקות וחיכו לגמר הקרב. עם חשכה נהרג מפקד הפעולה של הלגיון והאויב נסוג.

10.4 מוצ"ש

כדרכו, התפאר האויב בכבוש הנקודה עוד לפני הקרב, ואתמול באו עתונאים מסוכנויות שונות לראות כביכול את "הדגל הערבי המתנסס על נוה יעקב". הם הסתובבו בכפר וצלמו על אף התנאי המפורש. היה גם סוכן של B.B.C. מלאך רע על כרחו ענה אמן. הילדים שרו ונגנו בחליל וכל זה נקלט ע"מ להשמיע אח"כ ברדיו כאות הכחשה להתפארות הערבים. כל המבקרים הביעו את התפעלותם מן העמידה הנגאה שגלינו.

בריגאדיר ג'ונס מן הדיויזיה המוטסת בקר אף הוא. הוא דרש בתוקף שנפנה את המקום. והבטיח מכוניות לפנוי ולווי לשיירה. התשובה שקבל היתה שיפנה למוסדות היהודיים המתאימים ומהם בלבד נקבל פקודות. הוא בא בטרוניה עמנו על שהתקפנו כביכול את הלגיון שלשום הוכחנו לו כי עקבות פגזי המרגמות מעידים על שתוף פעולה בין הלגיון ובין הכנופיות, כי לאותה שיירה של הלגיון לא היו כלל מרגמות. הוכחה זו רככה אותו במקצת. היום לפנות ערב קברנו את ההרוג הי"ד. יריות כבוד ומצבת עץ זמנית. החולט לקברו בארון ולשלחו בהזדמנות הראשונה.

פסח

עבודה רבה בהכשרת המטבח. יין לארבע כוסות יש לנו, אולם בהרעשת הלגיון האחרונה נשברו בקבוקי די.די.טי. והנזול נשפך על כל המצות. אוכלים אורז וקטניות ועשב הדבוה. קטעים מסוימים בהגדה העלו המעות בעינים.

1.5.48 אסרו חג

אתמול באה שיירה עם מזון. מתברר שתמורת הבטחה מצד המוסדות לא לפגוע בתחבורה הערבית, הסכימו הבריטים לתת ליווי לשיירת מזון גדולה. על אף החפוש המדוקדק שערכו הבריטים לפני צאת השיירה הצליחו להעביר אלינו כמות חומר נפץ. קבלנו גם חבילות איסיות ובעיקר סיגריות. מתהלכים כמתרוננים. הגיעו גם כמה מן התושבים שנשארו תקועים כל אותו זמן בעיר, ומהם שמענו על המתרחש בארץ. את פצועינו שלחנו העירה במכוניות אלה.

10.5 ר"ח אייר

הוחלט על פנוי הזקנים והטף. הבריטים נתנו ליווי והיום יצא הפנוי לפועל. מצד אחד הוקל ללב. לפחות לא יסבלו תמימים אלה. אעפ"כ נצבט הלב. צהלת הילדים ונוכחות ההורים והנשים השרו עלינו רוח טובה מעתה־נוצר כעין חלל ריק ושממון. משהו חסר בנוף. מעט החמימות המשפחתית נטלה. מי יודע אם נזכה עוד להתראות.

11.5 כ' אייר

מתקרב, במלא משמעותו האיומה תאריך ה־15 במאי, יום פנוי הצבא הבריטי, וכל הכרוך עמו. אנו מצטופפים בחדר האלחוט ומאזינים לחדשות. חדשות קשות. קלטנו את קריאותיו של גוש עציון לעזרה. חרדים אנו לגורלו לא פחות מלגורלנו. לרבים מאתנו קרובים וחברים שם. אף מפקד הגוש הוא מתושבי כפרנו.

15 מאי

אתמול, ערב שבת, כבשו אנשי עטרות את שדה התעופה לאחר שהבריטים פנוהו. הערבים עברו מיד להתקפה. אח"כ באה הוראה לפנות את עטרות ולרכז את כל הכח בנוה־יעקב הסמוכה יותר לעיר. יחד עם אנשי עטרות נהוה כ־150 איש ועם תוספת נשקם יש סכויים שנעמוד. בליל שבת יצאנו לתפוס את הגבעות בדרך לעטרות ע"מ להבטיח את דרכם. אנשי עטרות צעדו חרש בעקפם את כפרי הערבים. היינו סמוכים מאד לכפר רם ושמענו מקרוב את קולות הערבים. בעטרות הושאר האור דלוק כדי שלא ירגיש האויב בפנוי. רקיטה ירוקה בשרה לנו שכל השיירה הגיעה בשלום.

ונחזור לכפר, כאן נודע לנו על נפילת הגוש הי"ד. דכאון וחרדה. אם הגוש לא עמד כיצד נעמוד אנו. ידענו על רכוזי אויב בסביבה. על עצמת שריוניו ותותחיו. הבוקר פתח האויב בהפגזה על עטרות הריקה. מעלות השחר עד שעה 11:00. רק בשעה זו הבחין האויב שהמקום עזוב. ראינו בכאב את עשן עטרות עולה שהציתוה אויבים רכוש עצום ועמל שנים רבות ירד לטמיון. חרון אין אונים וכאב בלבבות.

17 מאי

אתמול, ביום א' בבוקר, החלה ההתקפה הגדולה על נוה־יעקב והיה זה קרב אחרון. מן הבוקר החלה הרעשת תותחים כבדים מביר נבללה. האש עברה בשיטתיות מבית למשנהו והרסה את הבתים בעקביות. לאחר הרעשת רכוך זו הופיעו טנקים כבדים ומשוריינים והמשיכו להרעיש ולתקוף. הטנקים שנסו לפרוץ נהדפו ע"י . . . רובים/איטלקים. פגז "3 שנורה מאתנו פגע פגיעה ישירה, במשוריין של האויב והרסו. השריקות והנפץ היו מחרידים. פעמים אחדות ניסו הערבים להסתער אך בכל פעם נהדפו מקלען אחד עם המקלע נתרסקו ע"י פגז. ידי הרופאים היו מלאות עבודה. מדי פעם באו פצועים נוספים ואחד משני הרופאים נפצע אף הוא. הקשר בין העמדות ע"י רצים. בשעה שתים אחה"צ אפסו כותות המגינים, מספרם קטן והלך והיה זה רגע קריטי. אותה שעה באה הודעה מן העיר: "החזיקו מעמד, יש לכם סכויים טובים". היתה זו תשובה על דרישתנו לשלוח טור משורין לעזרה. מפקד המקום הסיק מן התשובה שאמנם טור כזה יישלח ומיד החליט להודיע על כך בעמדות. למרות הסכון הרב שלח רצים לכל העמדות להודיע על צאת הטור המשורין לעזרתנו. ידיעה זו פעלה כקסם. הרוחות התעודדו, והחברים, שספק אם היו עוצרים הסתערות אלו באה כמה דקות לפני כן, עברו עתה אפילו להתקפת נגד. האש המעטה אך קולעת של אנשינו הפילה חללים רבים באויב. לעת ערב חדלה ההפגזה והחלה הסתערות הערבים מכל הכוונים. היה זה הרגע הקשה ביותר. לאחר שלא טעמנו כלום במשך כל היום, מדולדלים מיוגעים ומעטים לא האמנו שנוכל לעצור הסתערות כזו. שני מקלעים הועברו ממקום למקום בריצה כדי לסתום פרצות שנתהוו. היום זה נס שעצרנו כח להדוף את ההסתערות. עם חשכה התרחק האויב ותפס עמדות רחוקות יותר מסביב לכפר. האנשים עטו אל האוכל והמים. נערכה התיעצות מפקדים. אבדותינו היו 5 הרוגים וכ־40 פצועים. מאחר שמספר זה היה כשליש מכל אנשינו, ומאחר שהאויב תקף במספר רב של טנקים ורכב משורין ובידינו לא היה כל נשק אנטי טנקי, מצב הנשק לא היה מניח את הדעת ופגזינו אזלו, ולא היו כל סכויים שנעמוד אפילו כמה שעות החליטו המפקדים על פנוי המקום.

בקדחתנות נעשו ההכנות האחרונות. השמדנו את שנתן להשמיד ונטלנו את כל הנשק וחלק מן התחמושת ואת כל פצועינו. ההכנות ארכו שעה מרובה ובשעה אחת חצות נערכנו ליציאה. הצער היה עמוק. רכוש ועמל שנים ועוד נקודה עברית נעובת. מעשה הפנוי היה מפעל גבורה יצאנו חרש להרים ועקפנו עמדות האויב. במספר כה מועט של בריאים נשאנו את האלונקות והנשק. ללא דרך עלינו הרים וירדנו בקעות. היו מקומות שהוכרחנו לטפס על ארבע, אבני גגף הכשילונו אך את משאנו היקר לא הנחנו. היו רגעים קשים של יאוש. הרגשנו שאם נתקדם בקצב כזה לא נגיע לעולם למחוז חפצנו. הוכרחנו לנוח כל רבע שעה. כל שריר היה מאומץ, כל נפש עיפה וכל עצם כואבת. עם שחר חזרו שני גששים והודיעו שאנו נמצאים מזרחית לשעפט בסמוך לה. נחרדנו. המשכנו דרכנו בקצב מהיר. אף זה היה מחסדי ד' עלינו, שהלכנו לאור היום סמוך מאוד לאויב ולא הרגיש בנו. האויב התחיל להפגיז את הכפר המפונה. עיפים ורצוצים הגענו לתעודתנו. אנו נמצאים כעת בין כתלי ביה"ח הדסה בהר הצופים.

דרוש

מנהל חשבונות

ומנהלן

בשעות אחה"צ והערב

המעוניינים נא לפנות

לת.ד. 27109

נוה יעקב, ירושלים

פינת התחבורה

[redacted]

חגורת הבטיחות

חוק חובת חגירת חגורת בטיחות שהוחל בשנת 1975 מתייחס אמנם אך ורק לנהגים והיושבים לצידם הנוסעים בדרכים בין עירוניות. אך כבר כיום יש רבים החוגרים את החגורה גם בעיר. הוכח מעל לכל ספק שחגורת הבטיחות היא הגורם היחידי המגן על גופך בזמן תאונה.

אך חגירת החגורה אין בה די, יש לחגור אותה בצורה נכונה ועל כן יש להקפיד על שלושה כללים עיקריים:

א. על החגורה להיות מונחת על הגוף בצורה חלקה ולא מפותלת.

ב. האבזם חייב להיות בצד הירך ולא על החזה או הבטן.

ג. החגורה — אסור שתהיה רפוייה מדי על הגוף. המרווח הנכון בין החגורה והגוף חייב לאפשר למשתמש בה להכניס את כף ידו בין הגוף והחגורה.

נהג בביטחה, נהג באדיבות — ואל תשכח לחגור אתחגורת הבטיחות!

היחידה לבטיחות בדרכים

משרד התחבורה

[redacted]

חוג מחול גרוזיני

בהתחלת ינואר נפתח חוג לילדים, לילדי מוד מחול גרוזיני. החוג מודרך ע"י הרקדן הגרוזיני המפורסם, מיכאל ספרישוולי בליווי מתופף.

משתתפים כיום כ־18 ילדים בני 14—7 מתוכנן שהחוג יתפתח כלהקה שתופיע גם בתוך השכונה, וגם במקומות שונים בארץ.

תושבי השכונה!

ב־9.1.78 בשעות אחה"צ הודיעה אשה אלמונית למשטרת ירושלים על חפץ חשוד המונח ליד האשפה בבית מס' 1 בשכונה.

בהודעתה הסבירה האלמונית כי אינה רוצה להזדהות מאחר והיא עלולה למסור הודעת שוא, ולהיות לצחוק, יחד עם זאת ייתכן וזה באמת מטען חבלה.

בהגיע למקום השוטר מנקודת המשטרה בשכונה, זוהה החפץ החשוד כמטען חבלה שהיה עלול להתפוצץ תוך כמה דקות.

ראויה אשה "אלמונית" זו הגב' רנה פפור דיירת בית מס' 1 להערכה והוקרת וועד השכונה בשמו ובשם כל תושבי השכונה מביע לה את הערכתו והוקרתו, על גילוי ערנות ותושיה, שמנעו אסון כבד. יחד עם זאת מבקש הועד מכל התושבים לגלות עירנות, ולשים לב לכל חפץ חשוד ולהודיע מיד למשטרה, על כל חפץ כזה שנתגלה.

להקפיד גם: לזרוק פסולת או שקיות אשפה אך ורק במיכלים, כדי למנוע חשדות ובהלות שוא. לא להשאיר בחצרות או בחדרי המדרגות חפצים עזובים, לבדוק מדי פעם את ארונות החשמל בחדרי המדרגות, לתדרך את הילדים להיות עירניים וזהירים, ולשמור לא לנגוע בחפצים חשודים.

בהזדמנות זו קורא ועד השכונה פעם נוספת לתושבים להתנדב למשמר האזרחי.

תושב יקר!

למען בטחון שכונתנו התנדב למשמר האזרחי!

בתודה ובברכה

ועד השכונה

[redacted]

חבלני משטרה מפרקים את מטען החבלה שנתגלה בשכונה בכניסה לבנין 1

צילם: יצחק אלהרר

נוה

עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס׳ 11 / אוגוסט 1978

★ חדשות ★

אנו שמחים להודיע לציבור בנוה יעקב כי הפרופסור שרי פסיכולוגית בעלת נסיון של ארבעים שנה נענתה לפניתנו ומקבלת קהל מזה ארבעה חודשים בימי חמישי בין השעות 10–12.30 לפנה״צ במשרדי המש״מ בנין 24/1. המעונינים מתבקשים להתקשר למש״מ, טל׳ 854969 ולהזמין תור.

* * *

בשכונה הוקמה ספריה למשחקים.

הספריה פועלת בבית הספר הממלכתי דתי והיא פתוחה בימי שני בין השעות 16.00–18.00 אחר הצהרים.

* * *

הופעלה תעסוקת בית לנשים שאינן יכולות מסיבות שונות לצאת מהבית לעבודת חוץ.

לביצוע העבודה נשלחו שלוש נשים מתוך השכונה ללמוד והן החלו ללמד אותה לקבוצות נשים בשכונה.

המעונינות יכולות להרשם במשרדי המש״מ בנין 24/1, טל׳ 854969.

מן הראוי לציין כאן שפעולות אלה של המועצה הסוציאלית בשכונה נעשות בהתנדבות ע״י נשים מתוך השכונה.

* * *

הוחל בבנית הסופרמרקט בהמשך המרכז המסחרי. הבנייה נעשית בקצב מזורז ומועד סיום הבניה המשוער אביב־קיץ 1980.

* * *

בישיבת הנהלת המרכז הקהילתי נמסר לוח הזמנים המשוער להקמת מבני החינוך והתרבות בשכונה:

הספריה — תתחיל לפעול באפריל־יולי 1979.

מבנה לחטיבת ביניים ואולם ספורט — יצא למכרז בקיץ 1979 ומשך הבנייה המשוער שנתיים.

מרכז קהילתי ובריכת שחיה — כנראה יימסרו למרכז בקיץ 1979 ומשך הבנייה המשוער כשנתיים.

* * *

תחנת מגן דוד אדום בשכונה:

עקב מיעוט המתנדבים וליקויים בארגון התורנויות, התחנה איננה מועפלת בשעות אחה״צ והערב.

פנייה להנהלת מד״א שתקציב עובד בשרה חלקית להפעלת המתנדבים, באותה המתכונת הנהוגה במשמר האזרחי, נענתה בשלילה.

עוד יום שחלף

עת ערב ידום המרחב
עלטה ירדה על גבעה
ובעמק בכר הנרחב
אכר רכוב על פרדה

צפורים חגות מעל
כמו ברכת פרדה לשלום
הנה עוד יום שחלף
עוד יום שלא יחזור

והשמש לתוך המטה נכנסה
ליל מנוחה לילה טוב
הילה אדומה מבצבצת
נתראה מחר כאתמול...

חזי מריו, בלוק 201

אופנה בשכונה

בערב פסח התקיימה בביה״ס הממ״ד בשכונה תצוגת אופנה.

התצוגה נערכה בחסותה של רעיית ראש העיר הגב׳ תמר קולק אשר גם נכחה בה וכמו כן גם תושבים רבים מהשכונה.

הדוגמניות החיניניות הציגו את מיטב אופנת בגדי האביב והקיץ לקול תשואותיהם החמות של הנוכחים.

התצוגה לא היתה נערכת לולא יוזמתה ומרצה של הגב׳ חנה דסקל, אשר לא חסכה כל מאמץ, למרות הקשיים בהם נתקלה, לקיים את המופע.

כתושבת השכונה, אני מוצאת חובה לעצמי להודות מעל דפי העלון לגב׳ חנה דסקל ולמרכז הקהילתי שארגנו את המופע ואני מקווה כי לאור הצלחתו נזכה לראות מופעים נוספים אשר יתרמו לגיבוש חיי הקהילה בשכונה.

תודה מיוחדת נתונה גם למתנדבות ולמתנדבים מתושביהשכונה אשר סייעו ותרמו אף הם להצלחת המופע.

תקוה סרי, בלוק 107/26

[redacted]

תושבי השכונה!

התקפת המחבלים על אוטובוס הדמים בכביש החוף, הפיגועים באוטובוס מס׳ 12 ובשוק מחנה יהודה ומציאת מטעני חבלה באוטובוס מס׳ 25, מחזירים אותנו למציאות מרה של חזית הפנים ומזכירה את חובתנו להיות ערים ולקיים את בטחון ילדינו ובני משפחותינו בתוך בתינו.

מיותר הוא להזכיר שגם אלינו חדרו לא פעם מחבלים אך למזלנו לא גרם הדבר לאבדות בנפש וברכוש. כיום פעילים במשמר האזרחי בשכונתנו מספר קטן יחסית של מתנדבים, המהווים גרעין בסיסי בלבד, אשר עליהם מוטלות כל המשימות.

פעילים אלו לא יחזיקו מעמד ללא עזרתכם, ולמרות מסירותם לא קיימת שמירה רצופה וישנם לילות ללא שמירה.

התחמקות מחובה מצפונית זו מסכנת את חיי ילדינו ומשפחותינו וכולנו עדים לכך כי הסכנה קיימת והיא אינה דמיונית.

אנו קוראים לכל תושב שחיי משפחתו וילדיו יקרים לו לבוא ולעזור במשימה חיונית זו כי בדמנו היא.

אנו מקוים שקריאתנו זו תיגע ללב רבים מתושבי השכונה ונתלכד כולנו להגברת בטחוננו ולמניעת פעילות מרצחים בקרבנו.

תושב יקר!

למען בטחון שכונתנו התגרב למשמר האזרחי!

הצטרף נא אל מאות המתנדבים הפעילים בשכונה!

ההרשמה בכסיס ההפעלה של המשמר האזרחי בנקודת המשטרה בשכונה בכל לילה בין השעות 20.00 בערב עד 5.00 בבוקר. טלפונים מס׳ 854093, 854614.

מקוים להיענותכם וממתינים להצטרפותכם,

בתודה,

ועד השכונה

המרכז הקהילתי נוה יעקב מחפש מתנדבים מבין תושבי השכונה המוכנים ויכולים לתרום ממרצם, כשרונם וזמנם למען כלל תושבי השכונה בכל תחום שהוא.

המעונינים יפנו למשרדי המתנ״ס.

מועדון לאשה

מסיבת סיום התקיימה בחודש יולי ב״מועדון לאשה״ מסיבה זו חתמה את הפעילות השנתית של המועדון.

במשך כל תקופת פעילותו, החל מחודש נובמבר, התקיימו בימי ד׳ מפגשים עם בעלי מקצוע שונים, הרצאות בנושאי חברה, בריאות וחינוך, יעוץ והדגמה באחזקת הבית, מלאכת יד ועוד.

כן נתקיימו פעולות גדולות חד פעמיות, כמו: תצוגת אופנה, ערב מאכלי גבינה, קוסמטיקה ועוד.

במועדון השתתפו במשך שנת הפעילות כ־150 נשים מתושבות השכונה.

מספר נשים חברות המועדון השתתפו ב־סמינר לפעילות קהילתיות שהתקיים בבית ״הויס״ בהרצליה.

המועדון, שמופעל בשיתוף המרכז הקהילתי והמועצה הסוציאלית, יפתח מחדש לאחר החגים ולקראת השנה הבאה אנו מקווים להרחיב את חוג המשתתפות ופרטים יפורסמו בקרוב.

הדסה חביב

סמינר לפעילות קהילתיות

שמחתי להשתתף בסמינר לפעילות קהילתיות שנערך בבית ״הויס״ שבהרצליה ואשר השתתפו בו פעילות מהמרכז הקהילתי בנוה יעקב והמרכז הקהילתי ברוממה.

הנושאים שלמדנו בסמינר כללו הרצאות על ספרות ילדים, פסיכולוגיה, איך להכין מסיבות ומהם השרותים שהשכונה זקוקה להן.

היה זה סמינר מענין, מועיל ומלא חוויות למשתתפות בו אשר בסיומו נערך מפגש מסכם ושמח של כל הפעילות מרוממה ומנוה יעקב ועל ידי כך נוצר הקשר ביניהן ואני תקוה שימשך לתועלת שתי השכונות.

יעל דימנט

פרס ״בונדס״

הנער זבטאשוילי לוי, הלומד בכיתה ז׳ בביה״ס הממלכתי בנוה יעקב קיבל במתנה, מידי ראש העיר מדי קולק, אגרת חוב של מלוה העצמאות והפיתוח (הבונדס) בסך 250 $.

האיגרת, שנמסרה לנער בטקס שהתקיים ב־2.5.78 בעיריית ירושלים, היא לכבוד בר המצוה שלו ונתנה ע״י הגב׳ בסי לואים ונכדיה רחל, רות ודוד רוזנברג המתגוררים בדנבר, קולורדו שבארה״ב.

בתמונה: ראש העיר מעניק ללוי זבטאשוילי את איגרת החוב בשמימין עומדת אמו הגב׳ שולמית זבטאשוילי ומשמאל עומד מר ליאו קראון, מנהל משרד מפעל העצמאות והפיתוח בירושלים.

תקוה סרי

ערב שירה בציבור של שירי עם רוסיים ב״לבוש עברי״

ערב שירה בציבור של שירי עם רוסיים בתרגום עברי, בלווי שקופיות ואקורדיון ניסט נערך ע״י המרכז הקהילתי.

ערב זה בו השתתפו עולים חדשים מרוסיה וותיקים, פתח את סידרת האירועים שיערכו בשכונה במסגרת חגיגות שנת השלושים לקום המדינה.

היה זה ערב מהנה, ומלא חויות למשתתפים בו, ששרו בשמחה ובהתלהבות שירי עם רוסיים, מתורגמים לעברית ושירים עבריים שמילותיהם חוברו בתקופת העליות הראשונות, בטרם מדינה, למנגינות רוסיות מקוריות, וחבל שהשתתפות התושבים מהשכונה היתה מועטה.

כל הכבוד!

[redacted]

ענת אלגרד תושבת שכונת נוה יעקב

ענת ואורי אלגד הם תושבי השכונה אשר תודות לעירנותם נמנע אסון כבד לנוסעים באוטובוס בקו 25.

וזהו סיפור המעשה:

ביום שני ה־12.6.78 נסעו בני הזוג באוטובוס בדרכם העירה. בהגיע האוטובוס לצומת הגבעה הצרפתית־גבעת המבתר הבחינה ענת בהבילה חשודה מונחת מתחת למושב, והיא הסבה את תשומת לב בעלה לכך.

בני הזוג קראו לנהג לעצור והודיעו לו על מציאותה של החבילה החשודה. האוטובוס נעצר והנוסעים ירדו ממנו.

המשטרה שהוזעקה הגיע למקום במהירות וחבלן המשטרה שבדק את החבילה מצא שהיא מכילה מטען חבלה.

המטען פונה מן האוטובוס ופוצץ בשטח הפתוח.

מערכת העלון מעבירה לבני הזוג אלגד את הוקרתם והערכתם של תושבי השכונה ופונה בקריאה לכל התושבים לעשות כל מאמץ ולגלות עירנות לנעשה סביבם גם בשכונה וגם באוטובוס ולדווח על כל תנועה וחפץ חשודים.

תצוגת מאכלי גבינה

במועדון לאשה של המרכז הקהילתי נערך ע״י תנובה ערב מאכלי גבינה.

הערב נערך בחסותה של המועצה הסוציאלית והודגמו והוגשו בו לטעימה מאכלי גבינה מגוונים כמו: חטיפים עם ממרחי גבינה שונים, מגשי גבינות וסנדביצ׳ים וכן הוצגו כמה מסוגי הגבינות הצהובות בשמותיהם.

היה זה ערב מענין שהוסיף רבות למשתתפות בו ונקווה שיהיו עוד ערבים כאלה.

דימנט יעל

[redacted]

ערב תצוגת מאכלי גבינה במועדון לאשה

סלון לקוסמטיקה בנוה יעקב

נוה יעקב 407/7 — טלפון 855508

קוסמטיקאית בעלת דיפלומה בינלאומית

מבצעת נקוי ועשוי פנים, הרקחת שער — מכל הגוף באחריות
פדיקור, הרזיה, עסוי

— מחירים נמוכים מהרגיל —

КОСМЕТИЧЕСКИЙ КАБИНЕТ В НЕВЕ-ЯАКОВ
407/7 тел. 855508
Косметолог
обладатель международного диплома
● чистка и массаж лица ● педикюр ●
● удаление пятен и бородавок ●
● волос на лице, руках, ногах ●
Цены низкие

אל תושבי השכונה

הננו להביא לידיעתכם כי מר ברוך סוון צורף כחבר בועד השכונה ומונה על ידו לשמש כרכז בטחון בשכונה.

במסגרת תפקידו זה הוטל עליו לטפל בכל נושאי הבטחון והחיירים של השכונה.

ועדי כתים ותושבים המעוניינים להעלות בעיות ולהציע הצעות בנושא, יפנו לועד השכונה, ת.ד. 27026 או לטלפון 854969 עד השעה 15.00, ולטלפונים 854093, 855777, משעה 20.00.

אנו נקדם בברכה כל תושב שירצה להשות שכם ולפעיל למען קידום נושא חשוב זה.

בברכה,
ועד השכונה

5 דקות עם...

אבי נוריאל

מנהל המרכז הקהילתי "נוה יעקב"

אבי נוריאל

המערכת: האם תוכל להסביר לנו מהו מרכז קהילתי?

אבי נוריאל: המרכזים הקהילתיים (מה"ס) הוקמו ע"י המשלבה כחברה ממשלתית בשנת 1967/68 בעקבות יוזמתו של שר החינוך והתרבות המנוח זלמן ארן ז"ל. הוא ביקש לדעת מה עושה עם ישראל בשעותיו הפנויות ואיך הוא מנצל אותן (זה היה עוד לפני הפ"עלות הטלוויזיה). ארן היה מודע לבעיה שנכר ראה אז בשם "שעון שיעמום" וכיום נכנס אותה בשם "שעון טיפוח" או "שכבות המצר קה". הכוונה היתה בעיקר לעולים שקליטתם היתה קשה ושגרו בערי הפיתוח או בשכונות שוליים בערים הגדולות. המטרה הראשונית של המרכז הקהילתי בזמנו היתה להביא פעו לות תרבות ספורט השכלה וחברה אל התוש בים במגמה לאפשר להם ניצול בכון ויותר של שעות הפנאי. מאז הקמתה ותפתחה החברה למה"ס באופן הדרגתי ביותר היא קיבלה על עצמה משימות קשות ומורכבות ששינו את אופיו של התפ"ס מרכז תרבות למרכז קהי לתי. המאגד והמפעיל מתוכו את מרבית השרי תים הקהילתיים הקיימים כיום בחברה הישרא לית. לא רק בארצות התפתחה החברה למה" ניסים אלא גם מספר המרכזו אחד ב1968 כמעט כיום אחברה יותר מ80 מרכזים בתחבי הארץ. 11 מהם פועלים בשכונות ירו שלים.

המערכת: האם 11 המרכזים הקהילתיים ב־ירושלים הוקמו על בסיס שכונתי או מה היו הקריטריונים להקמתם במקומות בהם הם נמצאים?

אבי נוריאל: ישנן מס' הגדרות לקהילה. אנו יכולים לקרא קהילה לבעלי מקצוע מסויים כגון רופאים, או מורים. אנו יכולים לכנות קהילה עדה מסויימת ואנו יכולים לכנות קה" לה אנשים הגרים במקום גיאוגרפי מסויים.

כלומר תושבי שכונה מסויימת מהווים קהילה או תושבי עיירה, מושב, קיבוץ וכו'.

ההגדרה שהחברה "מתל"סים משתמשת בה לקביעת קהילה היא ההגדרה הגיאוגרפית. כך ש"11 המרכזים בשכונות ירושלים הוקמו על בסיס הגדרה שכונתית (נוה יעקב, בקעה, תלפיות, רוממה, קריה יובל וכו').

המערכת: לפני שהוחלט על הקמת המרכזים הקהילתיים בארץ, האם היה נסיון מדעי לבר ? האם מדע דבר חיפוש בפרוגרמה אחרת ?

אבי נוריאל: באר־אות הברות יש הא המע' ריכת המפותחת ביותר של מרכזים קהילתיים. גם באירופה המפותחה מערכת של מרכזים אולם לא באותה רמה כמו בארה"ב. המרכזים שלנו בארץ ונוסים חלק מהידע והנסיון מהמרכזים הקהילתיים האחרים בארה"ב. אם כי יש שוני בין שתי המערכות. כאן האמצעו אות צורת עצומנו של המרכז לאופי ולתנאים המיוחדים בארץ. המרכז הקהילתי בארה"ב מתפתח בדרך כלל סביב החיים בבית הכנסת והמרכז הקהילתי, ההקהילה בעצמה מקיימת את הפעילות במרכז. היא המגייסת כספים, בונה את הבית, קובעת את תוכנית הפעולה וכו'. בארץ הכוון הוא הפוך. הנוך מקבלת את המרכז הקהילתי ולא יוזמת את הקמתו.

המערכת: האם איך חושב כי הדרך בה מקיימים מרכזים קהילתיים בארץ, לפה ה' מימסד בחלים על הקמת מרכז קהילתי, פוגעת בפעילות המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: בהחלט, אין ספק בכך שיש פגיעה: אולם אסור לוויתור שהחברה הי"ס' אליה היא עדיין חברה בעיר והתהליך הוא תהליך ארוך המשלב בתוכו את תהליך התבו' ראה אז בשם "ישראל הצעירה" וכיום נכנס אותה בשם "שעון טיפוח" או "שכבות המצר קה". הכוונה היתה בעיקר לעולים שקליטתם היתה קשה ושגרו בערי הפיתוח או בשכונות שוליים בערים הגדולות. המטרה הראשונית של המרכז הקהילתי בזמנו היתה להביא פעו לות תרבות ספורט השכלה וחברה אל התוש בים במגמה לאפשר להם ניצול בכון ויותר של שעות הפנאי. מאז הקמתה ותפתחה החברה למה"ס באופן הדרגתי ביותר היא קיבלה על עצמה משימות קשות ומורכבות ששינו את אופיו של התפ"ס מרכז תרבות למרכז קהי לתי. המאגד והמפעיל מתוכו את מרבית השרי תים הקהילתיים הקיימים כיום בחברה הישרא לית. לא רק באיכות התפתחה החברה למה" ניסים אלא גם מספר המרכזו אחד ב1968 כמעט כיום אחברה יותר מ80 מרכזים בתחבי הארץ. 11 מהם פועלים בשכונות ירו שלים.

המערכת: האם 11 המרכזים הקהילתיים ב־ירושלים הוקמו על בסיס שכונתי או מה היו הקריטריונים להקמתם במקומות בהם הם נמצאים?

אבי נוריאל: ישנן מס' הגדרות לקהילה. אנו יכולים לקרא קהילה לבעלי מקצוע מסויים כגון רופאים, או מורים. אנו יכולים לכנות קהילה עדה מסויימת ואנו יכולים לכנות קה" לה אנשים הגרים במקום גיאוגרפי מסויים.

המערכת: לאחר שהכרזת את המסגה האיר' גוני שהם נרשאי הפעולה של המרכז הקהילתי ?

אבי נוריאל: המרכז פועל בשני משטרים עיקריים המקיפים אם מכלול חיי הקהילה בשכונה.

א. מישור שבו אנו מפעילים מערכת מגוונת של חוגים נשאים ופעולות הרבות. בכפ־ גרת זו לא נראה לי שיש צורך לפרט אם מגוון החוגים הפעולות הרבות.

ב. מישור של העבודה הקהילתית שבו אנו מאתרים צרכים. העבודה במישור זה היא מודיה מאוד ואישית מאוד. במסגרת זו מטפלים שירותים קהילתיים. ועדות וד־ הסביבה. תוכניות כגון: הפעלת מועדוניות לילדי ביה"ס המפ"ע, איגון והפעלה קיטנות לאבטחת הילדים. הפעלת חוגי הורי רים, סיוע בלימודים והבהרתיות עם הנו' לים ועוד. פעולות אלה מתבססות בעיקר על יצירת קשר אישי ישיר ושוטף עם כל האוכלוסיה ובכל הגילים אינני רוצה ליצור רושם מוטעה כאילו העבודה שלנו היא כזו שכל השכונה רוחשת פעילות קהילתית, חלואי והיה כך. יש לנו נישים טובים והדוקים עם חלקים שונים בקהילה יש לנו הרבה משתתפים בעיקר בחוגי הפורנו ובהרצאות הלימודיות. אולם עד אף זאת אנו רחוקים מלהקיף את כל השכונה ולענות לכל צרכיה.

המערכת: כמה אנשים באים לפעילויות המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: לאחר שנה וחצי של פעילות אנו יכולים להצביע על 20%-15% מכלל הנו' סים הבאים למרכז. זהו אחוז לא גבוה מכלל 15,000 תושבי השכונה אולם גם לא קטן במי' יוחד בהתחשב בכך שאנו פועלים בסך הכל שנה וחצי. ולזכו יש משמעות וכן שאנו פוע' לים בסבנים שהם משמשים בבקר בבתי"ס ו־ אחה"צ כמרכז קהילתי, למרכז הקהילתי אין

הבית מס' 2

פינת יער הבית

תרבות דיור, איכות חיים וקירוב הלבבות, נמזגו אלה באלה ויצרו הווי חיים משותף בבית מס' 2 בנוה יעקב.

מיד בהכנסך לשכונה, אתה נתקל בו — בית מס' 2 — טובל בירק, ואם תטרח להתקרב, תוכל אולי להרוש באותם מרכיבים המאפיינים בית זה.

גינה מטופחת, נקיון הגינה וחדרי המדרגות, ויחסי שכנות מופלאים בין הדיירים. בערבו של יום קיץ חם תוכל לפגוש בבנין 2 את האמהות והאבות היוצאים עם ילדיהם אל החצר, נהנים ממשב רוח קרירה, משיחה בחברותא או משחק בכדור, ואם ממאן החום להשבר אפשר עדיין לחזור לאחר השכבת האוטוטים, וכבר יש מי שמוריד קפה ועוגות ומישהו מוטב נאמר מישהי מורידה בוריקס וחמוצים וכבר יש לך מפגש חברתי בלתי מחייב ללא תכנון וארגון מראש.

ואם דוקא תרצה תכנון וארגון, נסה נא להציץ פעם ולבדוק מה קורה כאן בערב יום העצמאות, דרי לך רוכזיע לתפארת אורות מנצנצים, שלטים מוארים, חבורת הדיירים יושבת מסביב למדורה, קולות הומר בלווי אקורדיאון, כבר נשמעים למרחוק וכולם כאן, גם הזאוטוטים וכל מה שתרצה יש כאן בשרים על האש, סלטים, חמוצים, פתות, בירות, משקאות שונים ומה חסר כשאפשר גם לקנות בכוס קפה מהבית ? (או אם תרצה תמצא גם מישהי שהדודרזה להביא תה עם נענע לאלו החרדים לשנתם).

מתארגן משחק ביגבו עם פרסים והגרלות והנה כבר מגיע הערב לקיצו והכל הולכים לנום על שנתם.

למחר בבוקר כבר לא תוכל לנחש מה אירע כאן בליל אמש כי הסדר והנקיון חזרו לקדמותם. ענין של איכות חיים ? למה לא ?

רינה צוראל

מקומות פעולה משלו, ואין אנו יכולים לפתח פעילות המחייבת מקום מיוחד.

כן אין אנו יכולים לפתוח פעולות בשעות לפנה"צ ויש כאן עשרות ואולי מאות של נשים, ילדים וקשישים שיכולים היו למצוא תעסוקה במרכז בשעות לפנה"צ. מבני בתי"ס מעמיסים קודם על כתפות ללימוד. ובמידה האפשר גם מקום פעולה למרכז הקהילתי, עד

לשרותכם בשכונה
צ ל ם

מבצע עבודות צילום שונות,
סידורים מיוחדים לשפחות, בתי־ספר,
גני ילדים ומוסדות אחרים
יהושע ולקוקס
נוה עקבי 415/16 — טלפון 855856

קבוצת הכיתה של המרכז הקהילתי פנוה יעקב

זכויות יוצרים

אירועי "יום ירושלים" בשכונה

ע"א צוות המרכז הקהילתי בשיתופם של כמה מתושבי השכונה, חברי ועדת התרבות השכו' נתית ומר שמעון ברמן מבית הכנסת "מתנחלי בנימין" מראשוני המתיישבים במקום מיד לאחר מלחמת ששת הימים.

כן התקיימה בבית הספר הממלכתי דתי, במסגרת האירוע, תערוכה על שלושים שנות המדינה אותה הכינו תלמידי בית הספר והיא כללה את יושבי חומה ומגדל, ההעפלה וה' עליה, הנדנות בישראל, ירושלים, צה"ל ושכו' נת נוה יעקב אז והיום.

מן הראוי לציין שמנין השכונות החדשות בירושלים, שכונתנו היא השכונה היחידה שהינה בעלת עבר מפואר, היא שוכנת בלבו של אזור שהיה בתקופת המקרא בתחום נח' לתו של שבט בנימין ובנבחה בגבולותיו של ישוב יהודי שהיה קיים במקום עד ליום ה' 17.5.48 יום בו הוא פונה ע"י תושביו ומניינו שנסוגו, לאחר קרב אכזרי ועמידת בגורה, באישון לילה דרך ההרים עם פצועיהם להו' הצופים בהשאירם אח כל רכושם בשיירים דואב על עמל של שנים שירד לטמיון.

במשך כל הזמן חיו אנשים אלה והתקה בליבם שיוכלו לשוב ולבנות מחדש את חור' בות כפרם ואכן, בזכות בלתותיבם ומעמידם הניעשקת, במשך כל שנות קיומו של הכפר חולמם ותקותם התגשמו "שבו בנים לגבולם" והתיכוותם שנהרסה עד היסוד ע"י הערבים הידיסה את ימיה לאחר שחרור האיזור במלחמת ששת הימים.

דיאמנט מוביה

מר שמואל אבן אור פנו של הרב י. א. אורנשטיין ז"ל ממשיחי "הספר העברי נוה יעקב"

מר יעקב פרינקר פנו של נתן רוב פרינקר (הריוקר) זול מטיחי "הספר העברי נוה יעקב" והילד הראשון של הספר

קהל הצופים בעיר "נוה יעקב" ביום ירושלים

במסגרת אירועי שנת השלושים למדינה וח' גיגות "יום ירושלים" נערך בשכונתנו מפגש של לוחמים ותיקים מתושבי "הספר העברי נוה יעקב" שהיו אורחי השכונה.

האירוע החל בסיור מרגש ומלא חוויות וזכרונות של האורחים בשטח המחנה הצבאי, ליד השכונה, שהוקם על הריסות הכפר וב־ סיומו התקיים ערב חגיגי שיוחד ל"נוה יעקב".

בחלקו הראשון של ערב זה הופיעה מקהלת ילדי בית הספר הממלכתי בשירי ירושלים וילדי בית הספר הממלכתי דתי הופיעו במסכת על יסוד אגודת "הספר העברי" וקבית אדמות נוה יעקב מידי ערבי הכפר "בית חגינא" ע"י הרב י. א. אורנשטיין זצ"ל.

חלק זה הסתיים במופע חליליות ע"י חניכי המרכז הקהילתי.

חלקו השני של הערב הוקדש לסיפורה של נוה יעקב והעולו בו סיפורים וזכרונות על המקום מהימים הראשונים, ימי טרום המדינה עד לשנת 1948 ע"י תושבי ומגיני המקום מאותה התקופה.

מחרוזת של שירי שלישים שנות המדינה מפי הומרת ציפי זרקנין ובלווי הפסנתרן ליאון שיינמן סיימה ערב מהנה ומרגש זה שאורגן נוה יעקב מידי ערבי הכפר "בית חגינא" ע"י הרב י. א. אורנשטיין זצ"ל.

חלק זה הסתיים במופע חליליות ע"י חניכי המרכז הקהילתי.

חלקו השני של הערב הוקדש לסיפורה של נוה יעקב והעולו בו סיפורים וזכרונות על המקום מהימים הראשונים, ימי טרום המדינה עד לשנת 1948 ע"י תושבי ומגיני המקום מאותה התקופה.

מחרוזת של שירי שלישים שנות המדינה מפי הומרת ציפי זרקנין ובלווי הפסנתרן ליאון שיינמן סיימה ערב מהנה ומרגש זה שאורגן

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

שבת עיון בעפרה

בשבת פרשת "בחוקותי" התארחנו כ־15 משפחות מנוה יעקב בישוב עפרה הנמצא צפונית מרמאללה. היה זה במסגרת המדור לתרבות הורית של המרכז הקהילתי בנוה יעקב.

מטרת האירוח היתה להתרשם מהווי של שבת מסורתית באווירה שונה, תוך כדי דיו' נים ושיחות בנושא "המשפחה לאור בעיות המאה ה־20".

לעפרה הגענו קצת לפני כניסת השבת והת' ארגנו בבית ספר שדה שבמקום. התנאים היו טובים בשמטפלות צמודות לילדים ולפעוטות מאפשרות להוריהם להתפנות ולהיכנס מהפס' גשים המשותפים.

המשפחות מהשכונה שנטלו חלק בשבת זו, הינו בעלות רקע מגוון — חלקן חילוניות וחל־ קן דתיות; אולם כולן השתלבו היטב במסגרת החדשה שנוצרה, ונהנו הנאה־מרובה.

בליל שבת נערך לנו "חידון וגונות" שב' מלהיו סיפר כל זוג על עצמו וכך תוך זמן קצר נפלו המחיצות בין האנשים, האווירה התחממה והיתה לבבית ביותר למרות שקודם לכן לא הכרנו איש את רעהו.

במשך השבת שמענו מספר הרצאות מאלפות מפיה של הרבנית רחל גריה בנושא המשפחה המודרנית, ולאחריהן שוחחו המשתתפים ביני' הם, והביעו את דעתם בבעיות שונות בתחום המשפחה. בהרצאה ב־20: חלוקת התפ' קידים בין הזוגות, סמכויות הוריות, מעמדת הנכל הכלכלית כאשר בני הזוג עובדים ורוצאים לפרנסה, האפיאה להגדלת הנכסים והרכוש מול השאיפה לחיות חיים ערכיים כשבראש המאמצים חינוך הילדים ועוד.

בנושא האחרון, התרשמנו בצורה בלתי אמצעית מאנשי עפרה שזנוחו בתים מרווחים בעיר ועברו לגור בישוב מבודד ומרוחק וזאת מסניעים אידיאולוגיים טהורים — ישוב ארץ ישראל, ומתוך ברוחה מהמרוץ הבלתי פוסק להעלאת רמת החיים.

היתה זאת שבת מלאת מבלי לתכנן זאת מראש, ראינו באיזו קלות יכולים להיווצר קש' רים בין אנשים. נשאיר השאלה האם צריכים שכנים להפגש במקום מרוחק מביתם כדי להכיר היטב איש את רעהו. הרי אפשר לפקוח עיניים ולגלות ממש ליד הבית אנשים שיכו' לים להיות לחברה נעימה, לאנשי שיח נעי' מים, לעזרה הדדית ואולי כאלה שזקוקים לחב' רה ולאוזן קשבת של השכן ממול.

אבי פרמן, בנין מס' 1

הורים שימו לב!

המערכת החליטה להוסיף החל מהעלון הבא מדור חדש "אלבום משפחתי". הנכם מוזמנים לשלוח לנו תמונות של ילדיכם עד גיל 5.

המערכת שומרת לה את הזכות לבחור את התמונות הטובות וה' מעניינות ותפרסמן בעלון. יש לציין על גבי התמונות את השם והכתובת בכתב ברור.

מקהלת ילדי בית הספר הממלכתי בהופעתם בערב "נוה יעקב"

פינת התחבורה

אל תושבי השכונה!

אין ספק כי הנכם מודעים לכך שקציר הדמים בכבישי הארץ הפיל דרבנות פי כמה מהקורבנות שנפלו במלחמות ישראל מאז קום המדינה.

עובדה זו מחייבת כל אחד מאתנו להזהירות יתרה. על כל אחד מאתנו לעסוק בפעולות הסברה, הדרכה, למוד והשתלמות בתוקי התנועה והחליכה הבכונה.

מספרם הרב של כלי הרכב החולך וגדל בשכונה מחייב את הולכי הרגל המבוגרים והטף והזהירות רבה כדי למנוע סכנה.

וזהי מספר כללים השוביים להולך הרגל:

א. השתדל לחצות את הכביש אך ורק במעבר חצייה!

ב. במעבר חצייה מומומר חצה אך ורק באור ירוק!

ג. למני רדתך מהמדרכה לכביש עצור בשפת המדרכה, הסתכל לצדדים וודא שמצב התנועה מאפשר לך חצייה בטוחה.

דע כי רכב הגע במהירות אינו מסוגל לעצור במרחק קצר אפילו בבלימה חרום וזה מקור הסכנה!

דע כי זכות הקדימה בכביש היא לרכב אפילו בהתקרבו למעבר חצייה!

תושב השכונה!

אם תקפיד על שמירת כללים אלו והדריך ותוכיח אח יתר תושבי השכונה בהקפדה על אותם כללים אין ספק כי נצליח להקטין את מספרם של הולכי הרגל הנפגעים בשכונתנו.

דימנט מוביה

המשחקיה שלנו

פריק פריק מה קרה?
במקלט משחקיה.
מה עושים?
חיים משוגעים —
משתעשעים
נוסעים לטיילים.
בואו בואו אליה.
לעשות כאן חיים משוגעים.

אילנית שאלתיאל, בלוק 28

משחקיה

כאן אצלנו במשחקיה
כל הזמן שמחה
צחוק של ילדים שומעים
ויש הרבה משחקים
כולם כאן יושבים ביחד
ומצייירים תמונות
ושעתיים אלו
עוברות מהר מאוד
משחקיה שלנו התגדנו גם אתם
בואו אלינו
אנחנו מצפים לכם.

מתנדבת

המשחקיה בבלוק 28 מופעלת ע"י היחידה להתנדבות של עירית ירושלים.

חופש — תם!

זהירות בדרכים — ערובה לחיים.

ספטמבר — 1977	
יעקבי נעם	601/22

נובמבר — 1977	
נוגן ליאור	264/1
קדם גיל	2/13
לימשיין מלי	201/4
שלמה פימה	25/6
נוב אדי ראמה	8/1
שמני נעמה	16/3
כאבא אריה	3/15
אבימון נעיר	22/28
מהן שמעון	6/41
תמודני מלי	6/3
מזרחי רינן	6/8
מזבי נדיון	6/25
ממסטום חנה	28/41
הרלי גיל	418/14
אייאס עוזאל	412/22
חייש תהילה	412/50
מרזיוס חנה	409/8
גרם נעיר	415/55
ראים ראני	28/12

דצמבר — 1977	
הנר יהושע	2/36
כהן נתנאל	2/37
הורוביץ עדי	200/24
מורדוף אלי	210/100
מרדכי ליאת	210/11
נרשוני אפרת	106/17
בני חדוש	110/26
עקב אילן	109/21
כמה חיוני	107/32
בקלוק יוסף	110/14
שמעון יפה	106/31
מרמון אריאלה	108/23
חייטוב דבורה	108/20
כרמי עמית	13/29
יקופוב אורית	23/13
עדיא חגי	16/6
מושאיוב רחמה	1414/15
מיכאלי שרית	412/34
כהן אליעזר	417/36
מזרחי פרים	10/2
לוי אמיר	7/40
ישוו מזון	6/54
ברסדות חזי	3/9
חפון יניב	7/45
יובל נעמה	3/17

ינואר — 1978	
עוזיי שמואל	421/2
כהן נתנאל גיא	403/8
ברגיג אילני	426/11
בן־יוסף שירת	413/14
רביאב מרוך	1414/19
אבשבול שירת	210/85
של־יוסף אריה	210/31
אלמוני עדת	109/5
כהן איתמר	107/50
יפרח ריוני	102/31
כהן חיים	6/7
מוק עקבי	106/32
הר ציבי	3/21
ולמה תמר	3/31

את רשימת הנולדים המערכת מקבלת מטיפת חלב בנוה יעקב והיא אינה אחראית לשמות ולכתובות.

"כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו"
תושבים נכבדים!

בשכונתנו תחנת מגן דוד אדום, מהמשוכללות בארץ, עם מיטב המיכשור, התחנה נבנתה מתרומות של יהודים בארצות הברית.

התנאי לקיום התחנה הוא הפעלתה על טהרת ההתנדבות על ידי תושבי השכונה.

לצערנו עדיין אין הענות מספקת של התושבים, עד היום התקיימו 3 קורסים לעזרה ראשונה שמבין בוגריהם מתפקדים פחות מ־20 מתנדבים, כולל נהגי האמבולנס.

מחוסר כח אדם התחנה עומדת להסגר.

הנתת דעתך כמה תחנה זו בשכונתנו חשובה לנו ולמשפחותינו?

תחנת מגן דוד אדום פעילה בשכונה, תחסוך זמן חשוב ואולי תציל חיים.

בשכונה המונה כ־15,000 תושב לא ניתן למצוא מתנדבים שיפעילו תחנה?

ככל שנכשיר מתנדבים רבים יותר, ירד העומס מקומץ המתנדבים המתפקדים עתה.

נהג תורן בוגר קורס לעזרה ראשונה תושב השכונה, יוכל להעביר במהירות מירבית מבלי לבזבז זמן יקר בציפיה לאמבולנס מהעיר.

בפציעות קלות אפשר לקבל טיפול בתחנה בשכונה, ואין צורך להטלטל עד העיר.

עם מעט רצון טוב, מאמץ קל והתמדה תוכלו גם אתם תושבי השכונה, לסיים קורס לעזרה ראשונה ולשרת את השכונה שבה אנו חיים.

אנא בואו להרשם לקורס הבא, פתיחת הקורס מותנה בהרשמת מספר מספיק של מתנדבים.

ועדת בריאות, נוה יעקב

מגן דוד אדום נוה יעקב — טלפון 855777

פתוח: כל יום מ־8.00—6.00; בימי ג' 21.30—20.00

מדריך ספורט ראשי חדש במרכז הקהילתי בנוה יעקב

במסגרת הריאורגניזציה במרכז הקהילתי נתמנה מר מקיטון מרדכי, הידוע יותר בשם מיקו, כמדריך הספורט הראשי במרכז הקהילתי. ילדי השכונה המבקרים במרכז מכירים אותו ואת פעילותו הברוכה.

כולנו מקוים שפעולותיו בעתיד יתנו דחיפה לקידום וטיפוח ענף הספורט בשכונתנו ומאמינים שהגורמים השונים המטפלים בנושא זה הן בעיריה והן במוסדות אחרים יתנו את דעתם על חשיבותו ויקצו כח אדם ומשאבים מתאימים ועל ידי כך יעזרו לנו לפתח ענף זה לטובת התושבים, בני נוער ומבוגרים כאחד, דבר זה אף יביא לגיבושו של הנוער בשכונה.

מערכת העלון מאחלת לו הצלחה בתפקידו זה.

זכויות יוצרים

[redacted]

מקיישון מרדכי (מיקו)

האגודה לתרבות הדיור

חברי ועד הבית הנכבדים:

כידוע לכם הנהלת האגודה לתרבות הדיור החליטה לגבות דמי חברות החל מ־1.4.77. זאת כדי לאפשר רמת שירותים גבוהה יותר הניתנת לכם חברי ועד הבית.

בשנת 1977 הצלחנו להגדיל את מספר עורכי הדין העומדים לרשותכם ליעוץ משפטי בנושאי הבית המשותף.

להלן פירוט השירותים הקבועים הניתנים על ידי אגודתנו:

1. **הדרכה בארגון ועד הבית;**
2. **הדרכת ועד הבית בניהול הרכוש המשותף;**
3. **יעוץ משפטי בכל נושאי הבית המשותף;**
4. **מענקים לשיפוץ כניסות וחדרי מדרגות כולל סיוד המקלטים;**
5. **הפצת חומר הסברה, החיוני לניהול הבית במחירים מסובסדים;**
6. **הפצת לוחות מודעות של ועד הבית במחירים מסובסדים;**
7. **מבצעים שכונתיים למען הרמת תרבות הדיור;**

השנה דמי החברות הם כדלקמן:

- **בית מאוכלס עד 23 דירות ישלם 75 ל"י לשנה;**
- **בית מאוכלס מעל 23 דירות ישלם 100 ל"י לשנה;**

תמורת סכום זה יהנה כל ועד בית מהשירותים הנ"ל, כמו כן יקבל חומר הסברה עם הצגת הקבלה ששולמו דמי החברות.

האגודה לתרבות הדיור

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

הרשמת ועדי בתים חדשים לאגודה לתרבות הדיור במשרדי מש"מ נוה יעקב בנין 24/1 בשעות המשרד.

שמואל אבן־אור

נוה יעקב

(מזכרונותי)

עם פעילויות ארגון ה"הגנה" בכפר העברי — נוה יעקב נפגשתי בפרוץ מאורעות הדמים, בשנת 1936, ואני או נער עם נערי הכפר.

זוכרני כשהחלו המאורעות, הביאו לביתנו ארון מתכת ובו רובים שנתנו על ידי הממשלה המנדטורית לשם הגנה על הכפר. אבי הרב יצחק אביגדור אורנשטין ז"ל, היה הממוכתר והאחראי לבטחון הכפר, לכן הביאו את הנשק לביתנו. — כמובן שהחילותי לשחק עם הרובים ותוך זמן קצר נהייתי בקי בהפעלתם כיתר ילדי הכפר.

ביום שני, י"ח בסיון תרצ"ו, החלה ההתקפה הראשונה על הכפר, וגם בלילה שלאחריו חזרו הערבים והתקיפו את הכפר, אבל הם הונסו על ידי המגינים.

אותו זמן היו בנוה יעקב ארבעה נוטרים וקורפורל — הלא הוא מיודענו ירוחם גרינפלד איש הגנה ותיק. כשהתגברו המאורעות וההתקפות הלכו ותכפו עד שהגיעו כמעט להתקפות מדי לילה, צורפו עוד מספר נוטרים ומאוחר יותר הובאו אלינו גם אנשי הנודדת (טנדר), עד שהוקמה משטרת הישובים העבריים. מובן שכל הנוטרים היו חברי ה"הגנה".

בלילות היו מגיעים לנוה־יעקב, חברי הגנה מירושלים שהתגנדבו לשמור בכפר ובבוקר הם היו חוזרים העירה.

ביתו של הרב יהודה ה. ברגמן שהיה הגבוה מכל בתי הכפר, נבחר לשמש תחנת איתות. וממנו אותתו לתחנת המשמר של האוניברסיטה העברית מצד אחד ולזו של עטרות המושב השכן מצד שני.

בין התפקידים שהיו מוטלים על מגיניה של נוה יעקב היו — ליווי המכונית שהסיעה את אנשי הכפר העירה ושמירה על צנור המים שהוביל מים ממעין עין פארה לכפר.

משנעשו היריות למעשי כל לילה — נהיינו בקיאים בקולות הירי מעשה זקן ורגיל. יכלנו להבחין בין יריות של הערבים לבין אלה שלנו, בין יריה שנורתה מרובה אנגלי, קנדי איטלקי וכדומה. או ירית אקדח ומאוחר גם של מקלע לואיס שהובא אלינו.

בכפר נערכו קורסים רבים לאנשי ה"הגנה" מירושלים, ואנו ילדי הכפר היינו משמשים כדוגמא לטירונים הן בתרגילי סדר שלמדנו מפיו של הקורפורל גרינפלד והן בלמוד ברובה ויותר מאוחר גם בשדאות.

בני הנוער המבוגר כבר שמשו כשומרים והוכנסו בסודה של ה"הגנה", המפקד האחראי על נוה יעקב מטעם ה"הגנה" זכור לי היה ישר. כן היה מבקר לעתים קרובות לויצה מי שהיה כעבור זמן מפקד מחוז ירושלים.

לאחר תקופה ארוכה הועבר מחסן הנשק לאחד הבתים הריקים בכפר ששמש גם כמקום הרכזו של ההגנה והנוטרים במקום, עד שנבנה הבית הצבורי שכלל בית כנסת ובית ספר בקומה התחתונה, ונקודת הנוטרים בקומה העליונה.

היו מספר עמדות שמירה שהיו מפוזרות גם בקצוות הכפר וגם באמצעיתם של הבתים.

גם לאחר המאורעות, שימש הכפר כמקום אמונים לאנשי ה"הגנה" בירושלים וקורסים שונים נערכו תמיד בנוה יעקב — עד מלחמת העצמאות. חברי ה"הגנה" בירושלים היו באים ללמוד נשק והמטווחים היו נערכים במחצבה של הכפר הרחק מאוזן כלתי רצויה.

נוה
עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס' 11 אוגוסט 1978
עורך אחראי:
דולפי ינקוביץ
מזכיר ורכז המערכת:
טוביה דימנט
צלם המערכת:
יהושע ילקוקס
חינוך:
אבי קוצ'ין
תרבות ומרכז קהילתי:
הדסה חביב
בריאות, עליה וקליטה:
רחל גרכר וז'נט באומגולד
נוער וספורט:
דניאל קפלן ושבתאי פרנופי
כתובת המערכת:
ת.ד. 27109 נוה יעקב, ירושלים
מודפס בדפוס ג'רוסלם פוסט, ירושלים
העלון יוצא לאור בעזרת
עיריית ירושלים, המרכז הקהילתי,
משרד התחבורה, משרד הקליטה,
וועד השכונה

כדורסל במרכז הקהילתי

סלון "ויקי"
מספרה
לגברות, גברים וילדים
שמחים להודיע לציבור
הלקוחות על פתיחת מחלקה
לקוסמטיקה בניהול
הקוסמטיקאית
אילנה
• טיפול פנים • אפילציה בשיטה חשמלית • הרחקת שערות • צביעת גבות וריסים
• פדיקור • טפול מיוחד לפטריות • טיפול הרזיה • הסרת יבלות
• הרחקת שומנים מיותרים • איפור • עצות ומכירת חומרים
פתוח ברציפות בין השעות 9.00 עד 19.00
מחירים נוחים
הזמנות בין השעות: 13.30—15.00 ומ־20.00—22.00
טלפון 854341
חנות מס' 14 המרכז המסחרי נוה יעקב
להתראות!

למה? • מדוע? • למה? • מדוע? • למה? • מדוע? • למה? • מדוע?

בבנין מס' 412 עד עכשיו אין גינון!
לפי הודעת נציגי ועד הבית בבנין זה אוכלס לפני כשנתיים והם אינם יודעים מדוע עד עכשיו אין גינה בחצר הבנין!
שאלה זו מופנית לחב' "שיכון ופיתוח", לחב' "עמידר" ולחב' "אשטרום".
מחכים לתשובות או יותר טוב... למעשים!

במרכז המסחריבמרכז המסחרי יש מקום מרווח לסניף דאר ועד עכשיו הוא... ריק!
נציין שהובטח לפני יותר מחצי שנה בכתב לועד השכונה ע"י משרד התקשור שסניף הדאר יועבר למקומו הקבוע בשנת התקציב הקרובה...
מתי חושבים במשרד התקשורת להעביר את סניף הדאר כפי שהבטיחו בכתב? למה לא עשו זאת עד עכשיו?

מול השטח שבו נבנה הסופרמרקט החדש נפתח הכביש במרכזו ועד עכשיו לא סגרו אותו בחזרה.
מי פתח? מדוע פתח? מתי ייסגר ויתוקן הכביש על מנת למנוע תקלות ונזקים לרכב ותאונות?
אולי למחלקת מהנדס העיר בעיריה הפתרונות... אנו מחכים לתשובה...

זה עתה נפתח במרכז מסחרי!
בית מרקחת
בנוה יעקב
בית המרקחת לשרותכם
הכל לתינוק ודברי קוסמטיקה
מקבלים מרשמים של קופת־חולים
מאוחדת ומכבי
פתוח: בימים א'—ה' 13.30—08.15, 19.30—16.00
ימי שישי וערבי חגים 15.30—08.15
להתראות!

פיצה
"נוה־יעקב"
מעכשיו משלוחי בית
בין השעות 18.00—21.00
* פלאפל 6.00 ל"י * צ'יפס 5.00 ל"י * סלטים
* פיצה * שתיה * גלידה * סיגריות
טיב — נקיון — מחירים זולים
טלפון 586240

נוה יעקב

עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס' 11 / אוגוסט 1978

★ חדשות ★

אנו שמחים להודיע לציבור בנוה יעקב כי הפרופסור שרי פסיכולוגית בעלת נסיון של ארבעים שנה נענתה לפניתנו ומקבלת קהל מזה ארבעה חודשים בימי חמישי בין השעות 10–12.30 לפנה"צ במשרדי המש"מ בנין 24/1. המעונינים מתבקשים להתקשר למש"מ, טל' 854969 ולהזמין תור.

* * *

בשכונה הוקמה ספריה למשחקים.
הספריה פועלת בבית הספר הממלכתי דתי והיא פתוחה בימי שני בין השעות 16.00–18.00 אחר הצהרים.

* * *

הופעלה תעסוקת בית לנשים שאינן יכולות מסיבות שונות לצאת מהבית לעבודת חוץ.
לביצוע העבודה נשלחו שלוש נשים מתוך השכונה ללמוד והן החלו ללמד אותה לקבוצות נשים בשכונה.
המעונינות יכולות להרשם במשרדי המש"מ בנין 24/1, טל' 854969.
מן הראוי לציין כאן שפעולות אלה של המועצה הסוציאלית בשכונה נעשות בהתנדבות ע"י נשים מתוך השכונה.

* * *

הוחל בבנית הסופרמרקט בהמשך המרכז המסחרי. הבנייה נעשית בקצב מזורז ומועד סיום הבניה המשוער אביב-קיץ 1980.

* * *

בישיבת הנהלת המרכז הקהילתי נמסר לוח הזמנים המשוער להקמת מבני החינוך והתרבות בשכונה:
הספריה — תתחיל לפעול באפריל-יולי 1979.
מבנה לחטיבת ביניים ואולם ספורט — יצא למכרז בקיץ 1979 ומשך הבנייה המשוער שנתיים.
מרכז קהילתי ובריכת שחיה — כנראה יימסרו למרכז בקיץ 1979 ומשך הבנייה המשוער כשנתיים.

* * *

תחנת מגן דוד אדום בשכונה:
עקב מיעוט המתנדבים וליקויים בארגון התורנויות, התחנה איננה מועפלת בשעות אחה"צ והערב.
פנייה להנהלת מד"א שתקציב עובד במשרה חלקית להפעלת המתנדבים, באותה המתכונת הנהוגה במשמר האזרחי, נענתה בשלילה.

עוד יום שחלף

עת ערב ידום המרחב
עלטה ירדה על גבעה
ובעמק בכר הנרחב
אכר רכוב על פרדה

צפורים חגות מעל
כמו ברכת פרדה לשלום
הנה עוד יום שחלף
עוד יום שלא יחזור

והשמש לתוך המטה נכנסה
ליל מנוחה לילה טוב
הילה אדומה מבצבצת
נתראה מחר כאתמול...

חזי מרוז, בלוק 201

אופנה בשכונה

בערב פסח התקיימה בביה"ס הממ"ד בשכונה תצוגת אופנה.
התצוגה נערכה בחסותה של רעיית ראש העיר הגב' תמר קולק אשר גם נכחה בה וכמו כן גם תושבים רבים מהשכונה.
הדוגמניות החיניניות הציגו את מיטב אופנת בגדי האביב והקיץ לקול תשואותיהם החמות של הנוכחים.
התצוגה לא היתה נערכת לולא יוזמתה ומרצה של הגב' חנה דסקל, אשר לא חסכה כל מאמץ, למרות הקשיים בהם נתקלה, לקיים את המופע.
כתושבת השכונה, אני מוצאת חובה לעצמי להודות מעל דפי העלון לגב' חנה דסקל ולמרכז הקהילתי שארגנו את המופע ואני מקווה כי לאור הצלחתו נזכה לראות מופעים נוספים אשר יתרמו לגיבוש חיי הקהילה בשכונה.
תודה מיוחדת נתונה גם למתנדבות ולמתנדבים מתושביהשכונה אשר סייעו ותרמו אף הם להצלחת המופע.

תקוה פרי, בלוק 107/26

תושבי השכונה!

התקפת המחבלים על אוטובוס הדמים בכביש החוף, הפיגועים באוטובוס מס' 12 ובשוק מחנה יהודה ומציאת מטעני חבלה באוטובוס מס' 25, מחזירים אותנו למציאות מרה של חזית הפנים ומזכירה את חובתנו להיות ערים ולקיים את בטחון ילדינו וכני משפחותינו בתוך בתינו.
מיותר הוא להזכיר שגם אלינו חדרו לא פעם מחבלים אך למזלנו לא גרם הדבר לאבדות בנפש וברכוש. כיום פעילים במשמר האזרחי בשכונתנו מספר קטן יחסית של מתנדבים, המהווים גרעין בסיסי בלבד, אשר עליהם מוטלות כל המשימות.
פעילים אלו לא יחזיקו מעמד ללא עזרתכם, ולמרות מסירותם לא קיימת שמירה רצופה וישנם לילות ללא שמירה.
התחמקות מחובה מצפונית זו מסכנת את חיי ילדינו ומשפחותינו וכולנו עדים לכך כי הסכנה קיימת והיא אינה דמיונית.
אנו קוראים לכל תושב שחיי משפחתו וילדיו יקרים לו לבוא ולעזור במשימה חיונית זו כי בדמנו היא.
אנו מקוים שקריאתנו זו תיגע ללב רבים מתושבי השכונה ונתלכד כולנו להגברת בטחוננו ולמניעת פעילות מרצחים בקרבנו.

תושב יקר!
למען בטחון שכונתנו התגדב למשמר האזרחי!
הצטרף נא אל מאות המתנדבים הפעילים בשכונה!
ההרשמה בבסיס ההפעלה של המשמר האזרחי בנקודת המשטרה בשכונה בכל לילה בין השעות 20.00 בערב עד 5.00 בבוקר. טלפונים מס' 854093, 854614.

מקוים להיענותכם וממתינים להצטרפותכם,
בתודה,
ועד השכונה

המרכז הקהילתי נוה יעקב מחפש מתנדבים מבין תושבי השכונה המוכנים ויכולים לתרום ממרצם, כשרונם וזמנם למען כלל תושבי השכונה בכל תחום שהוא.
המעונינים יפנו למשרדי המתנ"ס.

מועדון לאשה

מסיבת סיום התקיימה בחודש יולי ב"מועדון לאשה" מסיבה זו חתמה את הפעילות השנתית של המועדון.
במשך כל תקופת פעילותו, החל מחודש נובמבר, התקיימו בימי ד' מפגשים עם בעלי מקצוע שונים, הרצאות בנושאי חברה, ברי־אות וחינוך, יעוץ והדגמה באחזקת הבית, מלאכת יד ועוד.
כן נתקיימו פעולות גדולות חד פעמיות, כמו: תצוגת אופנה, ערב מאכלי גבינה, קוסמטיקה ועוד.
במועדון השתתפו במשך שנת הפעילות כ־150 נשים מתושבות השכונה.
מספר נשים חברות המועדון השתתפו ב־סמינר לפעילות קהילתיות שהתקיים בבית "הויס" בהרצליה.
המועדון, שמופעל בשיתוף המרכז הקהילתי והמועצה הסוציאלית, יפתח מחדש לאחר החגים ולקראת השנה הבאה אנו מקווים להרחיב את חוג המשתתפות ופרטים יפורסמו בקרוב.

הדסה חביב

סמינר לפעילות קהילתיות

שמחתי להשתתף בסמינר לפעילות קהילתיות שנערך בבית "הויס" שבהרצליה ואשר השתתפו בו פעילות מהמרכז הקהילתי בנוה יעקב והמרכז הקהילתי ברוממה.
הנושאים שלמדנו בסמינר כללו הרצאות על ספרות ילדים, פסיכולוגיה, איך להכין מסיבות ומהם השרותים שהשכונה זקוקה להן.
היה זה סמינר מענין, מועיל ומלא חוויות למשתתפות בו אשר בסיומו נערך מפגש מסכם ושמח של כל הפעילות מרוממה ומנוה יעקב ועל ידי כך נוצר הקשר ביניהן ואני תקוה שימשך לתועלת שתי השכונות.

יעל דימנט

פרס "בונדס"

הנער זבטאשוילי לוי, הלומד בכיתה ז' בביה"ס הממלכתי בנוה יעקב קיבל במתנה, מידי ראש העיר טדי קולק, אגרת חוב של מלוה העצמאות והפיתוח (הבונדס) בסך 250 $.
האיגרת, שנמסרה לנער בטקס שהתקיים ב־2.5.78 בעיריית ירושלים, היא לכבוד בר המצוה שלו ונתנה ע"י הגב' בפי לואיס ונכדיה רחל, רות ודוד רוזנברג המתגוררים בדנבר, קולורדו שבארה"ב.
בתמונה: ראש העיר מעניק ללוי זבטאשוילי את איגרת החוב בשמימון עומדת אמו הגב' שולמית זבטאשוילי ומשמאל עומד מר ליאו קראון, מנהל משרד מפעל העצמאות והפיתוח בירושלים.

תקוה פרי

ערב שירה בציבור של שירי עם רוסיים ב"לבוש עברי"

ערב שירה בציבור של שירי עם רוסיים בתרגום עברי, בלווי שקופיות ואקורדיוניסט נערך ע"י המרכז הקהילתי.
ערב זה בו השתתפו עולים חדשים מרוסיה וותיקים, פתח את סידרת האירועים שיערכו בשכונה במסגרת חגיגות שנת השלושים לקום המדינה.
היה זה ערב מהנה, ומלא חויות למשתתפים בו, ששרו בשמחה ובהתלהבות שירי עם רוסיים, מתורגמים לעברית ושירים עבריים שמילותיהם חוברו בתקופת העליות הראשונות, בטרם מדינה, למנגינות רוסיות מקוריות, וחבל שהשתתפות התושבים מהשכונה היתה מועטה.

כל הכבוד!

[redacted]

ענת אלגרד תושבת שכונת נוה יעקב

ענת ואורי אלגר הם תושבי השכונה אשר תודות לעירנותם נמנע אסון כבד לנוסעים באוטובוס בקו 25.
וזהו סיפור המעשה:
ביום שני ה־12.6.78 נסעו בני הזוג באוטובוס בדרכם העירה. בהגיע האוטובוס לצומת הגבעה הצרפתית–גבעת המבתר הבחינה ענת בחבילה חשודה מונחת מתחת למושב, והיא הסבה את תשומת לב בעלה לכך.
בני הזוג קראו לנהג לעצור והודיעו לו על מציאותה של החבילה החשודה. האוטובוס נעצר והנוסעים ירדו ממנו.
המשטרה שהוזעקה הגיע למקום במהירות וחבלן המשטרה שבדק את החבילה מצא שהיא מכילה מטען חבלה.
המטען פונה מן האוטובוס ופוצץ בשטח הפתוח.
מערכת העלון מעבירה לבני הזוג אלגד את הוקרתם והערכתם של תושבי השכונה ופונה בקריאה לכל התושבים לעשות כל מאמץ ולגלות עירנות לנעשה סביבם גם בשכונה וגם באוטובוס ולדווח על כל תנועה וחפץ חשודים.

תצוגת מאכלי גבינה

במועדון לאשה של המרכז הקהילתי נערך ע"י תנובה ערב מאכלי גבינה.
הערב נערך בחסותה של המועצה הסוציאלית והודגמו והוגשו בו לטעימה מאכלי גבינה מגוונים כמו: חטיפים עם ממרחי גבינה שונים, מגשי גבינות וסנדביצ'ים וכן הוצגו כמה מסוגי הגבינות הצהובות בשמותיהם.
היה זה ערב מענין שהוסיף רבות למשתתפות בו ונקווה שיהיו עוד ערבים כאלה.

דימנט יעל

[redacted]

ערב תצוגת מאכלי גבינה במועדון לאשה

זכויות יוצרים

סלון לקוסמטיקה בנוה יעקב

נוה יעקב 407/7 — טלפון 855508

קוסמטיקאית בעלת דיפלומה בינלאומית

מבצעת נקוי ועסוי פנים, הרקחת שער — מכל הגוף באחריות

פדיקור, הרזיה, עסוי

— מחירים נמוכים מהרגיל —

КОСМЕТИЧЕСКИЙ КАБИНЕТ В НЕВЕ-ЯАКОВ

407/7 тел. 855508

Косметолог

обладатель международного диплома

● чистка и массаж лица ● педикюр ●

● удаление пятен и бородавок ●

● волос на лице, руках, ногах ●

Цены низкие

אל תושבי השכונה

הננו להביא לידיעתכם כי מר בריוך פיון צורף כחבר בועד השכונה ומונה על ידו לשמש גזבר בשכון השכונה.

במסגרת תפקידו זה הוטל עליו לטפל בכל נושאי הכסחון והחירום של השכונה.

ועדי בתים ותושבים המעוניינים להעלות בעיות ולהציע הצעות בנושא, יפנו לועד השכונה, ת.ד. 27026 או למיפון 854969 עד השעה 15.00, ולטלפונים 854093, 855777, משעה 20.00.

אנו נקדם בברכה כל תושב שיציבה להשות שכם ולפעול למען קידום נושא השוב זה.

בברכה,

ועדי השכונה

5 דקות עם...

אבי נוריאל

המערכת: האם תוכל להסביר לנו מהו מרכז קהילתי?

אבי נוריאל: המרכזים הקהילתיים (מתי"שים) הוקמו ע"י המשלבה כחברה משלמתית בשנת 1967/68 בעקבות ירושתו של שר החינוך והתרבות המנוח זלמן ארן ז"ל. הוא ביקש לדעת מה עושה עם ישראל בשעותיו הפנויות (ארך הוא מנצל אותן (זה היה עוד לפני הפ. אר.אן הטלוויזיה), ארן הזה מדע לבניה שנקי. הוא רצה שהיא בעיקר לעולים שעליהם היתה קשה ושברו בערי המיפתח או בשכונות שוליים בערים הגדולות. המטרה הראשונית של המרכז הקהילתי בזמנו היתה להביא פעי. לות הרבות ספורט הסכלה וחברה אל התוש. בים בקבוצה לאפשר לדם ניצול נכון יותר של. עצות הפנאי. מאז הקמתה התפתחה החברה לתתי"שים באופן הדרגתי ביותר היא קיבלה על עצמה משימות קשות ומורכבות ששינו את אופיו של המתי"ש ממרכז תרבות למרכז קהי. לתי. המאגד המפעיל מתוכו את מרבית השרו. תים הקהילתיים הקיימים כיום בחברה הישרא. לית. לא רק באיכות התפתחה החברה למת. "שים אלא גם במספר המרכז אחד ב1968 מפעילה כיום אחבדה יותר מ־80 מרכזים ברחבי הארץ. 11 מהם פועלים בשכונות ירו. שלים.

המערכת: האם 11 המרכזים הקהילתיים ב־ירושלים הוקמו על בסיס שכונתי או מה היו הקריטריונים להקמתם בקבוצות בהם הם מצויים?

אבי נוריאל: ישנן שם: הגדרות לקהילה. מה יכולים לקרא קהילה לבעלי מקצוע מסויים כגון רופאים, או מורים: אבי יכולים לכנות קהילה עדה סטוריית ואנו יכולים לכנות קהי. לה אנשים הגרים במקום גיאוגרפי מסויים.

המערכת: האם מהו מבנה המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: המרכז הקהילתי בנוה יעקב

מנהל המרכז הקהילתי "נוה יעקב"

כלומר תושבי שכונה מסויימת מהווים קהילה או תושבי עיירה, מושב, קיבוץ וכו'.

ההגדרה בעיקרה לא מתחשבת בכך הקבוצת קהילה היא ההגדרה הגיאוגרפית. כך ש־11 המרכזים בשכונות ירושלים הוקמו על בסיס הגדרה שכונתית (נוה יעקב, בקעה, תלפיות, רוממה, קרית יובל וכו').

המערכת: לפני שהוחלט על הקמת המרכזים הקהילתיים בארץ, האם היה נסיון מדים לכך? והאם קיים דבר דומה במדינה אחרת?

אבי נוריאל: בארצות הברית היא יש את המע. רכת המפותחת ביותר של מרכזים קהילתיים. גם באירופה התפתחה מערכת של מרכזים אולם לא באותה רמה כמו בארה"ב. המרכזים שלנו בארץ יונקים חלק מהדגש הנכסון שלהם מהמרכזים הקהילתיים היהודיים בארה"ב, אם כי יש שוני בין שתי המערכות. כאן האתגבו את צורת פעולתו של המרכז לארמי ולתנאים היהודתים בארץ. המרכז הקהילתי היהודי ב־ארה"ב מתפתח בדרך כלל סביב החיים בבית. הכנסת והמרכז הקהילתי. והקהילה מקיימת את הפעילות במרכז. היא המגייסה כספים, בונה את הבית, קובעת את תוכנית הפעולה וכו'. בארץ הכוון הוא הפוך, הקהילה מקבלת את המרכז הקהילתי ולא יומנו את הקמתו.

המערכת: האם אינו חושב כי הדרך בה מרכזים מרכזים קהילתיים בארץ, לפיה הי מימנו המלוים על הקמת מרכז קהילתי, מונעת בעיות המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: בהחלט, אין ספק בכך שיש סכנה; אולם אסור לנוקשות שהחברה הישי. ראלית היא עדיין חברה צעירה והתהליך הוא תהליך ארוך המשלב בתוכו את תהליך התבג. יותה של החברה הישראלית (כולל החיבו הטבילה שבוה) כך שהיא תוכל לקיים בעצמה את מסורותיה הקהילתיים. המימסד בארץ על אף שהוא היוזם את הקמת המרכזים הקהילי. תיים, הוא הותר לכך שמעורבות של התושבים בתהליך ההקמה והתכנון היתה להביא פעי. לות הרבות ספורט הסכלה וחברה אל התוש. בים בקבוצה לאפשר לדם ניצול נכון יותר של. עצות הפנאי. יש בדים מקומות שהתושבים שותפים בתהליך המשבא. מאז הקמתה התפתחה החברה ובירושלים אנו עדיים לכך שחלק מהשכונות אשר אין בהן עדיין מרכזים קהילתיים מפעי. לות לתצום כבדים על העיירה והחברה למת. "ים לפתוח בשכונותיהם מרכזים קהילתיים. בנוה יעקב אנו מרגישים בתהליך החיובי של מעורבות התושבים בעודות ובתכנון פעולות ובריתים שונתרתים לבוא. ; יעדת תרבות, קליטה, בריאות ועוד. כמו כן בהנהלת המרכז יושבים שלושה נציגים מתושבי השכונה.

המערכת: מהי פעולתם במרכז קהילתי בשכונה? ומהי המבנה הארגוני של המרכז?

אבי נוריאל: אתחיל מהחלק השני של השאלה — בראש המרכז עומדת ההנהלה שבה יש 9 חברים אליהם מתוגמנים כמשתתפים קבו. עים מנהלי בתי"ס, מנהלת המפיע. ובי. קרוב יצטרפו גם יושבי ראש ועדי ההורים של בתי"ס. תפקיד ההנהלה ועדותיה הוא לקבוע את מדיניות המרכז ולהקציב משאבים לפעולות השונות. המרכז הקהילתי אין

הבית מס' 2

פינת ועד הבית

תרבות דיור, איכות חיים וקידוב חלבבות, נמוגו אלה באלה ויצרו חווי חיים משותף בבית מס' 2 בנוה יעקב.

מיד בהכנסך לשכונה, אתה נתקל בו — בית מס' 2 — טובל בירק, ואם תטרח להתקרב, תוכל אולי לחוש באותם מרכיבים המאפיינים בית זה.

גינה מטופחת, נקיון הגינה וחדרי המדרגות, ויחסי שכנות מופלאים בין הדיירים. בערבו של יום קיץ תם תוכל לפגוש בבנין 2 את האמהות והאבות היוצאים עם ילדיהם אל החצר, נהנים ממשב רוח קרירה, משיחה בחברותא או משחק בכדור, ואם ממאן החום להשבר אפשר עדיין להזור לאחר השכבת הזואטטים, וכבר יש מי שמוריד קפה ועוגות ומישהו מוסב נאמר מישהו מורידה ברוקס וחמוצים וכבר יש לך מפגש חברתי בלתי מחייב ללא תכנון וארגון מראש.

ואם דוקא תרצה תכנון וארגון, נסה נא להציע פעם ולבדוק מה קורה כאן בערב יום העצמאות, הרי לך קומזיץ לתפארת אורות מנצנצים, שלטים מוארים, חבורת הדיירים יושבת מסביב לחדורה, קולות הזמר בלווי אקורדיאון, כבר נשמעים למרחוק וכולם כאן, גם הזואטטים וכל מה שתרצה יש כאן בשרים על האש, סלטים, חמוצים, פתות, בירות, משקאות שונים ומה חסר כשאפשר גם לקנה בכוס קפה מהבלי ? (אי אם תרצה תמצא גם מישהי שהזדרזה להביא מה עם נענע לאלו החדרים לשנתם).

מתארגן משחק ביגנו עם פרסים והגרלות והנה כבר מגיע הערב לקיצו והכל הולכים לגום את שנתם.

למחר בבוקר כבר לא תוכל לנחש מה אירע אבן בליל אמש כי הסדר והנקיון חזרו לקדמותם. ענין של איכות חיים? למה לא ?

רנה צוריאל

לשרותכם בשכונה

צלם

מבצע עבודות צילום שונות,

סידורים מיוחדים לשמחות, בתי־ספר,

גני ילדים ומוסדות אחרים

יהושע וילקוסקי

נוה יעקב 415/16 — טלפון 855856

זכויות יוצרים

חוג לחליל במרכז הקהילתי

כמה שמצב ענינים זה צודק הרי שמבחינת המרכז זהו מחיר כבד מאוד לאפשרויות פעולתו.

המערכת: האם אתה חושב כי 70% מהתו. שבים מפעילים את המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: בבחון בין אחוז האנשים המכורים והודעים על קיומו של המרכז הקהי. לתי לבין אחוז האנשים הבאים לפעולות במר. כז. נראה לי שהאחוז שעיינת בשאלתך זהו פחות או יותר האחוז של התושבים הידודים על קיומו של המרכז, זאת מאחר שחלק מה. פרסומים שלנו מגיע לתיבת דאר של כל משי. פחה בנוה יעקב ולכן סביר שאחוז גבוה מה. אוכלוסיה ידע על קיומנו. לגבי אחוז המשתת. פים איננני כבר בתשובה הקודמת.

המערכת: בראיון המערכת שוחחו עובדי עם קולות חדשים שאלנו אותם אם הם יודעים מה נעשה במרכז הקהילתי ואם הם מכירים אותו.

אבי נוריאל: סה"כ מועסקים כרגע במרכז יותר מ־50 עובדים מיעוטם במשרה מלאה ומרי. ביתם מדריכים מקצועיים העובדים על בסיס של שעות.

המערכת: האם אתה חושב כי 70% מהתו. שבים מפעילים את המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: המרכז פועל בשני משטרים עיקריים המקיפים את מכלול חיי הקהילה בשכונה.

א. מישור שבו אנו מפעילים מערכת מגוונת של חוגים נושאים ופעולות תרבות. במס' נרת זו לא נראה לי שיש צורך לפרט מה מגוון החוגים והפעולות כי הם רבים.

ב. מישור של העבודה הקהילתית אנו מאחרים צרכים. העבודה במישור זה היא יסודית מאוד ואיכית מאוד. במסגת זו מפעילים עיריתים קהילתיים ועדות הי. מופעלות ע"י התושבים בממנה למצוא פתרונות לבעיות ולשפר את איכות החיים והסביבה. תוכניות כגון: הפעלת מועדוניות לילדי ביה"ס הממ"ד, אירגון והפעלת קיטנה לאמהות וילדיהן, הפעלת חוגי הו. רים, סיוע בקליטת המבהרתית של העי. לות ועוד. פעולות אלה מתבססות בעיקר על יצירת קשר אישי יסודי ופוסקה עם כל האוכלוסיה ובכל הגילים אינני רוצה ליצור רושם מוטעה כאילו העבודה שלנו היא כזו שכל השכונה רושמת פעילות קהילתית. הלואי והיה כך. יש לנו קשרים טובים ובזיקים עם חלקים שונים בקהילה יש לנו הרבה משתתפים בעיקר בחוגי הפנאי בבה"ס למוסיקה. אולם על אף האפשר גם מקום פעולה למרכז הקהילתי, עד

זכויות יוצרים

מקומות פעולה משלו, ואין אנו יכולים לפתח פעילות המתיחדת מקום מיוחד.

כן אין אנו יכולים לפתוח פעולות בשעות לפנה"צ ויש כאן עשרות ואולי מאות של נשים, ילדים ובשישים שיכולים היו למצוא תעסוקה במרכז בשעות לפנה"צ. מבני בתיה"ס מבשמשים קודם כל כמתות לילמוד ובמידת האפשר גם מקום פעולה למרכז הקהילתי, עד

זכויות יוצרים

כמות שמצב ענינים זה צודק הרי שמבחינת המרכז זהו מחיר כבד מאוד לאפשרויות פעולתו.

המערכת: האם אתה חושב כי 70% מהתו. שבים מפעילים את המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: הבה נבחון כך אחוז האנשים המכורים והודעים על קיומו של המרכז הקהי. לתי לבין אחוז האנשים הבאים לפעולות במר. כז. נראה לי שהאחוז שעיינת בשאלתך זהו פחות או יותר האחוז של התושבים הידודים על קיומו של המרכז, זאת מאחר שחלק מה. פרסומים שלנו מגיע לתיבת דאר של כל משי. פחה בנוה יעקב ולכן סביר שאחוז גבוה מה. אוכלוסיה ידע על קיומנו. לגבי אחוז המשתת. פים איננני כבר בתשובה הקודמת.

המערכת: בראיון המערכת שוחחו עובדי עם קולות חדשים שאלנו אותם אם הם יודעים מה נעשה במרכז הקהילתי ואם הם מכירים אותו.

אבי נוריאל: סה"כ מועסקים כרגע במרכז יותר מ־50 עובדים מיעוטם במשרה מלאה ומרי. ביתם מדריכים מקצועיים העובדים על בסיס של שעות.

המערכת: האם אתה חושב כי 70% מהתו. שבים מפעילים את המרכז הקהילתי?

אבי נוריאל: המרכז פועל בשני משטרים עיקריים המקיפים את מכלול חיי הקהילה בשכונה.

א. מישור שבו אנו מפעילים מערכת מגוונת של חוגים נושאים ופעולות תרבות. במס' נרת זו לא נראה לי שיש צורך לפרט מה מגוון החוגים והפעולות כי הם רבים.

ב. מישור של העבודה הקהילתית אנו מאחרים צרכים. העבודה במישור זה היא יסודית מאוד ואיכית מאוד. במסגת זו מפעילים עיריתים קהילתיים ועדות הי. מופעלות ע"י התושבים בממנה למצוא פתרונות לבעיות ולשפר את איכות החיים והסביבה. תוכניות כגון: הפעלת מועדוניות לילדי ביה"ס הממ"ד, אירגון והפעלת קיטנה לאמהות וילדיהן, הפעלת חוגי הו. רים, סיוע בקליטת המבהרתית של העי. לות ועוד. פעולות אלה מתבססות בעיקר על יצירת קשר אישי יסודי ופוסקה עם כל האוכלוסיה ובכל הגילים אינני רוצה ליצור רושם מוטעה כאילו העבודה שלנו היא כזו שכל השכונה רושמת פעילות קהילתית. הלואי והיה כך. יש לנו קשרים טובים ובזיקים עם חלקים שונים בקהילה יש לנו הרבה משתתפים בעיקר בחוגי הפנאי בבה"ס למוסיקה. אולם על אף

זכויות יוצרים

מקומות פעולה משלו, ואין אנו יכולים לפתח פעילות המתיחדת מקום מיוחד.

כן אין אנו יכולים לפתוח פעולות בשעות לפנה"צ ויש כאן עשרות ואולי מאות של נשים, ילדים ובשישים שיכולים היו למצוא תעסוקה במרכז בשעות לפנה"צ. מבני בתיה"ס מבשמשים קודם כל כמתות לילמוד ובמידת האפשר גם מקום פעולה למרכז הקהילתי, עד

זכויות יוצרים

אירועי "יום ירושלים" בשכונה

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

זכויות יוצרים

קהל הצופים בערב "נוה יעקב" ביום ירושלים

במסגרת אירועי שנת השלושים למדינה וח־ גיגות "יום ירושלים" נערך בשכונתנו מפגש של לוחמים ותוקיקים מתושבי "הכפר העברי נוה יעקב" שהיו אורחי השכונה.

האירוע החל בסיור מרגש ומלא חווויות וזכרונות של האורחים בשטח המחנה הצבאי, ליד השכונה, שהוקם על הריסות הכפר ובי. סומו התקיים ערב חגיגי שיוחד ל"נוה יעקב".

בחלקו הראשון של ערב זה הופיעה מקהלת "ילדי בית הספר הממלכתי בשורי ירושלים וילדי בית הספר הממלכתי דתי הופיעו במסכת שנת 1948 ע"י תושבי ומגיני המקום מאותה התקופה.

מחרוזת של שירי שלשים שנות המדינה מפי הזמרת ציפי זרקנין ובלווי הפסנתרן ליאון שיינמן סיימה ערב מהנה ומרגש זה שאורגן ע"י צוות המרכז הקהילתי בשיתופם של כמה מתושבי השכונה, חברי ועדת התרבות השכו. נתית ומר שמעון ברמן מבית הכנסת "מנחתי בנימין" מראשוני המתיישבים במקום מיד לאחר מלחמת ששת הימים.

כן התקיימה בבית הספר הממלכתי דתי, במסגרת האירוע, תערוכה על שלושים שנות המדינה אותה הכינו תלמידי בית הספר והיא כללה את ישובי חומה ומגדל, ההעפלה וה־ עליה, הצנחנים בשיראל, ירושלים, צה"ל ושכו. נת נוה יעקב אז והיום.

מן הראוי לציין שמבין השכונות החדשות בירושלים, שכונתנו היא השכונה היחידה שהיגה בעלת עבר מפואר, היא שוכנת בלבו של אזור שהיה בהקופת המקרא בתחום נח. לתו של שבט בנימין ובנבחה בגבוליותיו של ישוב יהודי שהיה קיים במקום עד ליום ה־ 17.5.48 יום בו הוא פונה ע"י תושביו ומגיני שנפוגו, לאחר קרב אכזרי ועמידת גבורה, באישון לילה דרך ההרים עם פנועיהם להר הצופים בהשאירם מאחוריהם את כל רכושם כשליבם דואב על עמל של שנים שירד לטמיון.

במשך כל הזמן חיו אנשים אלה והתקוה בליבם שיוכלו לשוב ולבנות מחדש את חור. בות כפרם ואכן, בזכות סבלותיהם ועמידתם העיקשת, במשך כל שנות קיומו של הכפר חולמם ותקותם תתשמע "שבו בנים לגבולם" התישבותם שנהרסה עד היסוד ע"י הערבים חדושה את ימיה לאחר שחורר האויור במלחמת ששת הימים.

ריאמנס טוביה

מר שמואל אבן אור בנו של הרב י. א. אורנשטיין זצ"ל ממייסדי "הכפר העברי נוה יעקב"

מר יעקב פרינקר בנו של נתן זוב פרינקר (בר"יקר) זיל ממייסדי "הכפר העברי נוה יעקב" והילד הראשון של הכפר

ילדי בית הספר הממלכתי דתי בהופעתם בערב "נוה יעקב" במסכת על יסוד אגדות "הכפר העברי" וקבות אדמות נוה יעקב מידי ערביי הכפר "בית חנינא" ע"י הרב י. א. אורנשטיין זצ"ל.

חלק זה הסתיים במופע חלילית ע"י חניכי המרכז הקהילתי.

חלקו השני של הערב הוקדש לסיפורה של נוה יעקב והעלו בו סיפורים וזכרונות מן המקום מהימים הראשונים, ימי טרום המדינה עד לשנת 1948 ע"י תושבי ומגיני המקום מאותה התקופה.

מקהלת ילדי בית הספר הממלכתי בהופעתם בערב על "נוה יעקב"

פינת התחבורה

אל תושבי השכונה!

אין ספק כי הנכם מודעים לכך שקצירי הדמים בכבישי הארץ חפיל לזרבנות פי כמה מקורבנות שנפלו במלחמות ישראל מאז קום המדינה.

עובדה זו מחייבת כל אחד מאתנו להזהרות יתרה. על כל אחד מאתנו לעסוק בפעולות הסברה, הדרכה, למוד והשתלמות בחוקי התנועה והחליכה הנכונה.

מספרם הרב של כלי הרכב ההולך וגדל בשכונה מחייב את הולכי הרגל המבוגרים והקף להזהרות רבה כדי למנוע סכנה.

והרי מספר כללים חשובים להולך הרגל:

א. השתדל לחצות את הכביש אך ורק במעבר חצייה!

ב. במעבר חצייה מרומזר חצה אך ורק באור ירוק!

ג. לפני רדתך מהמדרכה לכביש עצור בשפת המדרכה, הסתכל לצדדיים וודא שמצב התנועה מאפשר לך חצייה בטוחה.

דע כי רכב הנע במהירות אינו מסוגל לעצור במרחק קצר אפילו בבלימת חרום וזה מקור הסכנה!

דע כי זכות הקדימה בכביש היא לרכב אפילו בהתקרבו למעבר חצייה!

תושב השכונה!

אם תקפיד על שמירת כללים אלו ותדריך ותוכיח את יתר תושבי השכונה בהקפדה על אותם כללים אין ספק כי נצליח להקטין את מספרם של הולכי הרגל הנפגעים בשכונתנו.

דימנט טוביה

החופש — תם!

זהירות בדרכים — ערובה לחיים.

המשחקיה שלנו

פריק פריק מה קרה?
במקלט משחקיה.
מה עושים?
חיים משוגעים —
משתעשעים
נוסעים לטיולים.
בואו בואו ילדים
לעשות כאן חיים משוגעים.

אילנית שאלתיאל, בלוק 28

משחקיה

כאן אצלנו במשחקיה
כל הזמן שמחה
צחוק של ילדים שומעים
ויש הרבה משחקים
כולם כאן יושבים ביחד
ומציירים תמונות
ושעתיים אלו
עוברות מהר מאוד
משחקיה שלנו התגבנו כן אתם
בואו אלינו
אנחנו מצפים לכם.

מתנדבת

המשחקיה בבלוק 28 מופעלת ע"י היחידה להתנדבות של עיירת ירושלים.

שבת עיון בעפרה

בשבת פרשת "בחוקותי" התארחנו כ־15 משפחות מנוה יעקב בישוב עפרה הנמצא צפונית מרמאללה. היה זה במסגרת המזור לתרבות תורנית של המרכז הקהילתי בנוה יעקב.

מטרת האירוח היתה להתרשם מהווי של שבת מסורתית באווירה שונה, תוך כדי דיו. נים ושיחות בנושא "המשפחה לאור בעיות המאה ה־20".

לעפרה הגענו קצת לפני כניסת השבת והת. ארגנו בבית ספר שדה שבמקום. התנאים היו טובים כשמטבלות עמודות לילדים ולפעוטות מאפשרות להוריהם להתפנות וליהנות מהפס. נשים המשותפים.

המשפחות המשכונה שנטלו חלק בשבת זו, הינן בעלות רקע מגוון — חלקן חילוניות וחל. קן דתיות; אולם כולן השתלבו היטב במסגרת החדשה שנוצרה, ונהנו הנאה־מרובה.

בליל שבת נערך לנו "חידון זוגות" שב. מהלכו סיפר כל זוג על עצמו וכך תוך זמן קצר נפלו המחיצות בין האנשים, האווירה התחממה והיתה לבבית ביותר למרות שקודם לכן לא הכרנו איש את רעהו.

במשך השבת שמענו מספר הרצאות מלאפות מפיה של הרבנית רחל נריה בנושא המשפחה המורחבת, ולאחריהן שוחחו המשתתפים ביני. הם, והגיעו את דעתם בבעיות שונות בתחום המשפחה בבאה ה־20: חלוקת התפ. קידים בין ההורים, סמכויות ההורים, מעמסת הנטל הכלכלי כאשר שני בני הזוג עובדים ודאגות לפרנסה, השאיפה להגדלת הנכסים והרכוש מול השאיפה לחיות חיים ערכיים כשבראש המאמצים חינוך הילדים ועוד.

בנושא האחרון, התרשמנו בצורה בלתי אמצעית מאנשי עפרה שונחי בתים מרוחקים בעיר ועברו לגור בישוב מבודד ומרוחק וזאת מנגיעים אידיאולוגיים טהורים — ישוב ארץ ישראל, ומתוך בריחה מהמרוץ הבלתי פוסק להעלאת רמת החיים.

היתה זאת שבת מאפסת בבלי לתכנן זאת מראש, ראינו באיזו קלות יכולים להיוותר קש. רים בין אנשים. נשאלת השאלה האם צריכים שכנים להפגש במקום מרוחק מביתם כדי להכיר היטב איש את רעהו. הרי אפשר לפקוח עיניים ולגעות ממש ליד הבית אנשים שיכו. לים להיות לחברה בעימה, לאגיש שיח בעי. מים, לעזרה הדדית ואולי כאלה שקודקים לחב. רה ולאזון קשבת של השכן ממול.

אבי ברמן, בנין מס' 1

הורים שימו לב!

המערכת החליטה להוסיף החל מהעלון הבא מדור חדש "אלבום משפחתי". תנכם מוזמנים לשלח לנו תמונות של ילדיכם עד גיל 5.

המערכת שומרת לה את הזכות לבחור את התמונות הטובות וה. מעניינות ותפרסמן בעלון. יש לציין על גבי התמונות את הכם והכתובת בכתב ברור.

ספטמבר — 1977

יעקבי נועם — 601/22

נובמבר — 1977

נגן ליאור — 204/1
קדם גיל — 2/13
לימשיין אלי — 207/4
שלמה מימון — 25/6
גנב ארי האימה — 8/1
שמני נעמה — 16/5
באבא אריה — 5/15
אבגמן נעה — 22/28
כהן שמעון — 6/41
תפודי מלי — 6/3
מזרחי רונן — 6/8
קוכי גיתון — 6/25
מסמכנים חנה — 28/41
הילי גיל — 418/14
אריאב עוזיאל — 412/22
דיריש תחילה — 412/50
מרוביב חנה — 409/8
גרם נעה — 415/55
ראיס ראני — 28/12

דצמבר — 1977

חני יהושע — 2/36
כהן נתנאל — 2/37
דורוביץ עדי — 200/24
מנדרוף אלי — 210/100
בריבי ליאת — 210/11
בשמוני אפת — 196/17
בני הרוש — 110/26
יעקב אילן — 169/27
מקה רוני — 107/32
בסליק יופה — 110/14
שמעון יפה — 106/31
מרפוס אריאלה — 108/23
חיימוב דבורה — 108/20
בכמו עמנו — 13/29
יוסופוב אורית — 23/13
קוכי ריקי — 16/6
מרשאוב רותמה — 1414/15
מיכאלי שירית — 412/34
כהן אליעזר — 417/36
מזרחי מרים — 10/2
לוי אמיר — 7/40
רשור מורן — 6/34
בוריפוות חני — 3/9
חסדו ענת — 7/45
יוכל נעמה — 3/17

ינואר — 1978

עזרחי שמואל — 421/2
זילבר מן ניא — 403/8
בנינע אילנ — 426/11
בן־דיוסף שירית — 413/14
יבאב בדוב — 1414/19
אבשמוני שירית — 20/85
אוביבוב מיכל — 219/71
פלרטו ענת — 109/5
כהן אביגיל — 107/50
יפרח חיני — 102/31
כהן חיים — 6/7
מרב קנבל — 106/32
דה ינים — 3/21
ולמה תמר — 3/31

את רשימת הנולדים המערכת מקבלת מטיפת חלב בנוה יעקב והיא מודה אחראית לשמיה ולכתוביה.

"כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו"

תושבים נכבדים!

בשכונתנו תחנת מגן דוד אדום, מהמשוכללות בארץ, עם מיטב המיכשור, התחנה נבנתה מתרומות של יהודים בארצות הברית.

התנאי לקיום התחנה הוא הפעלתה על טהרת ההתנדבות על ידי תושבי השכונה.

לצערנו עדיין אין הענות מספקת של התושבים, עד היום התקיימו 3 קורסים לעזרה ראשונה שמבין בוגריהם מתפקדים פחות מ־20 מתנדבים, כולל נהגי האמבולנס.

מחוסר כח אדם התחנה עומדת להסגר.

הנתת דעתך כמה תחנה זו בשכונתנו חשובה לנו ולמשפחותינו?

תחנת מגן דוד אדום פעילה בשכונה, תחסוך זמן חשוב ואולי תציל חיים.

בשכונה המונה כ־15,000 תושב לא ניתן למצוא מתנדבים שיפעילו תחנה?

ככל שנכשיר מתנדבים רבים יותר, ירד העומס מקומץ המתנדבים המתפקדים עתה.

נהג תורן בוגר קורס לעזרה ראשונה תושב השכונה, יוכל להעביר במהירות מירבית מבלי לבזבז זמן יקר בציפיה לאמבולנס מהעיר.

בפציעות קלות אפשר לקבל טיפול בתחנה בשכונה, ואין צורך להטלטל עד העיר.

עם מעט רצון טוב, מאמץ קל והתמדה תוכלו גם אתם תושבי השכונה, לסיים קורס לעזרה ראשונה ולשרת את השכונה שבה אנו חיים.

אנא בואו להרשם לקורס הבא, פתיחת הקורס מותנה בהרשמת מספר מספיק של מתנדבים.

ועדת בריאות, נוה יעקב

מגן דוד אדום נוה יעקב — טלפון 855777

פתוח: כל יום מ־8.00—6.00; בימי ג' 21.30—20.00

מדריך ספורט ראשי חדש במרכז הקהילתי בנוה יעקב

במסגרת הריאורגניזציה במרכז הקהילתי נתמנה מר מקיטון מרדכי, הידוע יותר בשם מיקו, כמדריך הספורט הראשי במרכז הקהילתי.

ילדי השכונה המבקרים במרכז מכירים אותו ואת פעילותו הברוכה.

כולנו מקוים שפעולותיו בעתיד יתנו דחיפה לקידום וטיפוח ענף הספורט בשכונתנו ומאמינים שהגורמים השונים המטפלים בנושא זה הן בעיריה והן במוסדות אחרים יתנו את דעתם על חשיבותו ויקצו כח אדם ומשאבים מתאימים ועל ידי כך יעזרו לנו לפתח ענף זה לטובת התושבים, בני נוער ומבוגרים כאחד, דבר זה אף יביא לגיבושו של הנוער בשכונה.

מערכת העלון מאחלת לו הצלחה בתפקידו זה.

זכויות יוצרים

[redacted]

מקייטון מרדכי (מיקו)

האגודה לתרבות הדיור

חברי ועד הבית הנכבדים:

כידוע לכם הנהלת האגודה לתרבות הדיור החליטה לגבות דמי חברות החל מ־1.4.77. זאת כדי לאפשר רמת שירותים גבוהה יותר הניתנת לכם חברי ועד הבית.

בשנת 1977 הצלחנו להגדיל את מספר עורכי הדין העומדים לרשותכם ליעוץ משפטי בנושאי הבית המשותף.

להלן פירוט השירותים הקבועים הניתנים על ידי אגודתנו:

1. **הדרכה באירגון ועד הבית;**
2. **הדרכת ועד הבית בניהול הרכוש המשותף;**
3. **יעוץ משפטי בכל נושאי הבית המשותף;**
4. **מענקים לשיפוץ כניסות וחדרי מדרגות כולל סיוד המקלטים;**
5. **הפצת חומר הסברה, החיוני לניהול הבית במחירים מסובסדים;**
6. **הפצת לוחות מודעות של ועד הבית במחירים מסובסדים;**
7. **מבצעים שכונתיים למען הרמת תרבות הדיור;**

השנה דמי החברות הם כדלקמן:

- **בית מאוכלס עד 23 דירות ישלם 75 ל"י לשנה;**
- **בית מאוכלס מעל 23 דירות ישלם 100 ל"י לשנה;**

תמורת סכום זה יהנה כל ועד בית מהשירותים הנ"ל, כמו כן יקבל חומר הסברה עם הצגת הקבלה ששולמו דמי החברות.

האגודה לתרבות הדיור

הרשמת ועדי בתים חדשים לאגודה לתרבות הדיור במשרדי מש"מ נוה יעקב בנין 24/1 בשעות המשרד.

כדורסל במרכז הקהילתי

סלון "ויקי"

מספרה

לגברות, גברים וילדים

שמחים להודיע לציבור הלקוחות על פתיחת מחלקה לקוסמטיקה בניהול הקוסמטיקאית

אילנה

• טיפול פנים • אפילציה בשיטה חשמלית • הרחקת שערות • צביעת גבות וריסים
• פדיקור • טפול מיוחד לפטריות • טיפול הרזיה • הסרת יבלות
• הרחקת שומנים מיותרים • איפור • עצות ומכירת חומרים

פתוח ברציפות בין השעות 9.00 עד 19.00

מחירים נוחים

הזמנות בין השעות: 13.30—15.00 ומ־20.00—22.00

טלפון 854341

חנות מס' 14 המרכז המסחרי נוה יעקב

להתראות!

למה? • מדוע? • למה? • מדוע? • למה? • מדוע? • למה? • מדוע?

מול השטח שבו נבנה הסופרמרקט החדש נפתח הכביש במרכזו ועד עכשיו לא סגרו אותו בחזרה.

מי פתח? מדוע פתח? מתי ייסגר ויתוקן הכביש על מנת למנוע תקלות ונזקים לרכב ותאונות?

אולי למחלקת מהנדס העיר בעיריה הפתרונות... אנו מחכים לתשובה...

במרכז המסחריבמרכז המסחרי יש מקום מרווח לסניף דאר ועד עכשיו הוא... ריק!

נציין שהובטח לפני יותר מחצי שנה בכתב לועד השכונה ע"י משרד התקשור שסניף הדאר יועבר למקומו הקבוע בשנת התקציב הקרובה...

מתי חושבים במשרד התקשורת להעביר את סניף הדאר כפי שהבטיחו בכתב? למה לא עשו זאת עד עכשיו?

בבנין מס' 412 עד עכשיו אין גינון!

לפי הודעת נציגי ועד הבית בנין זה אוכלס לפני כשנתיים והם אינם יודעים מדוע עד עכשיו אין גינה בחצר הבנין!

שאלה זו מופנית לחב' "שיכון ופיתוח", לחב' "עמידר" ולחב'" אשטרום". מחכים לתשובות או יותר טוב... למעשים!

זה עתה נפתח במרכז מסחרי!

בית מרקחת

בנוה יעקב

בית המרקחת לשרותכם

הכל לתינוק ודברי קוסמטיקה

מקבלים מרשמים של קופת־חולים מאוחדת ומכבי

פתוח: בימים א'—ה' 08.15—13.30, 16.00—19.30

ימי שישי וערבי חגים 08.15—15.30

להתראות!

פיצה

"נוה־יעקב"

מעכשיו משלוחי בית

בין השעות 18.00—21.00

* פלאפל 6.00 ל"י * צ'יפס 5.00 ל"י * סלטים
* פיצה * שתיה * גלידה * סיגריות

טיב — נקיון — מחירים זולים

טלפון 586240

שמואל אבן־אור

נוה יעקב

(מזכרונותי)

עם פעילויות ארגון ה"הגנה" בכפר העברי — נוה יעקב נפגשתי בפרוץ מאורעות הדמים, בשנת 1936, ואני אז נער עם נערי הכפר.

זוכרני כשהחלו המאורעות, הביאו לביתנו ארון מתכת ובו רובים שנתנו על ידי הממשלה המנדטורית לשם הגנה על הכפר. אבי הרב יצחק אבינדור אורנשטין ז"ל, היה ה־מוכתר והאחראי לבטחון הכפר, לכן הביאו את הנשק לביתנו. — כמובן שהחילותי לשחק עם הרובים ותוך זמן קצר נהייתי בקי בהפעלתם כיתר ילדי הכפר.

ביום שני, י"ח בסיון תרצ"ו, החלה ההתקפה הראשונה על הכפר, וגם בלילה שלאחריו חזרו הערבים והתקיפו את הכפר, אבל הם הונסו על ידי המגינים.

אותו זמן היו בנוה יעקב ארבעה נוטרים וקורפורל — הלא הוא מיודענו ירוחם גרינפלד איש הגנה ותיק. כשהתגברו המאורעות וההתקפות הלכו ותכפו עד שהגיעו כמעט להתקפות מדי לילה, צורפו עוד מספר נוטרים ומאוחר יותר הובאו אלינו גם אנשי הנודדת (טנדר), עד שהוקמה משטרת הישובים העבריים. מובן שכל הנוטרים היו חברי ה"הגנה".

בלילות היו מגיעים לנוה־יעקב, חברי הגנה מירושלים שהתגדבו לשמור בכפר ובבוקר הם היו חוזרים העירה.

ביתו של הרב יהודה ה. ברגמן שהיה הגבוה מכל בתי הכפר, נבחר לשמש תחנת איתות. וממנו אותתו לתחנת המשמר של האוניברסיטה העברית מצד אחד ולזו של עפרות המושב השכן מצד שני.

בין התפקידים שהיו מוטלים על מגיניה של נוה יעקב היו — ליווי המכונית שהסיעה את אנשי הכפר העירה ושמירה על צנור המים שהוביל מים ממעין עין פארה לכפר.

משנעשו היריות למעשי כל לילה — נהיינו בקיאים בקולות היריי מעשה זקן ורגיל. יכלנו להבחין בין יריות של הערבים לבין אלה שלנו, בין יריה שנורתה מרובה אנגלי, קנדי איטלקי וכדומה. או יריית אקדח ומאוחר גם של מקלע לואיס שהובא אלינו.

בכפר נערכו קורסים רבים לאנשי ה"הגנה" מירושלים, ואנו ילדי הכפר היינו משמשים כדוגמא לטירונים הן בתרגילי סדר שלמדנו מפיו של הקורפורל גרינפלד והן בלמוד ברובה ויותר מאוחר גם בשדאות.

בני הנוער המבוגר כבר שמשו כשומרים והוכנסו בסודה של ה"הגנה", המפקד האחראי על נוה יעקב מטעם ה"הגנה" זכור לי היה ישי. כן היה מבקר לעתים קרובות לויצה מי שהיה כעבור זמן מפקד מחוז ירושלים.

לאחר תקופה ארוכה הועבר מחסן הנשק לאחד הבתים הריקים בכפר ששמש גם כמקום הרכוז של ההגנה והנוטרים במקום, עד שנבנה הבית הצבורי שכלל בית כנסת ובית ספר בקומה התחתונה, ונקודת הנוטרים בקומה העליונה.

היו מספר עמדות שמירה שהיו מפוזרות גם בקצוות הכפר וגם באמצעיתם של הבתים.

גם לאחר המאורעות, שימש הכפר כמקום אמונים לאנשי ה"הגנה" בירושלים וקורסים שונים נערכו תמיד בנוה יעקב — עד מלחמת העצמאות. חברי ה"הגנה" מירושלים היו באים ללמוד נשק והמטווחים היו נערכים במחצבה של הכפר הרחק מאוזן בלתי רצויה.

נוה יעקב

עלון שכונת נוה יעקב — ירושלים | מס' 11 אוגוסט 1978

עורך אחראי:
דולפי ינקוביץ

מזכיר ורכז המערכת:
טוביה דימנט

צלם המערכת:
יהושע ילקוקס

חינוך:
אבי קוצין

תרבות ומרכז קהילתי:
הדסה חביב

בריאות, עליה וקליטה:
רחל גרכר וינט באומגולד

נוער וספורט:
דניאל קפלן השבתאי פרנוסי

כתובת המערכת:
ת.ד. 27109 נוה יעקב, ירושלים

מודפס בדפוס ג'רוסלם פוסט, ירושלים

העלון יוצא לאור בעזרת עירית ירושלים, המרכז הקהילתי, משרד התחבורה, משרד הקליטה, וועד השכונה

לכבוד

מר מנחם בגין ראש ממשלת ישראל

משרד ראש הממשלה

הקריה ירושלים

ועד שכונת נוח יעקב
ת.ד. 27026 - ירושלים